Issued on 31-1-61

Volume. V

No. 3

16th March, 1960
(Wednesday)
26th Phalguna 1881 S.E.

Andhra Pradesh Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

Part II — Proceedings other than Questions and Answers

CONTENTS

	Pages
Announcement re: Constitution of the House Committee ...	202–203
Budget for the year 1960-61—Voting of Demands for Grants	
Demand No. II — Excise Department —Rs. 68,80,000 Demand No. XXIV — Industries —Rs. 1,98,15,900 Demand No. XLII — Capital outlay on Industrial Development — Rs. 3,39,63,400 —Passed	203–288
Demand No. XXVIII — Electricity—Rs. 2,45,36,600 Demand No. XLV — Capital Outlay on Electricity —Rs. 5,64,13,800 —Not concluded	289

NOTE: •at the commencement of the speech denotes confirmation no received in time from the Member.

Printed by Ajanta Printers, Secunderabad,
for the Director, Government Printing Press, Hyderabad–A.P.

THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

[*Part II – Proceedings other than Questions and Answers*]

OFFICIAL REPORT

Fifty-sixth day of the Ninth Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly

---

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday, the 16th March, 1960

The House met at Half Past Eight of the Clock

[Mr. Speaker in the Chair]

QUESTIONS AND ANSWERS

(SEE PART I)

ANNOUNCEMENT

Re-constitution of the House Committe

మిస్టర్ స్పీకర్: House Committee కి నేను వీరిని నియమిస్తున్నాను:

శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాస్, చైర్మన్.

శ్రీ వి. కోదండరామరెడ్డి.

శ్రీమతి ఆరుట్ల కమలాదేవి.

శ్రీ చౌదరి సత్యనారాయణ.

శ్రీ ఫర్నాండస్.

శ్రీ పి. గున్నయ్య.

శ్రీ వావిలాల గోపాలక్రిష్ణయ్య.

వీరిని, ఇటువైపు కొందరిని, అటువైపు కొందరిని తీసుకొని House Committee కి నియమించినాను.

*శ్రీ పి. రామాచార్లు (ధర్మవరం - జనరల్) : అధ్యక్షా ! ఈ House Committee లో ఈ అసెంబ్లీ బిల్డింగుకు సంబంధించిన విషయములు కూడా include అయినాయా ? ఎందువల్లనంటే, ఈ hall పైన సీలింగులో cracks ఉన్నాయో యేమోగాని పైనుంచి నీటిబొట్లు పడుతున్నాయి. కనుక అదేమైన సరిచేయడానికి మీరు ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : గౌరవ సభ్యులు ఇప్పుడు ఆ విషయం చెప్పారు గనుక, తక్షణమే ఆ విషయం కనుక్కొంటాను. ఇదే first time ఆ విధంగా వినడము. సెక్రటరీగారికి దాన్ని గురించి చెబుతాను అది P.W.D. వారు చేస్తారు.

BUDGET FOR THE YEAR 1960-61 VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS

DEMAND No. II - Excise Department—Rs. 68,80,000

DEMAND No. XXIV - Industries—Rs. 1,98,15,900

DEMAND No. XLII - Capital Outlay on Industrial Development Rs. 3,39,63,400

*శ్రీమతి ఎ. కమలాదేవి (ఆలేరు) : అధ్యక్షా, మనము నిన్నటినుంచి, Co-operation, Excise, పరిశ్రమల విషయాలు discuss చేస్తున్నాము. Excise విషయంలో మనకు మొట్టమొదటి సారిగా ఈ హక్కేమాలికానా సమస్యఉన్నది. రైతులకు తమ పట్టాభూములలో ఉండే చెట్లుగురించి, హైదరాబాదు గవర్నమెంటు ఉన్నప్పుడు ఏ సంవత్సరానికి ఆ సంవత్సరం ఆ రైతులకు మనియార్డరు ద్వారా డబ్బు అందించే పద్ధతి ఉండేది. కాని ఆంధ్రప్రదేశ్ అయిన తరువాత, రెండు, మూడు సంవత్సరాలైనప్పటికిని వాళ్ళ చెట్లకు రావలసిన డబ్బు అందడం లేదు. రెండు మూడు సంవత్సరముల కొకసారి వారికి అందజేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు రెండు సంవత్సరములనుంచి వాళ్ళకు డబ్బు రావడం లేదు. కనుక వెంటనే వాళ్ళకు రావలసిన డబ్బు, మనియార్డరు ద్వారా అందజేయ వలెనని కోరుతున్నాను. తరువాత Co-operative Societies ఉన్నాయి. Excise, Co-operative Societies విషయంలో group system పెట్టిన సందర్భాలలో ఆ వృత్తికి సంబంధించిన వారిని, సంబంధించని వారిని కూడా ఆ సొసైటీలలో చేర్చడం జరుగుతుంది. కనుక, tappers కానివాళ్ళను, ఆ వృత్తికి సంబంధించని వాళ్ళను ఆ సొసైటీలలో ఉండకుండా చేయాలని కోరుతున్నాను. ప్రత్యేకంగా శ్రీ కొండాలక్ష్మణ్ గారు మంత్రి అయిన తరువాత ఈ విషయం ముఖ్యంగా చెప్పవలసిన అవసరం ఉన్నదని అనుకొంటున్నాను. చేనేత సహకార సంఘాలలో హరిజన చేనేత కార్మికులు ఉంటే దానికి వీలులేదని వారి కులము పేరు అనేవిధంగా చాలా రోజులునుంచి చెపుతూ ఉన్నట్లుగా నాకు తెలుసు. మిరియాలగూడెం మొదలయిన ప్రాంతాలలో హరిజనులను ఈ చేనేత సహకార సంఘాలలో చేరనివ్వలేదు. అదేవిధంగా ఇప్పుడు కల్లుగీత పారిశ్రామిక సొసైటీలు ఉన్నాయి. వాటిలోకూడా, ఆ వృత్తికి సంబంధించని వాళ్లను ఉండకుండా చేయాలని కోరుతున్నాను. ముప్ముందు ఆ విధంగా ఉండకుండా చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

అదేవిధంగా ఈ సొసైటీలలో బకాయీ దార్లందరుకూడా చేరుతున్నారు. ఇదివరకు ముస్తాజర్లుగా ఉండి వేలు నష్టము కలిగించి, బకాయీలు పెట్టిన వారంతా ఈ సొసైటీలలో చేరుతున్నారు. Co-operative Rules ప్రకారం బకాయీలు పెట్టినవాళ్లు సొసైటీలలో మెంబర్లుగా ఉండకూడదనిఉన్నది. కనుక ఈ నియమంకూడా పాటించేటట్లు చూడవలెనని కోరుతున్నాను. అంతేకాదు. రాజకీయాలలో తిరిగేవాళ్ళు, రాజకీయ సంబంధీకులు, ఈ Tappers కులానికి సంబంధం లేనివాళ్ళుకూడా, ఈ group system సొసైటీలలో చేరి వాటిని క్రిందుమీద చేయడము, లాభాలు సరిగా చూపించకపోవడము నష్టాలనుచూపించ డముఅనేది 1957 58 నుంచి కూడా చూస్తూ వస్తున్నాము. Groups ఇచ్చిన సొసైటీలలో అన్నిటిలోకూడా నష్టం వస్తున్నట్లుగా రంగారెడ్డిగారు ఆ మిని స్టరుగా ఉన్నప్పుడు మనకు చెప్పడం జరిగింది. అందువల్ల గ్రామాలలో ఏ గ్రామా నికి ఆ గ్రామం సొసైటీలక్రింద ఇచ్చినట్లయితేనే ఆ tappers లాభపడతారు అనేది ఆలోచన చేస్తామని చెప్పారు. అయితే ఈ rules ప్రకారంగా, బకాయి పడినవారు. వేలంపాటల్లో పాల్గొన కూడదని సొసైటీలలో ఉండకూడదని ఉన్నది. లక్షల కొలది బకాయీలు అయినప్పటికికూడా, ఇప్పటికీ వారు వేల ములో పాల్గొనడం జరుగుతూ ఉన్నది. ముమ్ముందు ఇటువంటిది మాత్రం జరగకుండా, కొత్తవారే అందులో పాల్గొనేటట్లున్నూ, అదేకులానికి చెందిన వారికే అది చెందేటట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను ఈ group system సొసైటీలు గురించిఉదాహరణకు కరీంనగర్ సొసైటీ ఉన్నది. అది 1957-58లో ఇచ్చారని అనుకొంటాను. దానికి 43 వేలు లాభము వచ్చిందని గ్రామాలలో చెప్పుతున్నారు. వాళ్ళ accounts లో ఆ విధంగా ఉన్నది. అక్కడ గ్రామాలను పొందుపాటు చేశారు. Tappers లాభపడవలెననే ఉద్దేశంతో, వారికి సొసైటీలు ఇస్తేలాభపడతారని సొసైటీలు ఇస్తున్నారు. వేలములలో contractors వేలము పాటలు పట్టుకొనివచ్చి గ్రామాలను కొంతలాభం చూచుకొని పొందుపాటుచేసిన విధంగానే ఈ సొసైటీల విషయంలోకూడా గ్రూపు సొసైటీలుపెట్టి లాభం చూచుకొని గ్రామాలను పొందుపాటు చేయడం అనేది జరుగుతుంది. వాళ్లు తెచ్చిన ధరకు కాకుండా, ఏ గ్రామానికి ఎంతఅయితే ఉంటుందో దానికి ఆవిధంగా, ఏ గ్రామానికి ఆగ్రామానికి తగిన విధంగా పొందుపాటు చేయడం జరుగుతుంది. కరీంనగర్ సొసైటీలో అన్ని గ్రామాలను పొందుపరచారు. ఆ సందర్భములో town లో రూ. 41,219-89 న. పై.లు నష్టం వచ్చినట్లు వాళ్ళు accounts చూపించారు. ఆ town వాళ్ళు ఇంకా ఒకటి చేస్తున్నారు. ఆ town లో ఉన్న అడ్డల్లో ప్రతిరోజు ఒక అడ్డపన్ను వసూలుచేస్తే 90 రూపాయలు వస్తాయి. ఆ అడ్డపన్ను వాళ్ళు accounts లో జమచేయడం లేదు. దానిని కల్లులో

మందులు కలపడానికిగాను ఎత్తిపెట్టు కొంటున్నారు. ఆ విధంగా accountsలో చూపించడం illegel కాబట్టి అది వేరే కాతాలో జమకట్టుకొని దానితో మందులు కొని కల్లులో కలుపుతున్నారు. ఆ 90 రూపాయలు అందుకు గాను నిల్వచేస్తున్నామని చెప్పడం జరుగుతుంది. అయితే town లో 41,219-89 న. పై. లు నష్టం వచ్చింది. గ్రామాలలో ఏమో చాల లాభము వచ్చింది. కాని ఆ లాభాలనుగాని ఈ నష్టాలనుగాని చూపించకుండా అక్కడి కక్కడికి సరిపోయిందని, లాభ నష్టములు ఏమీలేవని అన్నారు. గ్రామాలలో ప్రజలకు పొందుపాటుచేసిన సందర్భములో వాళ్ళు బాగా లాభ పడుతున్నారు. అయితే ఈ కరీంనగర్ town అనామతు నడిపినప్పుడు town లో నష్టము వచ్చింది. కాని చివరికి అక్కడి కక్కడికి సరిపోయింది. నష్టంలేదు, లాభంలేదు అని చెప్పారు. గ్రామాలలో మొత్తం 43 వేలు లాభము వచ్చినా, town లో వచ్చిన నష్టమును ఒక తీరుగా చూపించి చివరికి లాభనష్టములు లేవన్నారు. దీనివల్ల జరిగిందేమిటంటే, town లో ఉన్నవాళ్ళు లాభం పొందడం, గ్రామాలలో ఉన్న share-holders కు ఏమీ రాకపోవడము జరిగింది. అక్కడ కరీంనగర్ సొసైటీలో తిరగడానికని ఒక జీప్ పెట్టారు. ఎక్కడ ఏ గ్రామాలలో అయితే గ్రూపులు పెట్టారో, ఆ ప్రాంతాలలో ఎటుపోయినా మూడు మైళ్ళ కంటె ఎక్కువలేదు. ఆ మూడు మైళ్ళు తిరగడానికని ఒక జీప్ పెట్టారు. ఆ జీపుకై రు. 3,242-69 న.పైసలు పెట్రోలుకై ఖర్చుపెట్టారు. దాని repairకి గాను రు. 1,934-40 న. పైసలు ఖర్చుపెట్టారు. ఎటుపోవలసినా మూడు మైళ్ళ లోపే పోవలసియుంటుంది. అందులో సొసైటీక్రింద అవిలేకుండానే పొందుపాటు చేయడం జరిగింది. పొందుపాటు చేసినతరువాత ఈ జీపు repair కు, మూడువేలకు పైన పెట్రోలుకు ఎందుకు పెట్టారో అర్థంకావడం లేదు. ముఖ్యంగా మన గ్రామాలలో పొందుపాటు చేసినతరువాత వాళ్ళు నెల డబ్బు ఏవిధంగా అయితే తాశీలులో తెచ్చి కడుతున్నారో, అదేవిధంగా సొసైటీలో కట్టడం కూడా జరుగుతున్నది. ఈవేళ మొత్తం 5,238 రూపాయలు జీపు ఖర్చు చూపించారు. ఈ జీపు ఖర్చు ఇంత అని, ఇతరత్రా 41 వేలు నష్టము అని, అంతా కలిసి అది పంచుకోవడము, తినడము జరిగింది. దీనివలన గ్రామాలలో ఉండే tappers కు నష్టం రావడం, లాభం రాలేదని వారితో చెప్పడం జరిగింది. అందువల్ల ఈ గ్రూపు సిస్టం ఎక్కడైతే ఉన్నదో అక్కడ నిజమైన tappers కు, అంటె ఎవరైతే చెట్టు ఎక్కి కల్లు గీస్తారో వాళ్ళకు లాభము లేకుండా పోతోంది. కాబట్టి ఈ గ్రూపు సిస్టం తీసివేసి ఏ గ్రామానికి ఆ గ్రామ సొసైటీ ఇచ్చినట్లయితే tappers బాగుపడతారు. ముమ్ముందు ఆవిధంగా చేయాలని చెబుతున్నాను. పోయిన సంవత్సరం మినిస్టరుగారు ఈ లెక్కలు ఇచ్చేటప్పుడు వారి speech లో 15 గ్రూపు సొసైటీలు, 135 individual

గ్రామాల సొసైటీలు ఇచ్చినట్లు చెప్పారు. Allot చేసిన వాటిలో 23 గ్రామాల నుంచి tappers రాకపోవడంవల్ల వాటిని తిరిగి వేలం వెయ్యడం జరిగిందన్నారు.

అయితే ఎందుకు tappers రాలేదో ఆలోచించారా? ఆ గ్రామాల ప్రజలకు అవసరంలేదా? ఆ డబ్బు కట్టి తీసుకోగలుగుతారో, లేదో విచారించి చేశారా? మేము దాదాపు 150, 200 అప్లికేషన్సు పంపించాము. వీరంతా సొసైటీస్ కావాలని కోరుతున్నారు. మేము యమ్. యల్. ఏస్ ను నల్లగొండ, కరీంనగర్ జిల్లాల గ్రామాల నుంచి లిస్టు యిస్తే అందులో నుంచి ఒకటి రెండు తప్ప ఏవీ తీసుకోలేదు. ఈ 23 గ్రామాలవారు రానప్పుడు తిరిగి ఇతర గ్రామాల వారు ఎవరైతే అప్లికేషన్సు పెట్టుకొన్నారో, వారిని పిలిచి కనీసం ఈ సొసయిటీలో వేలము వేసి ఆ సొసయిటీలకు యివ్వడం జరగలేదు. ఈవిధముగ ఆలోచించకుండ మనవారు చెప్పారుకదా అని గబగబ పేర్లు పెట్టించడం, అవి వేలములో పోకపోవడం, అది జరగకూడదు. ఎక్కడ నుంచి అప్లికేషన్సు వచ్చినవో చూడాలి; యమ్. ఎల్. ఏస్. పెట్టారు కాబట్టి, ఫలాని పార్టీవారికి చెందారు కాబట్టి ఆ అప్లికేషన్సుకు యివ్వకూడదనే దృక్పథంతో చూడకూడదు. అదే విధంగా మహబూబ్‌నగర్ సొసయిటీ ఉన్నది. అక్కడ కూడ ఒకే కుటుంబము వారు, సత్తూర్ కుటుంబమువారు, ఆ సొసయిటీలలో ఎక్కువ మంది ఉన్నారు. వారు 3 లక్షలు ప్రభుత్వానికి బకాయి ఉన్నట్లు విన్నాను. ఈ సంవత్సరం 3 లక్షలు నష్టము వచ్చినట్లు చెబుతున్నారు. ఈ కరీంనగర్ సొసైటీ జమాఖర్చు లెక్కలు నేను చూచాను. ఆ లెక్కలు చూస్తే మహబూబ్‌నగర్ సొసయిటీలో కూడ అదేవిధంగా చూపించారేమోనని అర్థము అవుతుంది. మహబూబ్‌నగర్ సొసయిటీకి 2 లారీలు, 1 జీపు ఉన్నవి. అవి సొసయిటీవి కాదు, తమ స్వంతానివి అని చెప్పుకొనుట జరిగింది. సొసయిటీ డబ్బు పెట్టి కొన్నారో లేదో గాని, సొసయిటీ పేరుతో అవి తిరుగుతున్నాయి. ఈ గ్రూపు సిస్టమ్ పెట్టుట వల్ల ఆవిధంగా పెద్ద పెద్ద ముస్తాజర్సు ఆ సొసయిటీలలో జేరి, tappers కు అవకాశం లేకుండ చేస్తున్నారు. ఈ గ్రూప్ సిస్టమ్ లేకుండ ముందు ఇచ్చే సొసయిటీస్ ఏ గ్రామానికి ఆ గ్రామంవారికి యివ్వడం అవసరం. తరువాత వారి వద్ద లెక్కలు సరైనవికావు అనుకొంటాను. కరీంనగర్ లెక్క చూడండి. రు. 90 లు అడ్డా పన్ను వేరే జమకట్టడం జరుగుతుంది. అది రిజిస్ట్రారు గారి దృష్టికి వచ్చింది. వారు ఏమి చేశారో అర్థముకాదు. ఆ లెక్కలు క్రిందా మీదా, గోల్‌మాల్ చేయడం వారికి బాగా తెలుసు. ఈ ఆఫీసర్సు కూడ వారితో కలిసి ఉంటారు కాబట్టి ఆవిధంగా చేస్తారు.

ఎక్సైజు మరియు లఘుపరిశ్రమశాఖల మంత్రి (శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ బాపూజీ): కమ్యూనిస్టులు కోరిన గ్రామాలలోకూడ సొసైటీలు యివ్వడం జరిగింది. అక్కడ కూడ ఎట్లా జరిగిందో చెబితే మాకు మార్గదర్శకంగా ఉంటుంది.

శ్రీమతి ఏ. కమలాదేవి: జమా ఖర్చు కాలేదు .సంవత్సరం పూర్తిఅయితే లెక్కలు తయారు అవుతాయి. మొత్తంగా చూస్తే individual గ్రామాలకు యిచ్చినచోట బకాయీ లేకుండా ఎప్పటికప్పుడు ప్రభుత్వానికి డబ్బు కట్టడం జరుగుతోందని తెలుస్తున్నది. గ్రూపులలో నష్టము వచ్చినట్లు ప్రభుత్వానికి individual గ్రామాలలో నష్టము రావడంలేదు. కమ్యూనిస్టులు కోరిన గ్రామాలలో సొసైటీలు యిచ్చామని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. ఎక్కడ ఇచ్చారు ? బొల్లేపల్లిలో ఇచ్చారు. అది రా వి నారాయణరెడ్డిగారు నాయకుడు కాబట్టి వారి ఊరికి యిస్తే అందుకు కమ్యూనిస్టులు కోరిన 150, 200 గ్రామాలవారందరినీ తృప్తిపడమంటే ఎట్లా ? అసలు కమ్యూనిస్టు గ్రామాలనికాదు. Tappers కోరుతున్న individual గ్రామాలకు యివ్వమని చెబుతున్నాను.

ఈ చెట్లకు రోగాలు వస్తున్నాయి. బద్దాడ అనే రోగం తగులుతుంది. అది తగిలితే చెట్లు మొదలుకే పోతున్నవి. అది అంటురోగముగా గ్రామాలలో ప్రాకుతోంది. రైలులో పోతున్నప్పుడు బీబీనగర్ నుంచి ఆలేరువరకు మొత్తం చెట్లన్నీ ఈ రోగంతో పోతున్నట్లు కనబడుతుంది. ఆ రోగనివారణకు ప్రభుత్వం ఏమీ చేయుటలేదు. హైదరాబాదు ప్రభుత్వం హయాములో రంగారెడ్డిగారు చెప్పారు: రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటువారు ఏదో స్కీము తయారుచేశారని, 14 సూపరువైజర్లు కావాలని, 14 spraying machines కావాలని, దానికి 60, 70 వేలు డబ్బు ఖర్చు అవుతుంది, అది ఖర్చుపెట్టితే ఇకముందు రోగం రాకుండ చేయగలుగుతామని చెప్పారు. అది ఇంతవరకు అమలులో పెట్టలేదు. మనకు రు. 9 కోట్లు అబ్కారీ ఆదాయం వస్తోంది. ఈ చెట్లకు రోగనివారణకు 60, 70 వేలు ఖర్చు పెట్టుట పెద్ద సమస్యకాదు. అంత ఆదాయం వస్తున్నప్పుడు ఇంత చిన్న మొత్తము చెట్ల రోగాలు పోగొట్టుటకు ఖర్చుపెట్టుటవలన నష్టము రాదు. ఈ చెట్లను వేలము పాడుటలో, రోగము తగిలిన చెట్లనుకూడ కలిపి వేలమునకు పెట్టుటవల్ల, వాటినుండి కల్లు రాక tappers నష్టపడటం జరుగుతోంది. కాబట్టి రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటులో తయారుచేసిన స్కీమును అమలులో పెట్టి, ఈ రోగము ఇతరచోట్లకు ప్రాకకుండ చూడాలి.

ఇంతవరకు హర్రాజులలో పెద్దవారు, భూస్వాములు వచ్చి వేలము పాడటం అలవాటుగా ఉన్నది. ఇప్పుడు tappers అభివృద్ధి అవుతున్నారు, తెలుసుకొంటున్నారు. అందువల్ల tappers తామే పాడుకొంటామని, భూస్వాములు పాడితే కల్లు గీయము అని అనడం, గ్రామాలలో జరుగుతోంది. అందువల్ల tappers ను బెదరించడానికి కొందరు పట్టేదార్లు తమ భూమిలోని చెట్లను హర్రాజునుండి మినహాయిస్తున్నారు. వాటికి హర్రాజు అక్కరలేదు అంటున్నారు. డిపార్టుమెంటువారు కూడ వాటిని మినహాయిస్తున్నారు. కాని,

మినహాయించిన చెట్లను ఊరికే ఉంచుటలేదు. జీతంమీద tappers ను పెట్టుకొని స్వతంగా చెట్లను గీయించుకొని లాభం పొందుతున్నారు. ఈ సంగతి బయటపడ కుండ ఆఫీసర్లకు డబ్బు యిచ్చి కప్పిపుచ్చడం జరుగుతోంది. కొందరి పేర్లు ప్రభుత్వం వద్ద ఉన్నవి. అనంతరామన్‌గారిని అడిగితే తెలుస్తాయి. ఎంక్వయిరీ జరుగుతోంది. ఆవిధంగా చెట్లను సొసైటీనుంచి మినహాయించమని చెప్పినంత మాత్రాన మినహాయించకూడదు. అట్లా మినహాయించినందువల్ల ప్రభుత్వము నకు వచ్చే లాభముపోయి, పట్టేదార్లు స్వయముగా లాభము పొందుతున్నారు. అందువల్ల వాటిని మినహాయించకూడదని చెబుతున్నాను. ఆ లాభము ప్రభుత్వమే పొందాలి. వచ్చే సంవత్సరానికి ఈ సొసైటీల సంఖ్య 135 కంటె ఎక్కువ చేయాలి. సొసైటీలు యివ్వడానికి కొన్ని కండిషన్సు పెట్టారు. ఇన్ని చెట్లు ఉండాలని, ఇంత పెద్ద గ్రామం అని, ఇంత అడ్డపన్ను అని, లిమిటేషన్ పెట్టారు. ఈ లిమిటేషన్ లేకుండ అన్ని తాలూకాలలోను ఇవ్వాలి. ఒకే ముస్తాజరుకు యివ్వడంవల్ల బకాయీ ఎక్కువ ఉంటోంది. Individual గ్రామాలు tappers కు యిస్తే బకాయిలు ఉండవు, tappers బాగుపడతారు. ప్రభుత్వానికి కూడా లాభంగా ఉంటుందని చెబుతూ ముగిస్తున్నాను.

*శ్రీ బి. రామమూర్తి (విజయనగరం) : అధ్యక్షా! 1960–61 సం.లో Plan provision చూస్తే సుమారు 2.7% మాత్రం పరిశ్రమల క్రింద ఖర్చు చేయుట జరుగుతోంది. అంటే పారిశ్రామికాభివృద్ధి పట్ల ప్రభుత్వం వహిస్తున్న దృక్పథం ఆ విధంగా ఉన్నదని స్పష్టం అవుతోంది. ఈ సందర్భంలో పారిశ్రామికాభివృద్ధి ఎందుకు అవసరమోకూడ కొంతవరకు తెలియపరచవలసిన అవసరం ఉన్నది. మన దేశంలో జనబాహుళ్యం ఎక్కువ. రష్యాను మినహాయిస్తే మొత్తం యూరప్‌లో ఉండే జనాభా అంత, మన దేశంలో ఉన్నారు. కాని జీవిత ప్రమాణస్థాయి చూస్తే వారిలో మనది 11 వ వంతు ఉన్నది. వారికి ఉన్న goods and services మన దేశంలో తల 1కి ఉన్న goods and services కన్న 11 రెట్లు హెచ్చుగా ఉన్నట్లు స్పష్టం అవుతోంది. అధిక జీవిత ప్రమాణం సాధించాలంటే అది పారిశ్రామికాభివృద్ధి ద్వారావే సాధ్యమవుతుంది. ఇంకొకరకంగా కాదు. అంత పురోగమనాన్ని వ్యవసాయికంగా సాధించి పైదేశాలతో అందుకో లేము. అంతే కాదు. దేశంలో నిరుద్యోగము విపరీతంగా పెరిగిపోయింది. వృత్తి ఉపాధులు కల్పించాలంటే పారిశ్రామికాభివృద్ధి ఎంతైనా అవసరం. వ్యవసాయం మీద ఆధారపడి ఉన్న వారి జనాభా వత్తిడి ఎక్కువగా ఉన్నంతవరకు వ్యవసాయ రంగంలోకూడ అను కొన్న అభివృద్ధిని సాధించలేము. వ్యవసాయరంగంలో నుంచి కొంతమందిని పారిశ్రామిక రంగంలోకి మార్చవలసిన అవసరం ఉన్నది. నిరుద్యోగం పోగొట్టడానికి, జీవిత ప్రమాణం పెంచడానికి, వ్యవసాయరంగంలో

వత్తిడి తగ్గించడానికి పారిశ్రామికాభివృద్ధి చాలా అవసరం - ఇందుకు ప్రభుత్వం వారు తీసుకొన్న చర్యలు చూస్తే ప్రభుత్వం ప్రదర్శించే దృక్పథం చూస్తే, అనుకొన్నంత సంతృప్తికరంగా లేదు, అసలు ఆశాజనకంగా లేదు. మొదటి ప్రణాళిలో కేంద్రప్రభుత్వం పరిశ్రమల క్రింద 7½% ఖర్చుచేస్తే మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 2% ఖర్చుచేశారు అదేరకంగా రెండవ ప్రణాళికలో కేంద్రప్రభుత్వం 18½% పరిశ్రమలకు ఖర్చుచేస్తే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 8 68%, సుమారు 9% వరకు ఖర్చు చేశారు.

Rapid industrialization with particular emphasis on the development of basic and heavy industries అనేది రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళిక యొక్క ప్రధాన ఉద్దేశ్యమని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. ఈ లక్ష్యానికి భిన్నమైన పద్ధతులలోనే మనం వ్యవహరించడం జరుగుతున్నదనేది స్పష్టమవుతున్నది. మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో నైన ఈ లోపాన్ని తీర్చుకుంటామా అన్నట్లయితే అది కూడ కనబడదు. Spill over schemes క్రింద కేటాయించిన మొత్తం కొట్టివేసినట్లయితే మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 7½ శాతము మాత్రమే industries క్రింద కేటాయించడం జరుగుతుంది. రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 9% కేటాయిస్తే మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 7½% మాత్రమే కేటాయించడం జరుగుతున్నది. ఇది మరింత దారుణమైన, విచారకరమైన విషయము. రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో మనకు అన్యాయం జరిగింది. సరైనటువంటి విధానంలో మనం ముందుకు పోలేకపోయాము. మనకు ఎన్నో అటంకాలు వచ్చాయి. 175 కోట్ల రూపాయల outlay మనకు రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఉంచే అది చాలతక్కువ అని మనం భావించాము. మొత్తం అన్ని states తాలూకు outlay లో ఆంధ్రప్రదేశ్ తీసుకున్నటువంటి outlay 7. 8% మాత్రమే ఉన్నది. జనాభా దామాషాను బట్టి షుమారు 199 కోట్లు మనకు లభించాలి. కాని మనకు లభించినది 175 కోట్లు మాత్రమే. షుమారు 24 కోట్లు తక్కువగా లభించింది. అందుచేత కేంద్రం నుంచి హెచ్చుగా సంపాదించేదానికి మనం ప్రయత్నంచేయాలి. దానికి తగిన కృషి, initiative, drive ఉన్నది. అటువంటి మంత్రిగారు క్రొత్తగా వచ్చారు కాబట్టి ఈ ప్రయత్నం వారు తప్పకుండా చేస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను. Third Five Year Plan లో Plan outlay పెంచడానికిప్రయత్నంచేసి Industrial improvement కు provision ఎక్కువ ఉండాలని నేను ఈ సందర్భంలో కోరుతున్నాను. కేవలం కేంద్రం వైపు చూస్తూ కూర్చోవడమే కాకుండా existing provisions ను కూడ సక్రమంగా వినియోగించుకోవలసిన అవసరం ఎంతైన ఉన్నది. Industrial Financial Corporation అని ఉన్నది. Industrial Financial Corporation వారు

యిస్తున్న డబ్బులో 1% మాత్రమే ఆంధ్రరాష్ట్రానికి ముట్టింది. అందుచేత ఆ provision కూడ అదనంగా వచ్చేదానికి ప్రయత్నం చేసినట్లయితే మనం అభివృద్ధి సాధించేదానికి అవకాశం ఉంటుంది. ప్రజల సహాకారం గాని, పెట్టుబడిదారుల సహాకారం కాని ఎక్కువగా రావాలనుకున్నట్లయితే మనం ఒక విషయం ఆలోచన చేసుకోవలసిఉన్నది. వడ్డీ సమస్య ఒకటి ఉన్నది. ఇది చాల గడ్డు సమస్య. విదేశాల నుంచి 5¾ % వడ్డీకి ఋణం తెచ్చుకుంటూ మన దేశంలో ప్రజల దగ్గర పుచ్చుకున్న డబ్బుకు 3%, 4% మాత్రమే యిస్తాము అంటే ప్రజలు అప్పులు మదుపు పెట్టేందుకు ముందుకు రావడం కష్టం. అందుచేత ప్రజల దగ్గర తీసుకున్న దానికి 6% వడ్డీ అయినా యిచ్చేందుకు ప్రభుత్వం పూనుకుని ప్రజల దగ్గరనుంచి డబ్బు సంపాదించేదానికి ప్రయత్నం చేయాలి. Industrial Financial Corporation దగ్గరనుండి హెచ్చు మొత్తాలను సంపాదించేందుకు ప్రభుత్వం నిర్ణయం చేసుకోవాలి. ఇంతే కాదు. మనం ఏ జాతీయకరణ సూత్రాన్ని ప్రధానమైన ధ్యేయంగా, లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నామో దానికి భంగకరమైన పరిస్థితులు వాటిల్లుతున్నాయని మనం ఈ సందర్భంలో గమనించక తప్పదు. ప్రభుత్వం నిర్వహిస్తున్న పరిశ్రమలలో సరైన విధానాలు ప్రవేశపెట్టాలి. ఇప్పుడున్న పరిస్థితులను చూచుకున్నట్లయితే అన్ని విధాల అధ్వాన్నమైన పరిస్థితులున్నాయి. Estimates Committee ఒకప్పుడు వారి report ను పంపించినప్పుడు "except in the case of a few industries, all the rest are on the point of liquidation" అని అన్నారు. ఇంతకు మించిన పరిస్థితి ఏమిలేదు. ఈ సందర్భంలో నేను విడివిడిగా వేరువేరు పరిశ్రమలలో ఉన్న పరిస్థితిని పేర్కొనడం సాధ్యం కాదు. ఉన్న time చాల తక్కువ. ఒక్క విషయము మాత్రము Nizam Sugar Factory గురించి తెలియపరచవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఇది మొత్తం ఆసియాఖండములోనే చాల పెద్దది. ప్రైవేటు పారిశ్రామికులు నడిపిస్తున్న factory లతో పోల్చి చూసుకున్నట్లయితే అక్కడ మనం హెచ్చు మదుపు పెట్టుకున్నాం. కాని లాభము మాత్రము తక్కువ తీసుకుంటున్నాం. పరిస్థితి ఏమి అభివృద్ధి కావడంలేదు. Private agency కి యిస్తే వారు సక్రమంగా నిర్వహించడం లేదు అని ప్రభుత్వమే నడిపిస్తున్నా అదే స్థితిలో ఉన్నది. ఏమి అభివృద్ధి కాలేదు. Bombay లో బెల్లాపూర్ sugar factory capacity 1000 టన్నులు. ఇక్కడ capacity 3,200 టన్నులు. దాదాపు 3 రెట్లు హెచ్చు. Capacity ఉన్న Nizam Sugar Factory లో 40 లక్షలు లాభం వచ్చినట్లయితే వారికి 34 లక్షలు లాభం వస్తున్నది. దరిదాపు 3 వంతులు తక్కువ capacity ఉన్న పరిశ్రమలలోకూడ మనతో సరిసమానమైన లాభాలు వారు తీసుకుంటున్నారు. 10, 20 వేల ఎకరాల భూమి యిక్కడ ఉన్నప్పుడు productive expenses హెచ్చై పోతున్నాయి. Charges

పెచ్చైపోతున్నాయి. Yield per acre తక్కువై పోతున్నది. ఎందువల్ల ఈ రకంగా ఖర్చు లవుతున్నది అని ఎప్పటికప్పుడు మనం, అనుకోవడమే జరుగు తున్నది గాని పరిస్థితులను అభివృద్ధి చేయడానికి మనకు ఎప్పుడూ వీలుపడడం లేదు. ఈ పరిస్థితులలో మంత్రిగారు ఒక నూతన దృక్పథంతో, ఒక drive తో push తో పనిచేయవలసింది అని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి managing agency system ను తీసివేసి క్రొత్త managing పద్ధతిని ఏర్పాటు చేయాలి. ఇది చాల అవసరం అని నేను మనవి చేస్తున్నాను. Managing Agency system ను రద్దు చేసిన తరువాత Statutory Corporations ప్రభుత్వం వేసినట్లయితే బాగుంటుంది. ఆ Corporations ద్వారా వీటి తాలూకు అజమాయిషీ, నిర్వహణ, పెత్తనం సర్వము చూసి నట్లయితే బాగుంటుందని నా సూచన. కేవలం ఉద్యోగస్థులను మాత్రమే వేసినట్లయితే వారు administrative practices and procedure లో పడి commercial enterprise లో new situations ను face చేయడం కష్టం అవుతుంది. అందుచేత ఉద్యోగస్థులను, అనధికారులను కలిపి ఒక కమిషన్‌నో కార్పొరేషన్‌నో పరిశ్రమలకు ప్రత్యేకించివేయాలి. మొట్టమొదట వాటి condition గురించి enquiry చేసేందుకు ఒక కమిటీని వేయాలి. తరువాత దానిని బాగుచేసేందుకు ఒక Corporation ను నెలకొల్పడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయాలి. ఆ రకంగా కేంద్రప్రభుత్వం చేసినటువంటి ఉదాహరణలు కూడా ఉన్నాయి. 1959 అక్టోబరులో Oil and Natural Gas Commission అనే దానిని వేయుటకు ప్రభుత్వం నిర్ణయం చేయడం జరిగింది. Statutory Corporation ను గాని, Commission గాని వేసి వాటిపెత్తనానికి అవి అప్పగించా లని కోరుతున్నాను. చాల ముఖ్యమైన సూత్రం ఒకటి ఉన్నది. Principle of Workers participation in management అనేది కేంద్రప్రభుత్వం అంగీ కరించి నటువంటి ప్రధానమైన సూత్రం. ఇది సోషలిస్టు సమాజలక్ష్యానికి చాలా అనుకూలమైనది, అనుగుణ్యమైనది కూడ. 1958 వ సంత్సరంలో ఢిల్లీలో జరిగి నటువంటి Seminar లో Labour-management Corporation కావాలని నిర్ణయం చేసి recommendation చేసిన తరువాత Joint Workers and Management Councils పెట్టమని కూడా వారికి recommendation చేయడం జరిగింది. తదనుగుణంగా వారుకొన్ని సందర్భములలో కొన్ని factory లలో సూచనలు చేయడమే కాకుండా వాటిని అమలు చేయడం కూడ జరిగింది. 1958 వ సంవత్సరం సెప్టెంబరులో Hindustan Machine Tools, Bangalore వారు ప్రత్యేకించి ఇటువంటి Councils ఏర్పాటు చేశారు. 1959, అక్టో బరులో D.D.T. Projects of Hindustan Insecticide in Alwaye and Delhi లో కూడా వాళ్ళు ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. Worker's cooperation

and participation in the management అనేది చాలా అవసరం. ఇది చాలా ప్రధానమైన సూత్రం. కాబట్టి దీనిని కూడ అమలు చేయుటకు ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

*శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి (ధర్మసాగర్) : అధ్యక్షా, భారీ పరిశ్రమల గురించి వివిధ సభ్యులు వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలతో నేను పూర్తిగా ఏకీభ విస్తున్నాను. చర్విత చరణమే అయినప్పటికీ రాష్ట్రంలో పరిశ్రమలు అభివృద్ధి కావాలనే విషయంపైన తీవ్రమైన ఆందోళన, అభిప్రాయాలు వెలిబుచ్చడం అవసరం అనేది నేను మరొకసారి పునరుద్ఘాటిస్తున్నాను. చిన్న పరిశ్రమలు, కుటీర పరిశ్రమల అభివృద్ధికొరకు చాల భారీఎత్తున డబ్బు వ్యయపరచి అనేక రంగాలలో అనేక విధాలుగా కృషిజరుగుతున్నది. వ్యక్తిగతంగా పరిశ్రమలు ఏర్పాటు చేసినవారికి, సహకార సంఘాల ద్వారా కృషిచేసినవారికి ఆర్థిక సహాయం, technical aid యిచ్చి ప్రోత్సహిస్తున్నందుకు సంతోషించవలసి ఉన్నది. సహకార సంఘాలలో పనిచేసేవారికి ఎట్టి వ్యక్తిగత అభిప్రాయాలు లేకుండా రాజకీయ అభిప్రాయాలు లేకుండా ఉండే ప్రయత్నం ప్రభుత్వం కొంతవరకు చేస్తున్నది. అయినా యింకా పూర్తిగా అందరికీ సమ్మతంగా లేనట్లుగా గోచరిస్తున్నది. సహకార సంఘాలలో వ్యక్తులకు ప్రాముఖ్యత యివ్వడం, లోపాలు చేసినప్పటికీ వారిని సమర్థించడం అనేది ఆ ఉద్యమానికే గొడ్డలిపెట్టుగా ఉంటుందేమోనని నాకు భయంగా ఉన్నది. సహకార సంఘాలను ఏర్పాటుచేసి, వాటి ద్వారానే వస్తు ఉత్పత్తిచేయాలనే ఖచ్చితమైన అభిప్రాయానికి ప్రస్తుత మంత్రి గారు వచ్చినట్లు విని చాల సంతోషించాము. సహకారోద్యమాన్ని పెంపొందింప చేయడం చాల అవసరం. సహకార సంఘాలలోని వ్యక్తులు అనుభవం లేకనో, లేక మరే దృష్టితోనో లోపాలు చేసినట్లయితే వాటిని సవరించడానికి వెంటనే పూనుకోకపోతే ఆ ఉద్యమానికి అది చెరుపు అవుతుంది. ఒకటి, రెండు దృష్టాంతములు మీ ద్వారా నేను మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తాను. వాటిని తొందరగా సవరించాలని మనవిచేస్తున్నాను. వరంగల్‌లో చేనేత సహకార సంఘం ఉన్నది. దానిలో 4 వేల మంది సభ్యులు ఉన్నారు. సంవత్సరం నుంచి అది సక్రమంగా పనిచేయడంలేదని, దానిలో కొన్ని లోపాలు ఉన్నాయని మంత్రిగారికి కూడ తెలుసు. అటువంటప్పుడు మేము, మరికొంతమంది సభ్యులు ప్రయత్నం చేసి దానిని supersede చేయడం జరిగింది. Supersede చేయడం మంచిదికాదనే వాళ్ళలో నేనుకూడ ఒకడిని. కొన్ని లోపాలు జరిగితే ప్రభుత్వాలే supersede అయినప్పుడు సంఘాలను supersede చేయడం, అందులో మంచికొరకు supersede చేయడం తప్పుకాదు. Supersede చేసి, మూడు సంవత్సరాలు అయింది. మూడు సంవత్సరాల తరువాత ఒక Special Officer ను appoint

చేశారు. అతను ఏవో లెక్కలు తయారుచేశాడు. లెక్కలు తయారుచేసేటప్పుడు అనేక విధాల ఒత్తిడి, personal influences అతని మీద పడడంచేత అతను సరిగా పనిచేయలేకపోతున్నాడు. ఒకరో యిద్దరో ఆఫీసర్లు మారినారు. మూడు సంవత్సరాలు జరిగింది. మూడు సంవత్సరాల నుంచి యింత పెద్ద సహకార సంఘం కుంటుపడిపోవడం చేత ఎంత నష్టమో, ఎంతమంది పారిశ్రామికులకు పనిలేకుండా పోతోందో వేరే చెప్పవలసిన్ల అవసరంలేదు.

సుమారు 30, 40 వేల రూపాయలు దీనిలో లోటుజరిగిందని, లెక్కలలో తప్పు తేలిందని ఒక రిపోర్టు తయారుచేయబడినట్లుగా తెలిసింది. ఆ రిపోర్టును పరిశీలించి, ఆవిధంగా నిజంగా జరిగినట్లయితే శిక్షించవలసినవారిని శిక్షించి, వాటిని సవరించి తిరిగి ఎన్నికలు జరిపి దానిని సరియైన మార్గములో పెడితే అక్కడి పారిశ్రామికులకు లాభం కలుగుతుంది చేనేత పరిశ్రమ అభివృద్ధి చెంద వలయునని, చేనేత పారిశ్రామికులకు ఆర్థికంగా సహాయపడవలయునని, ఈ పరిశ్రమకు అన్నివిధాలైన ప్రోత్సాహమును కలుగజేయవలయునని ఒకవైపున చెబుతూ నాలుగువేల మంది పారిశ్రామికులతోకూడిన ఒక పెద్ద సంస్థ మూడు సంవత్సరాలుగా మూలపడివుంటే, దానిని పరిష్కరించకుండా, అట్లనే వదలి వేయడం సరియైన విధానంకాదు. కనుక ఆ వ్యవస్థలోనున్న లోపాలను దిద్ది దానిని పునర్వ్యవస్థీకరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ఈనాడు ఆయా ప్రాంతాలలో కొన్ని పరిశ్రమలు ఏర్పాటు చేయబడు తున్నవి. అయితే ప్రాంతాలయొక్క అవసరాలను దృష్టిలోకి తీసుకోనకుండా, పరిశ్రమల ఆవశ్యకతను గమనించకుండా వీటిని ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. దంపుడు బియ్యం సంఘాలు, తాటి బెల్లం పరిశ్రమ ఇందుకు వుదాహరణలు. కొన్ని జిల్లాలలో వీటిని ఏర్పాటు చేయడం, మరికొన్ని జిల్లాలలో ఏర్పాటు చేయక పోవడంవలన funds అన్నీ కొద్దిచోట్లనే వుండిపోవడం, యితర ప్రాంతాలలో వుండే ఉత్సాహవంతులకు ప్రోత్సాహం లేకపోవడంవలన ,యీ పరిశ్రమలకు దోహదం చేయడంలేదు. అందువలన ఈ పరిశ్రమలను ఏర్పాటుచేసేముందు ఆ యా ప్రాంతాలయొక్క అవసరాలు, ఆ ప్రాంతాలలో నెలకొల్పబోవు పరిశ్రమలకు కలుగు దోహదమును గుర్తించి మరీ వాటిని ఏర్పాటు చేయవల సిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ విషయాలను గమనించుటకుగాను పూర్వపు హైద రాబాదు ప్రభుత్వములో రాష్ట్రస్థాయిలో ఒక 'అడ్వయిజరీ బోర్డు' ఉండినట్లు గానే ఇప్పుడుకూడ ఒక 'అడ్వయిజరీ బోర్డు'ను ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. జిల్లాకు ఒక ప్రతినిధి చొప్పున experts ను, అనుభవంకలవారిని యిందులోకి తీసుకొనవచ్చును. అదేవిధంగా తరువాత జిల్లా స్థాయిలోకూడ ఒక అడ్వయిజరీ బోర్డును ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుందని నా వుద్దేశం.

ఇంక అబ్కారీవిషయమున్నది. కల్లుగీత పారిశ్రామిక సంఘాలను ఏర్పాటుచేస్తున్నారు. రాష్ట్రంలో ఒక ప్రక్క మద్యపాన నిషేధం అమలులో నుండడం, మరొకప్రక్క లేకపోవడం బాగుగాలేదను విషయముతో నేనుకూడ ఏకీభవిస్తున్నాను. మద్యపాన నిషేధం రాష్ట్రం అంతటికీ వర్తింపచేస్తే బాగుం డేది, లేనిది ప్రభుత్వం ఆలోచించవలసియున్నది. ఆ విషయాన్ని ఇప్పుడు నేను చర్చనీయాంశంగా చేయదలచుకొనలేదు. ఈ వ్యవహారములో మధ్య దళారులను తీసికొని సహకార సంఘాలద్వారా అమ్మకం చేయించుటవలన పారి శ్రామికంగా లాభకరమేగాక, పెట్టుబడిదారులకు అవకాశంకూడ లేకుండా పోతుందని నా అభిప్రాయం. ఇందులో కొన్ని పెద్ద groups వున్నవి. వరంగల్, నల్గొండ, కరీంనగర్ యివి పెద్ద groups క్రిందకు వస్తవి. ఇటువంటిచోట్ల దాదాపు లక్ష రూపాయలవరకు పెట్టుబడి కావలసివస్తుంది. అంత పెద్ద మొత్తం పారిశ్రామికులు భరించలేరుగనుక వారు పెట్టుబడిదార్లను ఆశ్రయించడం జరుగు తున్నది. వారిచే పెట్టుబడి పెట్టించడం, వారినే ప్రెసిడెంట్లుగా చేయడం వారు పెట్టుబడులను తిరిగి చేకూర్చుకుని పారిశ్రామికులకు నష్టంకలుగజేయడం జరుగు తున్నది. అందువలన సహకార సంఘాలద్వారా మద్యమును అమ్మించాలనే ప్రభుత్వ అభిప్రాయంకూడ వమ్ము అయిపోతుందేమోననే అనుమానంకూడా కలుగుతున్నది. అందువలన యీ పెద్దపెద్ద groups ను విడదీసి, చిన్నచిన్నవిగా ఏర్పాటుచేసి, ఆదాయము సంపాదించడమేగాక, కష్టపడే బీదపారిశ్రామికులకు వృత్తి కల్పించవలసి యున్నది. తద్వారా ప్రజాస్వామ్యములో పెట్టుబడిదారు లకు, మధ్యదళారీలకు అవకాశం లేకుండా చేయాలి.

ఇంకొక విషయము మనవిజేసి నేను ముగిస్తాను. తెలంగాణాలో యింక ఒకటి, రెండుకోట్ల రూపాయలవరకు బకాయీలు రావలసి వుంది. వాటి కొరకు ఈ మధ్య బకాయిదార్ల సంఘంగా కొంతమంది ఏర్పడి, ఆందోళన చేస్తున్నారు. మంత్రిగారిని కలిశారు. మంత్రులు గాకముందు కొంతమంది వాగ్దానాలు కూడ చేశారు. ఇప్పుడు మంత్రులు అయిన తరువాత ఆ వాగ్దాన ములను మరచిపోయినా రనుకుంటాను. రెండు సంవత్సరములనుండి యీ ఉద్యమం నడుస్తున్నది. ఇకనైనా ఆ విషయాన్ని ప్రభుత్వం గమనించకపోతే వారిలో ఎంతో అసంతృప్తి ప్రబలుతుంది. మంత్రులుకూడ యీ విషయాన్ని ఎంతోకాలంగా అపరిష్కారంగా అట్టేపెట్టి, రోజూ వారిని తమ యిల్లుచుట్టూ త్రిప్పుకొనడం బాగుండలేదు. కనుక వెంటనే యీ విషయం యోచించి, ఎంతో కొంత మాఫీ యివ్వడానికి ప్రయత్నించవలసిందిగా కోరుతూ నేను యింతటితో విరమిస్తున్నాను.

*శ్రీ జి. లచ్చన్న (సోంపేట) : అధ్యక్షా, పరిశ్రమలు, ఎక్సైజు డిమాండ్లపై జరిగిన చర్చలు పరిశీలిస్తే నేను సభ్యులనందరిని అభినందించవలసి యుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే – ప్రతిపక్షం, ప్రభుత్వ పక్షం అనే భేదం అనేమీ లేకుండా ప్రస్తుతపు పరిశ్రమల పాలసీగాని, excise policy గాని ఏమాత్రం బాగాలేదని ప్రతి ఒక్క సభ్యుడు తమ అభిప్రాయంగా ప్రకటించారు. అయితే కోత తీర్మానాలను బలపరచడానికి ప్రభుత్వ పక్షమువారికి ఒక పెద్ద నిర్బంధంవుంది. అందువలన దానిని గురించి మనమేమీ అనుకోనవసరం లేదు. అయితే ప్రస్తుతం వున్న మంత్రివర్గంపై యీ వాగ్దానాలు వున్నవని చెప్పటానికి అవకాశం లేదుగాని, వారు సభ్యులు ప్రకటించిన భావాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని, తమయొక్క విధానాలను సవరించుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను.

Excise Department కు సంబంధించిన విషయాలను ఆలోచిద్దాం. ఇంతకుముందే గౌరవసభ్యులు హయగ్రీవాచారిగారు ప్రొహిబిషన్ సమస్య తీసుకు వచ్చారు. దీనిలో యిటీవలకూడ చాల అలజడి, ఆందోళన జరిగింది. ఒకే రాష్ట్రంలో ఒక ప్రక్క నిషేధ మేమిటి; మరొక ప్రక్క అమలులో నుండడ మేమిటి, దీనిపై వెంటనే చర్య తీసుకొనబడాలి, లేకపోతే మేము నిరశనవ్రతం చేస్తామని, ప్రాణాలు తీసుకొంటామని కొంతమంది భూదాన కార్యకర్తలు, పెద్దలు ప్రకటిస్తున్నారు. ఈ రోజుల్లోకూడ యీ విధంగా బాధ్యతా రహితంగా ప్రకటనలు చేయడం ప్రభోధాలుచేయడం, అభిప్రాయాలు ప్రకటించడంకంటె - ఒక చెడు అలవాటును నివారించడానికి గల అవకాశాలను ముందు సృష్టించి, ఆవిధంగా నివారించడానికి పూనుకొనలేని వివేకం—'వివేకం' అంటే పెద్ద పదం అవుతుందేమో, ఆలోచనలేకపోవడం చాల శోచనీయమైన విషయం. ఇంతకు ముందు ఆంధ్రరాష్ట్రములో మద్యపానమునకు సంబంధించిన అనుభవం, దాని వలన కలిగిన తీవ్ర పరిణామాలు ప్రభుత్వానికి తెలుసు. అయితే యీనాడు ప్రభుత్వ పరిపాలనా యంత్రాంగం ఎంతో నీతిమాలిన నీచావస్థలో నున్న సంగతి ఏ వ్యక్తికూడ కాదనడానికి వీలులేదు. అది యధార్థ సత్యం, ఆ విషయాన్ని గుర్తించకుండా 'ప్రొహిబిషన్, ప్రొహిబిషన్' అనే మాటలు చెప్పేదానికంటే దీని మీద ఆధారపడిన లక్షలాది జనానికి వేరేవృత్తులు కల్పించి ఈ సమస్యను పరిష్కరించవలసివుంది. ఆవిధంగా గాక— సర్వం ప్రజల కొరకు, దేశం కొరకు నిస్స్వార్థంగా సేవచేయవలయుననిధ్యేయంగా పెట్టుకొన్న సర్వోదయ సమాజమువారు ప్రాణాలు వదులుతామని, ప్రచారాలకు బయలుదేరడం సముచితం కాదని తమ ద్వారా యీ సభ ద్వారా నేను ప్రత్యేకంగా విజ్ఞప్తి చేయదలచుకున్నాను

అది చాల పొరపాటైన ఆలోచన అవుతుంది. ఇప్పటికే మన రాష్ట్రంలో విపరీతమైన పరిణామాలున్నాయి. **Excise Department** పరిపాలన విషయములో అనేకమంది సభ్యులు అనేక విధాలైన అభిప్రాయాలు ప్రకటించారు. శ్రీ కళా వెంకటరావుగారు అబ్కారీ మంత్రిగా ఉండగా శాసనసభలో 'గీత పారిశ్రామికుల వృత్తులను సుస్థిరపరచి వారి ఆదాయాల నభివృద్ధిచేయడానికి సహకార సంఘాలు పెడుతున్నాము' అని ప్రకటించారు ఈనాడున్నటువంటి పరిస్థితి చూస్తే వారు తగినంతగా అభివృద్ధి చెందలేదని ప్రస్తుత మంత్రివర్గం తప్పనిసరిగా అంగీకరిస్తుందని నా సంపూర్ణ విశ్వాసం కొంతవరకు అభివృద్ధి జరిగిందని లెక్కలు చెప్పవచ్చు. కాని, అది సరికాదు, తగినంతగా అభివృద్ధి జరగలేదు. గత ఏడాది ఒక ప్రమాదకరమైన నిర్ణయమును మన మంత్రివర్గం తీసుకున్నది, పెద్ద పెద్ద గ్రూపులను సహకార సంఘాలు సక్రమంగా నిర్వహించలేవని మధ్య దళారులకు విడిచిపెట్టాలనేది ప్రభుత్వ విధానంగా ఉన్నది. వరంగల్లులోని సొసైటీ 2 లక్షల రూపాయలు బకాయిఉన్నదని పెద్ద గ్రూపులను సహకార సంఘాలు నిర్వహించలేవు అంటున్నారు. అవి మధ్యదళారీలు కొట్టుకోడానికి విడిచిపెట్టాలంటున్నారు. గీత పారిశ్రామికుల తరపున ఎన్ని మెమోరాండము లిచ్చినా ప్రస్తుత ప్రభుత్వానికి బాధ్యతవహించిన పెద్దలు సరిగా చూచుటలేదు. అన్నిటికీ సమానంగా సరైన నిర్ణయం తీసుకోవాలి కాని, ఒకరికి ఒక పద్ధతి, ఇంకొకరికి ఇంకొక పద్ధతి అమలు చేయడం బాగుగ లేదని ఇదివరకు స్పష్ట పరచినా, పూర్వపు మంత్రివర్గం పట్టుపట్టి, కావాలని, పెద్ద గ్రూపులు ఇవ్వబడవు అన్నారు. అయితే, పెద్దగ్రూపులను చిన్నగ్రూపులుగ చేస్తారా, లేదా అంటే అవసరమైతే చేస్తామని శాసన సభలో ప్రకటించారు. పెద్దవాటిని చిన్నవిగా చేయడానికి ఆలోచిస్తాము గాని, పెద్దవి మాత్రం ఇవ్వడానికి వీలులేదనే నిర్ణయం తీసుకున్నామన్నారు. ఇది, సహకార భావంతో, సమాన తత్వంతో, **socialistic pattern** తో కూడుకున్న నిర్ణయమేమో, తమరు గమనించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది సరైన నిర్ణయం కాదు, తప్పనిసరిగా ఈ నిర్ణయాన్ని మార్చాలి. పెద్దవాటిని చిన్నవిగ చేయాలి. అవన్నీ సహకార సంఘాలకు ఇచ్చితీరాలి తప్ప మరొక విధంగా చేయడానికి వీలులేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు బకాయిలు పడివుండడానికి కారణాలేమిటో పరిశీలించాలి. కాని ఒకచోట ఒక సొసైటీ బకాయిపడిందని మిగతా అన్ని సొసైటీలనుకూడ రద్దు చేయాలనే ఆలోచన సరైనదికాదు; సక్రమమైన పద్ధతికూడ కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు గీత పారిశ్రామికులకు ఒక్కొక్కరికి నెలవారీ జీతం రు. 90- లు ఇప్పించాలని నిర్ణయించాము. రు 90 లు ఇచ్చుకొని సొసైటీలు పెట్టుకోండి అంటే చాల బాగుంటుంది. గీత పారిశ్రామికులకు అందరికీ జీవిత ఆదాయం పెరగడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ప్రస్తుతం వున్న

మంత్రివర్గం యీ విధంగా ఆలోచిస్తుందని నేనాసిస్తున్నాను. ప్రస్తుత ఆబ్కారీ మంత్రిగారు "నీరా సొసైటీలు సక్రమంగా నడవడం లేదు కాబట్టి, వాటిని రద్దుచేసి, బెల్లం పరిశ్రమలను నడిపిస్తాము" అని బందరులో ఉపన్యసించినట్లుగా పత్రికలలో వార్తలు వచ్చాయి. దీనిని గురించి వారి ఉపన్యాసములో వారి విధానాన్ని స్పష్ట పరుస్తారని ఆశిస్తున్నాను; వాస్తవములో నీరా ఏ విధంగా పరిణమిస్తున్నదనే విషయము గురించి ఒక మనవి చేయాలి. నీరా సారాగా అమ్ముతున్నారా, కల్లుగా అమ్ముతున్నారా అదే విషయమై విచారణ అవసర మని నా అభిప్రాయము. ప్రతివారికి కూడ ఇందులోని యధార్థం తెలుసు. ఈ దౌర్భాగ్య పరిస్థితికి బాధ్యులెవరని ప్రశ్నిస్తున్నాను. నీరా సారాగానే ఉండాలా; ఏ విధంగా కల్మషం గాని, కరప్షన్ గాని లేకుండా వుండాలా అనేది ఉన్నది. గీత పనివారికి నెలకు 80 రూపాయల జీతం ఇచ్చి డిపార్టుమెంటుద్వారా నీరాయో సారాయో తెచ్చి అమృతం చేస్తారో, స్వర్గలోకానికి పంపించు కుంటారో - ఇష్టం వచ్చినట్లు చేసుకోవచ్చు. దీనికి ప్రజలెవ్వరూ ఏ విధమైన అభ్యం తరమూ చెప్పరని నేను మనవి చేస్తున్నాను. నీరా సక్రమంగా అమ్మడం లేదనే మాట పోలీసు వారినడిగితే తెలుస్తుంది. ఇక్కడ శాసన సభ్యులము వున్నాము. నీరా ఉన్నదో, సారా ఉన్నదో భాగాలు పుచ్చుకొంటున్నారా లేదా అనేది మనము మాట్లాడుకుంటే ప్రస్తుతం, అధిక ప్రసంగము అవుతుందని నేనభిప్రాయ పడుతున్నాను. అయితే, ఒక్క విషయం విచారించాలి. ఈనాడున్నటువంటి శాసనసభ, ఈనాడున్నటువంటి ప్రభుత్వము ఐక్య కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రణాళిక యొక్క పరిణామ స్వరూపమే కాని మరొకటి కాదు. దీనినుంచి తప్పించుకో డానికి ఈప్రభుత్వానికి అవకాశం లేదు. హక్కులేదు. దీనినుంచి ఏమాత్రం ఒక్క అడుగువేసినా బాధ్యతారహితంగా ప్రవర్తించిన ప్రభుత్వమే అవుతుంది. అవకా శంవచ్చినప్పుడు అవసరము వచ్చినప్పుడు ప్రజలే తగిన బుద్ధి చెప్పక తప్పదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఎన్నికల ప్రణాళికలోని మొదటి పరతును, ఆనాటి పరి స్థితులను జ్ఞాపకం చేసుకొండి, తెలంగాణా నుంచి వచ్చిన శాసన సభ్యులు దానితో మాకు నిమిత్తము లేదని చెప్పవచ్చు. కాని,......

మిస్టర్ స్పీకర్ : నేను ఒక విషయం చెబుతున్నాను. ఇకనుంచి ప్రతి సభ్యుడుకూడ strict గా స్పీకరునే address చేయాలి కాని, ఇంకొక విధంగా మాట్లాడవద్దు. అట్లా చేస్తే excitement తగ్గుతుంది. Speaker ద్వారా మాట్లాడితే బాగుంటుంది,

శ్రీ జి. లచ్చన్న : తమ ద్వారానే నేను మాట్లాడుతున్నానని అనుకొంటు న్నాను. ఒకవేళ అట్లా జరుగకపోతే క్షమించాలని కోరుతున్నాను. మేము తప్పనిసరిగా తమ ద్వారానే మాట్లాడవలసియున్నది.

మిష్టర్ స్పీకర్ నేను general గా అందరి గురించీ చెప్పాను కనుక ఇందులో క్షమాపణ ఏమీలేదు. **I am only proposing and you must agree.**

శ్రీ జి. లచ్చన్న : తమ ద్వారానే వారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఐక్య కాంగ్రెసు అనేపేరుతో ప్రకటించిన ఎన్నికల ప్రణాళికలోని మొదటి షరతును గమనంలో ఉంచుకోవలసిన బాధ్యత, అవసరం, కర్తవ్యవిధి, binding యీ ప్రభుత్వంమీద ఉన్నదని తమద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. దానినుంచి కదలిపోవడానికి వీలులేదు. Prohibition వల్ల నిరుద్యోగం కలిగే గీత పారిశ్రామికులకు పునరావృత్తులు కల్పిస్తామనీ, అట్లా కల్పించలేక పోయినప్పుడు వారి వృత్తిని వారికి సంక్రమింపచేసి, ఆ పరిశ్రమను ఇతోధికంగా అభివృద్ధి చేస్తామని అందులో స్పష్టంగా వ్రాసుకున్నటువంటి విషయం. ఆనాడా విషయం వ్రాయుటలో రాష్ట్రస్థాయిలో ఉన్న కాంగ్రెసు పెద్దలు సంకోచిస్తే, నెహ్రూగారి సమక్షంలో వారి ఆమోదంతో వ్రాయడం జరిగిందని యీనాడు మీ ద్వారా జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. దానిని మరచిపోవడానికి వీలులేదు. గీత కార్మికులకు కొత్తవృత్తులు ఇచ్చితీరాలి. పునరావృత్తులిచ్చి వారి వృత్తిని నిషేధించడానికి అవకాశం ఉన్నదే గాని పునరావృత్తులివ్వకుండ ఆ వృత్తిని నిషేధించే అధికారం ఇప్పుడున్న ప్రభుత్వానికి లేదని తమద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ విషయం వారు జాగ్రత్తగ గమనించాలి. నీరా సొసైటీలను గురించి తమకు ఒక విషయం మనవిచేయాలి. లైసెన్సు పన్ను అను పేరుతో చెట్టు ఒక్కటికీ ప్రతి మనిషినుంచీ రూ 3-4-0 వసూలుచేయాలని మన ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ప్రభుత్వం ఇచ్చేది ఒక్కటే లైసెన్సు. ప్రతి మనిషికి, చెట్టు ఒక్కింటికి రూ. 3-4-0 అన్నారు. 20 చెట్లకు లైసెన్సు ఇస్తారు 65 రూపాయలు వసూలు చేస్తున్నారు. సంవత్సరానికి 3 దఫాలు లైసెన్సులు ఇస్తారు. ఈ విధంగా సంవత్సరానికి 65×3=195 రూపాయలు వసూలు చేస్తున్నారు. దిక్కుదివాణం లేక అలోలక్షణా అని ఏడుస్తూ పస్తులుపడివుండే గీత పారిశ్రామికుని దగ్గరనుంచి సంవత్సరానిం 195 రూపాయలు వసూలు చేస్తోంది యీ ప్రభుత్వం. గీత పారిశ్రామికులకు ఆస్తిపాస్తులు లేవు. నివసించడానికి గుడిసెలుకూడ లేవు. వారిదగ్గరనుంచి ఇంతడబ్బు వసూలు చేస్తున్నారు ఇంతకంటె పచ్చిదుర్మార్గం ఇంకొకటుంటుందో, ఉండదో తమరే విచారించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం tree tax వేయడం unconstitutional అవుతుందని ఎడ్వకేటు జనరల్ గారు అభిప్రాయం ఇచ్చారని దానిని తప్పించుకోడానికి licence fees అనే పేరుతో, కొంటితనంతో కుయుక్తితోచేసిన పనిఇది ఇది శుద్ధమోసము. ఆత్మవంచనయైన విధానము. 'మీకు' ధైర్యంఉంటే.

మిష్టర్ స్పీకర్ : 'వారు' అనాలి.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : మంత్రివర్గానికి ధైర్యం ఉంటే పూర్వపు పద్ధతిని పునరుద్ధరించి సక్రమంగా నిర్వర్తించాలని మీరు సలహా ఇవ్వగోరుతున్నాను.

మిష్టర్ స్పీకర్ : మీ సలహా మీరు ఇవ్వండి.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : ఇది చాల ఘోరమయిన విషయం. దీనికి తోడు నంబరులు వేయడం ప్రారంభించారు. చెట్టుకు రూ. 3-4-0 లు కాకుండా నంబరుకు మరొక రూపాయి ఇచ్చుకోవాలి. ఇది అందరు ఎరిగిన పరమరహస్యం. చెట్టుకు రూ. 4-4-0 లు చొప్పున ప్రభుత్వానికి చెల్లిస్తూడడంగా ప్రతి సొసైటీ కూడ నెలకు వెయ్యి రూపాయల ప్రయివేటు ముడుపులు తీస్తూవుంటే 'ఇది ఎంత ఘోరమండీ! నీతికి నిలబడాలి" అని చెబుతూనే దగ్గర ఉండి ప్రయివేటు ముడుపులకు, పంపకాలు వేయించి ఇక్కడకువచ్చి మాట్లాడడం ఎంతవరకు సబబు అని అడుగుతున్నాను.

ఇది ఎంతవరకు సబబైన విషయం ? ఒకచేతకానిపని చేతకాలేదని చెప్పుకోడంతో సర్వోదయ సిద్ధాంతం కాని, గాంధీమహాత్ముని ధర్మం కాని పాటించినవారవుతారు కాని, సాగదు, అపజయమైనది, అయితే ఏమి చేస్తామని చెప్పుకోవడం ఆత్మవంచన అవుతుందని నా మనవి. ఈ విషయాలన్నీ ప్రభుత్వం జాగ్రత్తగా ఆలోచించి లైసెన్సు ఫీజు పేరుతో వసూలు చేస్తున్న చెట్టుపన్నును రద్దుచేయవలసిన అవసరం ఉంది. బెల్లం సొసైటీలను రద్దు చేశారు. బెల్లం సొసైటీలలో తయారవుతున్న బెల్లం, నీరా సొసైటీలతో తయారవుతున్న నీరా అంతా దేవతా స్వరూపులే వచ్చి పుచ్చుకుంటున్నారు. అంతా మన సమాజంలోని భాగస్థులే. జరుగుతోంది—జరుగలేదని ఈ సభలో అంతా సత్యంగా జరుగుతోందని చెప్పడం—ఎవరైనా చెప్పాలని చెప్పుకోవాలికాని నేను చెప్పలేను. ఈ అక్రమా లిన్నింటికి లోపం ప్రభుత్వం విధానంలోనిదే. ప్రజలు అమాయకులు ; తిండికి లేదు . వారికి మరొక దారిలేదు ; మరొక బ్రతుకులేదు. ఈ రోజు దాడులు జరుగుతున్నాయి. లక్షలకొలది రూపాయలను ప్రొహిబిషన్ కోసం ఖర్చుచేస్తున్నారు, మొబైల్ సబ్ ఇనస్పెక్టర్లను ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. వారు డైరీలను చూపించాలి. వారానికి ఒకరోజు బైలుదేరుతారు. ఎక్కడకు ? మామూళ్ళు ఇచ్చిన పెద్దమనిషి ఇంటికి వెళ్ళరు. వెడతారు ఎప్పుడు ? ఆదివారం పూట వెండిగ్లాసులలో కాఫీలో మంచి సుగంధంతో కూడిన ద్రావకాలనో పుచ్చుకోడానికి వెడతారు. కాని దండయాత్రకు మాత్రం వెళ్ళరు. దండయాత్రకు వెళ్లేది అమాయకులైన రూపాయి రూపాయిన్నర కూలికి పనిచేస్తున్న గీతపారిశ్రామికుల కొంపలమీదకు అర్ధరాత్రిపూట—మానవత్వాన్ని కూడ

మరచిపోయి భార్యాభర్తలు ఇండ్లలో పడుకుని వుంటే ఇండ్లపై దాడిచేసి భార్యప్రక్కన పడుకున్న భర్త జుట్టు లాగిన కిరాతకచర్య మన ప్రభుత్వంలో ఈనాడు జరుగుతోంది. ఇంతకంటె శోచనీయమైనది మరొకటి లేదు. ఎంత కాలమో సహిస్తారని అనుకుంటే పొరపాటని మనవి చేస్తున్నాను. దీనిని సవరించండి. చేతకాకపోతే రద్దు చేసుకోవాలికాని, అధ్యక్షా, అదేపనిగా ఏదో చేశాము, చేసినదే చేస్తుంటాము, పోనీయండి అని చెప్పుకునే ఈ విధానం శోచనీయమైనదని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం పూర్తిగా పరిస్థితుల నన్నింటిని విచారించాలి. మీ ఇష్టంవచ్చిన వారిని Experts Committee గా వేసుకోండి. మా ప్రతిపక్షం నుంచి కమిటీలలోనికిగాని సహకారసంఘాలలోనికిగాని వేసుకోవలసినదని ప్రాధేయపడే దౌర్భాగ్య స్థితిలో ఎవరూ లేరని మాత్రం మనవి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం ఇష్టంవచ్చిన రీతిగా కమిటీలను నిర్మాణం చేయవచ్చు. దీనిని పరిశీలించండి; లేదా, అధికారం ఉంది, నిర్బంధంతో చేస్తామని అంటే తప్పని సరిగా వచ్చే పరిణామాలకు వారే, బాధ్యులు అవుతారు, ప్రజాభిప్రాయాన్ని అరికట్టి నిలువగలమని అనుకున్న అనేక రాజ్యాలు అంతరించి పోయాయి. మన మంత్రివర్గంలోనే మొన్న మొన్న wonderful మార్పులువచ్చాయి. ప్రజలు ఏమిబాధపడుతున్నారో, ప్రజల అవసరాలు ఏమిటో, మంచి చెడ్డ ఏమిటో పరిశీలన చేయాలి. మొట్టమొదటనే మనవిచేసినట్లు, చెట్టుపన్ను పేరుతో వసూలు చేస్తున్న కృత్రిమ లైసెన్సు ఫీజు రద్దు కాకపోతే దానిని అనుసరించి ఎటువంటి ఉద్యమమో, ఆందోళనో, అలజడియో వచ్చినా దానికి ప్రభుత్వమే బాధ్యత వహించవలసి ఉంది. నీరా సొసైటీలను రద్దు చేస్తామని అంటున్నారు. కాని, అటువంటి చర్య జరుగదు, జరుపలేరు అని మాత్రం తమ ద్వారా ఈ మంత్రి వర్గానికి మనవిచేస్తున్నాను. జరుపలేరు; వారికి సాధ్యంకాదు; అది జరిగే పని కాదు! అది అసాధ్యమైన విషయం. ఈ విషయాలు జాగ్రత్తగా పునరాలోచన చేయాలి. ఇపుడే దేశంలో చాలా అలజడిగా ఉంది. తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఆబ్కారీ చట్టాన్ని, విధానాన్ని వెంటనే సవరించాలి. రాబోయే సంవత్సరానికి సహకార సంఘాలకు ఇచ్చినా సంతోషం. ప్రతీది చిన్నది చేసి సహకార సంఘాలకు ఇవ్వాలేకాని ప్రత్యేకంగా కొంతమంది పెద్దలు కేటాయించుకునే పాత విధానం అనుసరించడం మాత్రం చాల అరాజకానికి, ఆందోళనకు, అనవసరమైన ప్రజా అలజడికి దారితీస్తుంది. ఇది పొరపాటు పద్ధతి అవుతుంది. ఆఖరు సారిగా మనవిచేసేది- నెలకు గీతపనిచేసేవారికి 90 రూపాయలు అని నిర్ణయించి ఆంధ్రలో కాని తెలంగాణాలో కాని నీరా, సారాయి ఏమిచేసుకున్నా మాకు అభ్యంతరంలేదని చెప్పండి; లేదా అధ్యక్షా, వారికి కావలసిన అవకాశాన్ని స్వేచ్ఛను కలిగించి ప్రభుత్వానికి రావలసిన ఆదాయాన్ని పుచ్చుకోండి. దానికేమీ అభ్యంతరంలేదు. ఈ విషయాలు పునరాలోచించాలి. పరిశ్రమలను

గురించి చాల మంది పెద్దలు చెప్పి ఉన్నారు. ఇపుడున్న మంత్రిగారు పరిశ్రమలలో ప్రత్యేకమైన అనుభవం, శ్రద్ధ, ఆసక్తి కలిగిన పెద్దలని పదిమంది అభిప్రాయపడుతున్నారు. వారి ఆధ్వర్యాన ఏవిధంగా పరిశ్రమ లుమార్పు చెందుతాయో చూడాలి. ప్రయివేటు రంగమైనా, ప్రభుత్వ రంగమైనా, సహకార రంగమైనా, ప్రజలకు కావలసింది వస్తూత్పత్తి, వస్తువులు చౌకగా దొరకడం. ఈరోజున వస్తువులు బజారులో ఉంటాయి; కంటికి కనపడవు. ఇనుము కోటా విషయం చూడండి నాలుగైదు సంవత్సరాలనుంచి పర్మిట్లు ఫైలులో ఉంటాయి; బజారులో కావలసినంత సరుకు. మంత్రిగారికి అవసరమైనా బ్లాకుమార్కెటులో కొనుక్కుంటేకాని గతి ఉండదు. ఇటువంటి దౌర్భాగ్యస్థితి ఈనాడున్నది. దీనికి కేంద్రప్రభుత్వ బాధ్యత లేదని అనను. ఉన్న పరిస్థితిని చక్కబెట్టడానికి తగిన చర్య, శ్రద్ధ తీసుకోవాలని మనవిచేస్తూ నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞత తెలియజేస్తున్నాను.

*శ్రీ టి. జియ్యరుదాసు (ఒంగోలు - రిజర్వుడు) : అధ్యక్షా, భారీపరిశ్రమల విషయం ఆలోచించినపుడు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఎక్కువగా ఉన్న తోళ్ళపరిశ్రమ నాలుగవ స్థానాన్ని ఆక్రమించింది. భారతదేశానికి కావలిసిన విదేశమారక ద్రవ్యాన్ని కూడ ఇది సంపాదించిపెడుతున్న విషయం అందరికి తెలిసినదే. **Statistics** ను బట్టి చూస్తే నూటికి 90 పాళ్ళు ఈ తోళ్ళపరిశ్రమ అనువంశికంగా చర్మకారకులవల్ల జరుగుతున్నట్లు ద్యోతకం అవుతుంది; ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి హరిజను డగుటచేతకాని, ఆయన విజ్ఞానవంతు డగుటచేత కాని ప్రధానమైన ఈ తోళ్ళపరిశ్రమకు గల సాధకబాధకాలను విచారించడానికి ఒక **High Power Committee** ని నిన్ననో, మొన్ననో నియమించి దానిని ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో మూడు మాసాలు పాటు పర్యటించవలసిందిగా చెప్పారు. అందుకు వారికి సభాముఖంగా నా కృతజ్ఞత తెలుపుకుంటున్నాను. ఇప్పుడే చెప్పినట్లు, పరిశ్రమలలో సిద్ధహస్తుడైన కొండాలక్ష్మణ్ బాపూజీగారు కూడ దీనికి దోహదం ఒనగిసారు. వారికీ కూడ నా ధన్యవాదా లర్పిస్తున్నాను. భారతదేశంలోనే కాక ఖండాంతరాలలో కూడ కీర్తిప్రతిష్ఠలు తెచ్చుకుని **an international authority on a specific process of tanning** డాక్టర్ నాయుడమ్మగారిని ఈ కమిటీకి చైర్మెన్‌గా వేయడం నిజంగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌కు గొప్ప విషయమని మనవిచేస్తున్నాను. వారి సేవలే ఈ కమిటీకి అందితే హరిజనులంత గొప్పవారు ఇతరు లుండరని నేను మనవిచేస్తున్నాను. రోజుకు 24 గంట లున్నాయి; అయితే అందులో నాలుగు గంటలే ఇండియాలో ఉంటారు; మిగతా 20 గంటలు ఖండాంతరాలలో ఉంటారు! వారితో మూడు మాసాల కాలంలో ఈపని ఈ ముగించాలంటే—

శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ బాపూజీ : వారు ఒప్పుకున్నారు.

శ్రీ టి. జియ్యరుదాసు దానికి నేను కృతజ్ఞత వెల్లడించాను ముందు గానే. అవసరమైతే, మూడు మాసాల కాలం చాలకపోతే, దానిని extend చేయడానికి ప్రభుత్వం అంగీకరిస్తుందని ఆశిస్తున్నాను. Terms of reference ఇస్తూ రెండు విషయాలు చెప్పారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు కావలసిన అవసరాలను గురించి ఒకటి, రెండవది ఆయా పరిశ్రమలను అభివృద్ధిపరచడానికి కావలసిన విషయాలు, ఈ రెండింటినీమాత్రం స్థాలీపులాకన్యాయంగా చూడమని చెప్పారు. నేను ఇతర పరిశ్రమల జోలికి పోకుండా కేవలం ఒక్క తోళ్ళపరిశ్రమ గురించి మట్టుకే మనవిచేసుకుంటాను. ఇతర పరిశ్రమలకంటె దీనికి ఒక విశిష్టమైన సాంఘిక దురాచారం అంటగట్ట బడింది. ఎవరైతే చర్మకారకం చేస్తున్నారో వారిని సాంఘికంగా బహిష్కారం చేశారు. ఈ కారణంవల్ల ప్రచండతాండవం చేస్తున్న అస్పృశ్యత మా హరి జనులపాల పడిందని మనవిచేస్తున్నాను. మరి, terms of reference లో ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో కలిగిన 15 వేల గ్రామాదు లున్నాయి. 15 వేల గ్రామాదు లలో సుమారు సగటున ఆరు కుటుంబాలు అయినాసరే చర్మకారకం చేసేవా రున్నారు. ఆ గ్రామాదు లన్నిటిని పర్యవేక్షణ చేసి, అచటవారు అనుభవిస్తున్న నికృష్టమైన, అమానుషమైన బాధలు ఏవి ఉన్నవో వాటికికూడ కమిటీ పరిశీ లన చేయాలి. అయితే నేను ముందు మనవిచేసినట్లు మనకు విదేశమారకద్రవ్యం చర్మకారకం సంపాదించిపెడుతుంది. దాని గొప్పతనం శాసనకర్తలకు, ప్రభు త్వానికి తెలిసినవిధముగా దానికిగల సాంఘికమర్యాద తెలియలేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది ఏదో ప్రారబ్ధవశాత్తు నేడు హరిజనులు, అంటరానివారు అనే మా తెగకు వచ్చిపడింది గాని ఈ యొక్క వృత్తి పూర్వం మాది కాదు. అగ్రజులైన బ్రాహ్మణులదే. అంతేకాదు వేదయుగంలో కేవలం మహాశివునిదే నని ఋజువుచేస్తాను. ఋగ్వేదంతీసుకోండి. ఋగ్వేదంలో ఒక వచనం ఉంది :

వహాస్యదా ఇచ్ఛేద్యస్య క్రిష్టస్య చర్మామ్నా జమితో జనాః

అంటే ఆ యుగం నాటికే—మన చారిత్రక యుగానికి పూర్వం మాట చెబుతు న్నాను. ఆ నాటికే 'క్రిష్టస్య' అంటే వ్యవసాయం చేసుకునేవాడు, 'చర్మామ్నా' అంటే చర్మకారకం చేసుకునేవారు. ఇద్దరు మాత్రమే సంఘంలో గౌరవ స్థానం పొందుతూ ఉండేవారు. మరి, అటువంటి మహోన్నత స్థానాన్ని పొందిన ఈ చర్మకారకం యీ రోజున మేము చేస్తుంటే మమ్ములను వారి ఊళ్ళకు మూడు మైళ్ళ దూరాన కూర్చోబెట్టి వారి ఇష్టం వచ్చినట్లు చెండాడు తున్నారు. దానిని గురించి కూడ యీ కమిటీ చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను.

ఆ తరువాత నేను చెబితే బహుశః వేదయుగంలోనని మీరు అనుకుంటారు, మహాశివునకే విరుదులు అన్నీ ఉన్నాయి, మా కేమీ లేవు.

> మహోక్షాః, కట్వాంగం, పరశురజనం, భస్మపటినః, కపాలయం చేతి
> వరదత్ తంత్రోపకరణం.

మావికా వీ తంత్రోపకరణాలు. మహాశివునకే ఇచ్చారు ఒక గొడ్డలి, విరిగిపోయిన మంచం, ఒక ఎద్దు చర్మం, భస్మం, ఇవన్నీ మహాశివుని తంత్రోపకరణాలు. మావి కానే కావు. ఇవన్నీ మా పాలికి ఎట్లా వచ్చిపడ్డాయి ? మేము ధరిస్తే ఈసడింపు కలుగుతున్నది. దేవతలను వదలిపెట్టి మనుస్మృతిలోకి రండి. మనువు వచ్చిన కాలంనాటికి కూడ ఇది మా పనిలో లేదు. సంఘపరం చేశాడాయన. దేవుడి పరం కూడ తీసిపారేసి ఏ సంఘమైతే ఉందో ఆ సంఘంలో ఏ యిజమాని ఉన్నాడో, పశు స్వామి, ఆ పశు స్వామి చేసినటువంటిదిగా ఉంది గాని హరిజనులమగు మా ముఖాన ఈ గీటు గీసినట్లు ఎక్కడా లేదు.

> కర్ణౌచ చర్మచ్చ వాలాంచ వస్తుం
> స్నాయంచ రోచనాత్ పశుః స్వామినాం
> దద్యాతు ముఘనేతు అంకాని దధ్యత్

అని ఉంది. అంటే పశు స్వామికి ఇచ్చారు గాని మా పాలిట ఏమీ లేదే ఇది. మాకు తీసుకువచ్చి అంటగట్టి మమ్ములను హింసించడం మంచి పని కాదు. ఈ ముఖ్యమైన విషయంలో కూడ శ్రద్ధతీసుకోవలసినదిగా మనవిచేస్తున్నాను. అసలు ఏది అయినా సరే పరిశ్రమ అంటే చేయు పని. ఏ పనిని చేసినా సరే గీతా వచనంలో ఏముందంటే అన్నోత్పాదకంగా ఉండాలి. "అన్నోత్పాదకం కానటువంటి ఏ పని చేసినా సరే తామసం యజ్ఞం" అన్నారు దానిని. మానవుడు చేయవలసిన పని కాదన్నారు. అన్నోత్పాదకం అంటే యితరదేశాలనుంచి, ఖండాంతరాలనుంచి మనకు **foreign exchange** ద్రవ్యం సంపాదించి పెట్టే మాయొక్క వృత్తిని నీచంగా పరిగణింపచేసి దూరంచేయడం మంచిపనికాదు. అందుకని

> విధిహీనమసృష్టాన్నం
> మంత్రహీనమదక్షిణం
> శ్రద్ధావిరహితం యజ్ఞం
> తామసం పరిత్యజేత్.

అని మన గీతావచనంలో ఉంది. మరి అట్లా ఉన్నప్పుడు, అంటే మహోపకారం చేస్తున్నట్లు గీతలో ఒప్పుకుంటారు. వారంతా హిందువులు, మేము వారిని నమ్ముకుని ఉన్నాం తరతరాలనుంచి, మా కర్మ ఇట్లా కాల్పించుచున్నారు కనుక ప్రత్యేకమైన విశిష్టమైన భారతదేశ నాగరికతకు అవమానం తీసుకున్న

అస్పృశ్యతను నివారణచేయు విషయమై యీ కమిటీ ముందుకువెళ్ళి ప్రత్యేక శ్రద్ధ చూపించవలెనని మనవిచేస్తున్నాను. అయితే మొట్టమొదట నేను ఇంత వరకు హిందూ సాంప్రదాయము గురించి మనవిచేశాను. హిందూ సాంప్రదాయమే అవసరంలేదు. మహమ్మదీయుల కాలంలో కొంచెం తలెత్తి మేము కూడ మొనగాళ్ళమేనని నడిచాం కాని వాళ్ళకు సాంఘిక బాధ తప్పలేదు, పాపం! ముమ్మిలను వదలివేసి ఒకరకమైన తురుష్కులు యీ వ్యాపారం చేయడం మొదలెట్టారు. వారే పైన బ్రిటిషు సామ్రాజ్యంలో ఈస్టిండియా కంపెనీ వ్యాపారం చేస్తున్న రోజులతో వారికి తాబేదారులుగా ఉండినారు. ఆ తురుష్కులు మా వృత్తి వేశారు, పాపం. చేస్తేమాత్రం ఈ శాపం ఎక్కడికి పోతుంది. వాళ్ళనే లబ్బీలను పేరుపెట్టి వేరుతెగచేసి యీ ఉన్న తురుష్కులకు వారికి సంబంధం లేకుండా సాంఘికంగా బాధపెట్టారు వారిని కూడా. ఇప్పుడు మా చేతికి వచ్చింది. పూజ్య బాపూజీ అస్పృశ్యతా నివారణ సంఘాన్ని ఒక దానిని హరిజన సేవా సంఘం అనే పేరుతో ఏర్పాటు చేశారు. దాని తరువాత **Village Industries Board** ఒకదానిని ఏర్పాటు చేశారు. దానిలో ఏం చేస్తున్నారు. ఎంతవరకు **economic development** తీసుకువస్తుంది. దీనివల్ల భారతదేశానికి ఎంతవరకు ఉపకరిస్తుంది? అని ఆ దృష్టితో చేస్తున్నారు, కాని ఇంత దీర్ఘకాల చరిత్రలో ఒక మహోన్నత స్థానాన్ని ఆక్రమించిన చర్మకారకం ఏ మహానుభావునివల్లనో, ఏ పుణ్యాత్మునివల్లనో దుర్గతిపాలై తరతరాలుగా క్రిందపడిపోయి నీచత్వానికి పొందిన కారణాన్ని అన్వేషించవలెనని మరొకతూరి మనవిచేస్తున్నాను. రాష్ట్రపరిపాలనలో గలిగిన ఒక వ్యత్యాసాన్ని మనవి చేసి విరమించుకుంటాను ఇటీవల కో-ఆపరేటివు సొసైటీల ద్వారా అంటే సహకార శ్రేయోరాజ్యము ద్వారా మనందరము ఒక స్వరాజ్యాన్ని సముపార్జించుకోవాలని ఆశించుతున్నాము, ప్లానులు వేసుకుంటున్నాము. ఇది ఎట్లా జరిగిపోయిం దంటే **Co-operative Field** లో నుంచి మా **Leather Industrial Co-operatives** మాత్రం **Industrial Co-operatives** కి వెళ్ళినాయి. అప్పటికాలపు పరిశ్రమలమంత్రి శ్రీ అనగాని భగవంతరావుగారు ఆతృతతో, ఆశతో చేశారు. చేస్తే దానిలో రూపొందించిన విషయాలు మా యొక్క సంఘాలకుమాత్రం కొంచెం గొడ్డలిపెట్టులాగ పనిచేస్తున్నాయి. కారణం ఏమంటే **Co-operative Law** క్రింద సంఘాలు సృష్టించబడాలి. పరిపాలించబడడం **industrial** వారితో, నాకు పూర్తి పద్యం రాదుగాని ఒక పద్యభాగం జ్ఞాపకం వస్తున్నది, "తనయు డారాధ్యుండు, తల్లి రామానుజ మతస్థురాలు" అన్నట్లుగా ఉంది. **Co-operative Law** ప్రకారం చిన్న ఉద్యోగి **C. S. R.** హోదాతో ఉంటాడు. ఆయన **District Assistant Director of Industries and Commerce** కి అంటగట్టారు. అంటగడితే

ఆయన "Co-operative Law ప్రకారంగా ఏదయినా పరిశ్రమ అభివృద్ధి కావడానికి ఉపకారం చేశావా, నీ తాట ఒలుస్తాను, నీ ఉద్యోగం ఇవ్వాళతో ఎగిరిపోతుంది Co-operative Law ప్రకారం" అంటారు. పాపం, మెకానికల్ ఇంజనీరింగు చదువుకున్న ఆయనకు బహుశః leather technology రాదు. ఇతర technology అంతకంటె రాదు. ఆయన భయం అంతా నిజముగా "నా ఉద్యోగం పోతుందేమో Law ప్రకారం" అని భయపడి యేమీ చేయకుండా ఉంటున్నాడు. ఈ రెండింటికీ ముడిపెట్టి సమన్వయం చేయడంగాని, సాధించడం గాని వీలవుతుందా? వీలుకావడం లేదు. దీనిని ఒకతూరి సర్దార్ లచ్చన్నగారు మాటలాడినట్లు సిరా సొసైటీలవలెనో, వీవర్సు కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలవలెనో ఇంతకంటె ప్రాముఖ్యమైన పరిశ్రమ కనుక దీనినిమాత్రం ఆ హస్తాలనుంచి తొలగించి మళ్ళా Co-operative Law తీసుకురావడానికి శ్రద్ధ వహించవలసిన దని తమద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : డిబేటు ముగింపజేస్తున్నాను. శ్రీ రామచంద్రరావు గారు అయిదు నిముషాలు మాడలాడుతారు.

श्री वी. रामचन्द्र राव (आसफ़ नगर) : अध्यक्षजी। इंडस्ट्रीज के फ़ील्ड में अपना देश कितना पीछे पड़ा हुआ है इस सम्बन्ध में विशेष कहने की तो आवश्यकता नहीं। इतना कहना पर्याप्त समझता हूँ कि इस क्षेत्र में अपना देश नवें स्थान पर है। आंध्र प्रदेश की स्थिति के ताल्लुक से हमारे इंडस्ट्रीज के मिनिस्टर साहब ने सविस्तार रूप से बतलाया कि इसकी स्थिति कितनी दयनीय है। इस ताल्लुक से रचनात्मक ढंग से सोचने के बाद रूलिंग पार्टी के कुछ लोग और इधर अपोजीशन के कुछ लोगों ने अपने अपने ढंग से कुछ कारण बतलाये। रूलिंग पार्टी के लोगों ने यह बतलाया कि संट्रल गवर्नमेंट की जो कमअक़ली हुई है वह लोकलाइज़ेशन के ताल्लुक से ज़ोर देकर डीसंट्रलाजेशन आफ़ इंडस्ट्रीज (decentralisation of industries) का जो अच्छा प्रिनसिपल (principle) है उसपर विचार न करते हुऐ जहाँ तहाँ ज्यादा इंडस्ट्रीज़ देकर स्टेट्स के अन्दर रीजनल इम्बेलेन्स (regional imbalance) पैदा किया है और वह एक पाप है। यह उसका कारण है। यह रूलिंग पार्टी का विचार है। अपोजीशन के लोगों ने यह बतलाया कि यह हमारी सरकार की इनएफ़ीशेनसी (ineffeciency) है जिस की वजह से हमारी इंडस्ट्रीज की स्थिति दयानीय है। अगर मुझ से पूछा जाये तो मैं यह कहूँगा कि यह दोनों कारण हैं। इन दोनों वजूहात की बिना पर आज हमारे स्टेट्स में इंडस्ट्रीयल पाइंट आफ़ विव (industrial point of view) से रीजनल इम्बेलेन्स (regional imbalance) है। और हमारी स्थिती बिलकुल दयनीय है। हमारी इस बुरी दशा को सुधारने के लिये और तरक्की के लिये जहाँ हमारे बड़े इंडस्ट्रीज़ के मिनिस्टर साहब एक इंडस्ट्रीयल डेवलपमेंट कारपोरेशन की नीव डालने की सोंचते हैं वहाँ स्माल स्केल इंडस्ट्रीज के मिनिस्टर साहब भी एक क़दम आगे बढ़कर फ़रमाते हैं कि हमको भी एक स्माल स्केल इंडस्ट्रीज डेवलपमेंट कारपोरेशन बनाना है। मैं इन दोनों मिनिस्टर साहबान से यह कहना चाहता हूँ कि वह उडीसा की

उदाहरण से सबक़ सीखें। वहाँ भी इसी तरह का एक इंडस्ट्रीयल डेवलपमेंट कारपोरेशन बना है। मैं ने सुना है और शायद इस में बहुत हद तक सचाई है कि इस में ६० प्रतिशत इनवेस्टमेंट (investment) गवर्नमेंट का है। इतनी सहायता देने और टेकनीशंस इसको चलाने की जिम्मेदारी लेने के बावजूद कुछ दिन यह इंडस्ट्रीज़ चलाने के पश्चात उनमें घाटा आता है। यह हमको अच्छी तरह से मालूम है। इस उदाहरण से भी हमारी मिनिस्टर साहबान सबक़ सीखें मैं यही बतलाने के लिये अग्रसर होता हूँ। सिर्फ़ इंडस्ट्रीयल डेवलपमेंट कारपोरेशन बनाकर उसके ज़रये पैसा देने मात्र से लोगों में यह साइकोसिस (physocis) पैदा नहीं होता कि हम इंडस्ट्रीज़ को डेवलप करें। आज हमारे पास केपीटल बिलकुल शाई (shy) है। लोग इंडस्ट्रीज की स्थापना के लिये आगे नहीं बढ़ते। वह जहाँ तक हो सके किसी न किसी तरह से पैसा छुपाकर रखना चाहते हैं। इस के कई कारण है। मैं इन कारणों में जाकर अपना समय व्यर्थ करना नहीं चाहता सिर्फ़ इतना कहदेना चाहता हूँ कि आप जो इंडस्ट्रीयल डेवलपमेंट कारपोरेशन बनाने के बारे में सोचे हैं वह ठीक है। इस में पैसा इनवेस्ट कीजिये। फ़ाइनांस होना चाहिये। फ़ाइनांस से ही इंडस्ट्रीज पनपती हैं। जब तक फ़ाइनांस नहीं मिलता इंडस्ट्रीज़ नहीं पनपतीं। फ़ाइनांस आप जरूर दीजिए। इनवेस्टमेंट ट्रस्ट को इंक्रेज कीजिये। लेकिन साथ ही साथ प्राइवेट इन्टरप्रन्योर्स (Private entrepreneurs) को प्राइवेट इनडिविजुवल्स (Private individuals) को और जो साधारण मध्य श्रेणी के लोग होते हैं उनको भी इंडस्ट्रीज के उत्थान में सहकारी बनने के लिये मौक़ा दीजिये। इस तरह का प्रोत्साहन दीजिये। जब तक सरकार के हर प्रयत्न में लोगों का सहकार नहीं मिलता, जब तक केवल इंडस्ट्रीयलिस्ट्स ही नहीं सर्वसाधारण जन समाजी भी उसके अन्दर पार्टीसिपेट (Participate) नहीं करते देश में कोई चीज तरक्की नहीं करसकती। इसलिये मैं हमारे इंडस्ट्रीज़ के मिनिस्टर साहबान से चाहे वह स्माल स्केल इंडस्ट्रीज के हों या लार्ज स्केल इंडस्ट्रीस् के दोनों से प्रार्थना करता हूँ कि जहाँ आप इंडस्ट्रीयल डेवलपमेंट कारपोरेशन बनारहे हैं वहाँ इंडस्ट्रीयल ट्रस्ट इनक्रेज करने की कोशिश कीजिये। जब तक यह चीज़ नहीं होगी तब तक लोग पार्टीसिपेट नहीं करेंगे और जब तक लोग पार्टिसिपेट नहीं करेंगे हमारे स्टेट का कोई उपक्रम कामयाब नहीं नहीं। होसकता।

శ్రీమతి టి. లక్ష్మీకాంతమ్మ (ఖమ్మం - జనరల్) ; అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన ఇండస్ట్రీస్ అండ్ ఎక్సైజ్ డిమాండును బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలను మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురాదలచుకొన్నాను. పారిశ్రామికంగా మనం వెనుకబడివున్నట్లు, రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఎక్కువ అభివృద్ధిని సాధించలేకపోయినట్లు మంత్రిగారు ఇచ్చిన నోటులో తెలియపరచబడింది. ఏ దేశమైనా వ్యవసాయికంగాను, పారిశ్రామికంగాను సమానంగా అభివృద్ధి చెందినపుడే అది అభివృద్ధి అయినట్లు అవుతుంది. మంత్రిగారు తమ నోటులో అనేక విషయాల గురించి చెప్పారు. దానిలో కొన్ని సంతోషకరమైన విషయాలు ఉన్నాయి. మన రాష్ట్రంలో వున్న నిధులను ఏ విధంగా ప్రమోట్ చేయాలి? ఏ విధంగా ప్లాన్‌ను ఆర్గనైజ్ చేయాలి? అనే విషయాలు స్టడీ

చేయటానికి ఒక ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషను ఏర్పాటుచేస్తామన్నందుకు నేను ఈ ప్రభుత్వాన్ని ఎప్రిషియేట్ చేస్తున్నాను. ఈనాడు ప్రైవేటు సెక్టారులో ముందుకురావటానికి భయం కలుగుతున్నది, ప్రభుత్వం ఎప్పుడు ఏ పాలసీని అవలంబిస్తుందోనని. ఇప్పుడు ఇటువంటి హామీ వుంటే వారి వద్ద వుండే ధనము మన పారిశ్రామికాభివృద్ధికి తోడ్పడేటట్లు చేయటానికి వీలుంటున్నందుకు నేను సంతోషిస్తున్నాను. మన రాష్ట్రంలో అనేక నిధులు వున్న సంగతి అందరకూ తెలుసు. సిమెంటు ఫ్యాక్టరీని స్థాపించి ప్రోత్సహించటానికి మన ప్రాంతంలో కావలసినంత లైమ్‌స్టోన్ వుంది. చినగాలపల్లిలో బొగ్గుగనులు వున్నట్లు తెలుస్తున్నది. దానిని ఇన్వెస్టిగేట్ చేయిస్తే రాయలసీమలో ఇండస్ట్రీని స్టెబిలైజ్ చేయటానకి చాల తోడ్పడుతుంది. అదేవిధంగా అనంతపురం జిల్లాలోని రామగిరిలో బంగారపు గనులు వున్నట్లు తెలుస్తున్నది. చింతామణి అంటే కోరిన కోర్కెలను తీర్చే మణి తన దగ్గర వుంచుకొన్న వ్యక్తి తన వద్ద ఏమీ లేదని బాధపడినట్లుగా మన దగ్గర ఈ నిధులన్నీ వుంచుకొని కూడా ఇబ్బందులకు లోనౌతున్నాము తప్ప వాటికి 4, 5 కోట్లు ఖర్చు అయినా సరే ఆ మైన్స్ అన్నిటిని ప్రభుత్వం నిర్వహించాలని కోరుతున్నాను. అలాగే వజ్రకపూర్‌లో వజ్రాలు వున్నట్లు విదితమవుతున్నది. దానిని కూడ ఎక్స్‌ప్లాయిట్ చేయవలసినదని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. కడప జిల్లాలో ఎల్లోఒకర్ లభ్యం అవుతుంది. అది పైంటింగ్‌కు ఉపయోగించవచ్చు. మంత్రిగారిచ్చిన నోట్‌లో మనకు కావలసిన ఐరన్ ఓర్ వుందని దాని ద్వారా స్టీల్‌ను డెవలప్ చేయవచ్చునని తెలియపర్చబడింది. వాటి ద్వారా ఆటోమొబిల్ ఇండస్ట్రీని డెవలప్ చేసుకోవచ్చు. అదేవిధంగా ఆదిలాబాద్, వరంగల్, కర్నూలు మొదలైన ఏజన్సీ ప్రాంతాలలో కార్డ్ బోర్డ్, చిక్‌బోర్డు ఫ్యాక్టరీలను ఏర్పాటు చేయటానికి అవకాశాలు వున్నాయి. వాటిని డెవలప్ చేయటానికి అవసరమైన సామగ్రి ఆ ప్రాంతాలలో లభ్యమవుతుంది. కనుక అక్కడొక ఫ్యాక్టరీని స్థాపించటానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నించాలని కోరుతున్నాను. ఒకసారి ఇతర దేశాలనుండి హరిశ్చంద్రప్రసాద్‌గారు కొన్ని సాంపుల్స్ తీసుకువచ్చారు. అలాంటి వ్యక్తులకెవరికైనా ఇంటరెస్ట్ ఉన్నవారికి ఆ ఫ్యాక్టరీ స్థాపించుకొనటానికి అవకాశాలు కల్పుగజేయాలని కోరుతున్నాను. నిజామాబాద్‌లో కావలసిన షుగర్ కేన్ పిప్పి దొరుకుతుంది, అది న్యూస్‌ప్రింట్‌కు పనికివస్తుంది. ఆ విషయం గురించి చెన్నారెడ్డిగారు చెప్పారు. ఆ విషయం గురించి సెంట్రల్‌పై వత్తిడి తీసుకువచ్చి అయినాసరే దానిని సాధించాలని మనవిచేస్తున్నాను. అదేవిధంగా చిన్నతరహా పరిశ్రమలను, ముఖ్యంగా వెదురు పరిశ్రమను అభివృద్ధిచేయవలసి ఉంది. దానికి అవసరమైన **raw materials** ఉన్నాయి కాబట్టి దానిని అభివృద్ధిచేయాలని కోరుతున్నాను. మనరాష్ట్రములో సాగనార అనేది ఎక్కువగా ఉంది. **Waste**

lands లో **cultivate** చేయిస్తే ఒక్కొక్క ఎకరానికి 200, 300 రూపాయల ఆదాయం రావడానికి అవకాశం ఉంది, దానివల్ల రోప్స్, బాగ్స్, బ్రషెస్ మొదలైనవి మాన్యుఫాక్చర్ చేయవచ్చును. అదేవిధంగా అక్కపరిశ్రమను ప్రోత్సహిస్తే రైతులు తీరికసమయాల్లో పనికల్పించుకొనటానికి అవకాశం ఉంటుంది. అది ఎలక్ట్రికల్ సామగ్రికి, పెయింట్స్‌కు ఉపయోగపడుతుంది కనుక దానిని అభివృద్ధిచేయాలని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా స్యూట్ కానింగ్ అండ్ ప్రాసెసింగ్ ఇండస్ట్రీని, కాస్యూప్ ఆయిల్ ఇండస్ట్రీని డెవలప్ చేయిస్తే పెయింట్స్‌కు, వార్నిషులకు ఉపయోగపడుతుంది. అదేవిధంగా పెన్సిల్ ఇండస్ట్రీని కూడ డెవలప్ చేయాలని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తూ నాకు అవకాశం ఇచ్చిన మీకు నా ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ ఇంతటితో సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి : అధ్యక్షా, నాకు అవకాశం రాలేదు. ఇస్తామని మీరు చెప్పారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : వాగ్దానాలు లాభంలేదు. టైమ్ ఉంటే ఇస్తానని అర్థం. మీరు జనరల్ డిస్కషన్‌లో మాట్లాడారు కదా ?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి : ఇంతవరకు నేను మాట్లాడలేదు అధ్యక్షా !

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరు మాట్లాడారు. నావద్ద లిస్టు ఉంది. ఎవరెవరు ఎంతసేపు మాట్లాడారో టైప్ చేయించి నా దగ్గర పెట్టుకొన్నాను.

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి : నేను గట్టిగా చెబుతున్నాను. నేను మాట్లాడలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇప్పుడు టైమ్ లేదు. ఇప్పుడు పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు గారికి అరగంట ఇస్తున్నాను. ఆ తరువాత టైములో మంత్రు లిద్దరూ మాట్లాడతారు.

(*Srimati T. Lakshmikanthamma in the Chair*)

***శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు (నందిగామ):** అధ్యక్షా, ఈ డిమాండుయొక్క ప్రాముఖ్యతను వేరుగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. గతంలోని బడ్జెటులను, ఈనాడు ఈ పంచవర్ష ప్రణాళికలలోని బడ్జెటులను చూస్తుంటే పరిశ్రమల ప్రాధాన్యం ఎంత ఉన్నదో అర్థమవుతుంది. అయితే దానికి కేటాయించిన డబ్బు ఆ కాలంలో వినియోగించబడదనే విషయం మంత్రిగారు చదివిన ఉపన్యాసంవల్ల తెలుస్తుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో పరిశ్రమలు ఏవిధంగా అభివృద్ధి చెందలేదో మంత్రిగారు తమ ఉపన్యాసంలో చక్కగా చెప్పారు పర్ కాపిటా ఇన్వెస్టమెంట్ ఇన్ ఇండస్ట్రీస్ ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 10 మాత్రమే ఉందని, బొంబాయిలో 46 ఉందని, వెస్ట్‌బెంగాల్‌లో 60 ఉందనీ తెలుస్తున్నది. అలాగే పర్

కాపిటా ఇన్‌కమ్ 8 ఉందని, ఆల్ ఇండియామొత్తంమీద 20 ఉందనితెలుస్తున్నది. కేంద్రం మనమీద చూపుతున్న విచక్షణాభావానికి మనకు చాల బాధ కలుగుతున్నది. ఆ విషయాన్ని మేము పార్టీ ప్రయోజనాలకోసం చెప్పడం లేదు. ఏ పార్టీలో నున్నా, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఉన్నవారికి చాలా అసంతృప్తిగా ఉందని చెబుతున్నాను. స్టేట్ ఇన్‌కమ్ చూస్తుంటే, మనకు ఆదాయం కావాలంటే, మన ప్రాజెక్టులకు డబ్బు చేకూరాలంటే, మన నిర్మాణ కార్యక్రమాలకు డబ్బు కావాలంటే ఎంతసేపటికీ రైతులమీద, వ్యవసాయంమీదా పన్నులు వేయటం తప్పితే పరిశ్రమలమీద వచ్చే ఆదాయం పూజ్యంగా కన్పిస్తున్నది. మొత్తంమీద చూస్తే నూటికి మూడు వంతులు పరిశ్రమల ద్వారా వస్తుందని తెలియపరచబడింది. ఇది చాలా తక్కువ అని, మన రాష్ట్రములో అధిక భారం రైతుల మీద పడుతున్నదని మంత్రిగారు అనేకసార్లు చెప్పి చివరకు డబ్బు కావాలంటే మరల రైతుదగ్గరకే వెళ్ళవలసివస్తున్నది కాని, పరిశ్రమల వద్దకు వెళ్ళి ఆదాయాన్ని సంపాదించలేకుండా ఉన్నాము. దానికి కారణం మనం పారిశ్రామికంగా వెనుకబడి ఉండటమే నని మనవిచేస్తున్నాను. మేజర్ అండ్ మీడియమ్ ఇండస్ట్రీలకు సంబంధించి మనకు రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికా కాలంలో మనకు చాలా అన్యాయం జరిగింది. రెండవ ప్లానులో మనవారు తీసుకొన్న టార్గెట్స్ ఏమిటని చూస్తే 6 షుగర్ ఫ్యాక్టరీలను తీసుకొన్నారు. వాటలో నాల్గింటికి లైసెన్సులు ఇస్తామన్నారు. చివరకు 1960-61 సంవత్సరం వచ్చేటప్పటికి రెండింటికి మాత్రమే మెషినరి తెప్పించుకోగలమని చెబుతున్నారు, అటువంటి పరిస్థితి ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు కలిగిందంటే అది చాలా విచారకరమని మనవిచేస్తున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్ పేదరాష్ట్రం కాబట్టి ఇక్కడ డబ్బులేక బాధ పడుతున్నామనే సంగతి కేంద్రప్రభుత్వంవారు తెలుసుకొని మనకు సహాయం చేయాలి. కాని సౌత్ ఇండియా అంటే మద్రాసు అనే అభిప్రాయాన్ని పెట్టుకొని వ్యవహారం జరుగుతున్నది కాని, మనకు ప్రత్యేకంగా ఏమీ ఎక్కువ జరగటం లేదు. రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఆంధ్రా పేపరుమిల్లును ఎక్స్‌పెండు చేయటానికి మిషనరీకి ఆర్డరు ఇవ్వాలి అని అనుకున్నాము. 1957 లో ఆ నిర్ణయం చేసుకున్నా ఈనాటివరకు అది పూర్తి కాలేకపోయింది. మన డిపార్టుమెంటు వారు శ్రద్ధ వహిస్తూనే ఉన్నారు, టెండర్లు పిలుస్తూనే ఉన్నారు, సంప్రదింపులు జరుపుతూనే ఉన్నారు. కాని ఒకసారి ఫారెన్ ఎక్చేంజి అని, ఇంకోసారి ధర ఎక్కువ యని, మరోసారి 1962 కి అవుతుందని అంటున్నారు. మంత్రిగారు తమ ఉపన్యాసంలో ఇది ఫైనలైజ్ అయింది అని చెప్పారు కాని, ఏ విధంగా అయిందో చెప్పలేదు. టెండర్లు వచ్చాయని, జపనీస్ కంపెనీకి ఇచ్చినట్లు తెలుస్తోంది. జపనీస్ కంపెనీ టెండరు పెట్టిందా లేక టెండరు లేకుండానే నెగోషియేషన్సు ద్వారా- ఫైనలైజు చేయదలచుకొన్నారా అనే విషయన్ని వారు

స్పష్టం చెయలేదు. జపనీస్ కంపెనీ పెట్టిందనో, పెట్టలేదనో, దానిని మేము ఒప్పుకొన్నామనో టరమ్ ఎంతో మంత్రిగారు చెబితే బాగుంటుంది. టెండర్లు పెట్టకుండానే వారికిస్తే అది తీరని అనుమానాలకు దారితీస్తుందని మంత్రిగారే మనవిచేస్తున్నారు. అది ఎవరికిస్తే మంచిదో, ఆ టరమ్‌లో రేటు ఆఫ్ ఇంట్రెస్టు ఎంత ఉండాలో ఆలోచించి చేయాలని మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్‌మెంటు ఫైనాన్షియల్ కార్పొరేషనును స్థాపించినందుకు నేను వారిని అభినందిస్తున్నాను. పరిశ్రమల వ్యాప్తికి మేనేజమెంటును తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఆ విధంగా వీరు తెసుకుంటారని అనుకుంటున్నాను.

అయితే మంత్రిగారి ఉపన్యాసములో ఇంకొక విషయము చెప్పారు. **Synthetic Drug Plant, News Print Factory, Low Temperature Carbonization Plant**—ఈ మూడింటిని మన **State** లో పెట్టటానికి అంగీకరించారు. వీటిని స్థాపించవలసినది ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలోనా, లేకపోతే తృతీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక అంతములోగానా ? ఎప్పుడు స్థాపిస్తారు ? అసలు ముందు వీటికి **investigation** అయినా పూర్తి అయినదా ? అని చూస్తే, ఏటి యొక్క వివరాలు ఇందులో లేవు. **Carbonization Plant** విషయములో మాత్రము గత హైదరాబాదు ప్రభుత్వము హయాములోనే పరిశోధన అంతా పూర్తిఅయినట్లుగా తెలుస్తున్నది. అలాంటప్పుడు అసలు మనకు ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలో కేంద్రప్రభుత్వమునుంచి **industries** పద్దుక్రింద ఇచ్చింది చాలా తక్కువే. దీనిని ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక **period** లోనే పెట్టటానికి కేంద్ర ప్రభుత్వము అంగీకరించారని చెబుతున్నారు. ప్రభుత్వము కూడ అది ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలోగానే వచ్చేటట్లుగా ఒత్తిడితేవలసిన అవసరము ఉన్నది. ఒత్తిడి అంటే ఎగతాళిగా మాట్లాడవచ్చు. అయితే చేయవలసింది ఏమిటి ? అధికారమును చేపట్టి కేంద్రప్రభుత్వములో కూర్చుని ఉన్న నాయకులకు నచ్చచెప్పి ఏవిధముగనైన మనకు వీటిని ద్వితీయ ప్రణాళికలోగా పెట్టేటట్లుగా ప్రయత్నించమని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. మనకు ఈ ప్రణాళిక క్రింద యిచ్చే **quota** లో నుంచి వీటిని స్థాపించటానికి నిర్ణయించేటట్లు చేయమని కోరుతున్నాను. ఇదిగాక ఇంకొక విషయము కూడ చెప్పారు. **Medical Equipment** ను తయారుచేయటానికి **Soviet** వారి సహాయముతో హైద్రాబాదులో ఒక **Plant** పెట్టుతామని అన్నారు. కాని ఇక్కడ ఉన్న నీరు పనికిరాదని అన్నారని ఈ మధ్య **papers** లో వచ్చింది. ఒకవేళ అలాంటి **Technical objections** వల్ల హైదరాబాదులో పెట్టటానికి వీలులేకపోతే, అది మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోనే ఇంకా ఎక్కడనైనా పెట్టటానికి ప్రయత్నించాలి. కాని, దానిని మన రాష్ట్రములోలేకుండా బైట ఎక్కడో ఏ పశ్చిమబెంగాల్ కో,

ఏ బొంబాయికో, ఇంకా ఏ మద్రాసుకో తరలించుకుని పోకుండా ప్రయత్నించాలని విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను. మంత్రిగారు చెప్పినంతవరకు మాకేమి అభ్యంతరము లేదు. కాని వారు చెప్పవలసినవి యింకా ఎన్నో విషయములు ఉన్నవి. అవి అన్నీ చెప్పకుండా ఎందువల్ల వదిలివేశారో నాకు బోధపడడములేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపినవి కొన్ని **schemes** ఉన్నవి. అవి ఏమిటో మాకు తెలుసు. వాటి విషయములో కేంద్రప్రభుత్వమువారు ఇచ్చిన సమాధానములు ఏమిటో ఇక్కడ సభ ఎదుట పెట్టాలంటున్నాను. రాష్ట్రప్రభుత్వము బాధ్యతతో వ్యవహరిస్తున్నప్పుడు, వారు యిచ్చిన సమాధానములు చూస్తే ఏ రాష్ట్రప్రభుత్వమును కూడ గౌరవించె విధముగ లేవని తెలుస్తున్నది. ఒక యూనిటు విషయములో కేంద్రప్రభుత్వమువారు యిచ్చిన సమాధానము చూస్తే "ఇకమీదట మీ **correspondence** ను కట్టిపెట్టండి" అని వ్రాసినట్లుగా తెలుస్తున్నది. బాధ్యత గల రాష్ట్రప్రభుత్వానికి అలాంటి సమాధానములు ఇవ్వడము ఎంతవరకు గౌరవప్రదమో గుర్తించాలి. మాకు ఫలానా పరిశ్రమలు కావాలి అని, వాటికి కావలసిన ఖర్చు భరిస్తాము, పర్మిషను ఇవ్వండి అని కోరినప్పుడు "చాలు మీ **correspondence** ను కట్టిపెట్టండి" అని చెప్పడం ఎంతవరకు సమంజసముగా ఉన్నది ?ఇదేనా! చెప్పవలసిన సమాధానము? పైగా, ఆ సమయము వచ్చినప్పుడు చూస్తాము అని అన్నారట. ముఖ్యంగా **Iron and Steel Plant** ను గురించి అడిగితే, ఎక్కడైతే పెద్దపెద్ద పరిశ్రమలు పెట్టారో వాటికి సన్నిహితముగ, అనుబంధముగ పెట్టవలెనని అన్నారని తెలిసింది. అది ఎంతవరకు నిజమో మంత్రిగారు చెబుతారని ఆశిస్తున్నాను. **Technical** గా చూస్తే అది మంచి సలహా అనే అనుకోవచ్చు. కాని **regional backwardness** ఉంటున్నప్పుడు, మనకు వెనుకబడిన ప్రాంతాలు ఉన్నప్పుడు, వాటికి అన్యాయము జరగడము తప్ప మరేమి లేదు. వారు చెప్పేది చూస్తే, వాటికి అనుబంధముగ లేకుండా వేరే చోట్లలో పెట్టేటట్లయితే, ఎక్కువగ ఖర్చు అవుతుందని కాబోలు. కాని ఇలాంటి **objection raise** చేయడము మంచిదికాదు. **Backward areas** లో పెట్టేటట్లయితే, ఆ ప్రాంతాలుకూడా అభివృద్ధి అయ్యే అవకాశము లున్నవి. అవి తప్పించి, పెట్టిన చోటనే పెట్టితే, అభివృద్ధి అయ్యే ప్రాంతాలనే మరింత అభివృద్ధిచేయడము తప్ప మరేమి లేదు. ఆ విధముగ అయితే రాష్ట్రప్రభుత్వాలు ఏ విధముగ ఆర్థికంగా బాగుపడగలవు? అలాంటి సలహాలు మాత్రము మనము అంగీకరించకూడదు. నీరు ఒకచోట మంచిది కాకపోతే, మన రాష్ట్రములో తగిన నీరు ఎన్నో చోట్లలో ఉన్నది. మనకు ఎన్నో జీవనదులు ఉన్నవి. మన డబ్బు బైటికి పోతుందంటే, మన రాష్ట్రములోనే లేబరు కూలి రూపములో ఉంటుంది. దానికోసము బాధపడవలసిన పనిలేదు. కాబట్టి మన రాష్ట్రములో ఎక్కువ భాగము **backward**

areas ఉన్నవి గనుక అలాంటి ప్రాంతాలలోనే పెట్టడానికి ప్రయత్నించాలి. అందుకోసము తీవ్రమైన ప్రయత్నములుచేసి చర్యలు తీసుకోవాలని మంత్రి వర్గానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఏ ఏ పరిశ్రమలను మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కోరిందో, కేంద్ర ప్రభుత్వము ఏవేవి ఇస్తామని అన్నారో తెలియజేస్తాను. మనకు యిక్కడ కొన్ని పరిశ్రమలు ఉన్నవి. **Industrial Trust Fund** సహాయముతో పూర్వము హైదరాబాదు ప్రభుత్వము స్థాపించినవి, కొన్ని పరిశ్రమలు ఉన్నవి. వాటిని గురించి మంత్రిగారు ఒక్కమాట అయినా చెప్పక పోవడము చాలా లోపభూయిష్టముగా ఉన్నది. సింగరేణి కాలరీసు, ఆల్విన్ మెటల్‌వర్క్సు, ప్రాగాటూల్సు, అజంజాహిమిల్సు వగైరాలు ఉన్నవి. వీటిలో ఉన్న ప్రస్తుత పరిస్థితులు ఏమిటి? ఇందులో ప్రభుత్వము 51% వరకు షేరు ధనము క్రింద పెట్టుబడి పెట్టింది. మేనేజింగు ఏజంట్లుగా ఏ అల్లాఉద్దీన్ కంపెనీకో, ఏ ఖాన్ బహదూర్లకో ధారాగతం చేశారు. వారి చేతులలో యీనాడు అది ఉన్నది. దివాలాతీసే పరిస్థితులకు వచ్చినవి. వాటిని గురించి కారణములు ఏమి చెబుతారు? గత ముఖ్యమంత్రి సంజీవరెడ్డిగారి చేతిలో పరిశ్రమలశాఖ ఉండియున్నది. వాటిని గురించి ఏమి చెబుతారని అడిగితే ఆలోచిస్తున్నామని అన్నారు. అంతటితో చెల్లుఅయి తరువాత వాటివిషయమే ఎత్తుకోలేదు. తరువాత **Leader of the Opposition** తోనో, ఆ సంస్థలకు సంబంధించిన **representatives** తోనో సంప్రదించారు. కాని వారి సలహాలు ఏమిటో అడగ లేదుపోనీ, ఇక్కడ శాసన సభలోనైనా, వాటి విషయమును గురించి చర్చను అయినా అవకాశము ఇవ్వలేదు. ఈనాటివరకు వాటి ప్రస్తావన రానేలేదు. కొన్నికొన్ని విషయాలుమాత్రము తెలుస్తున్నవి. ముఖ్యంగా **Allwyn Metal Works** కు సంబంధించిన వ్యవహారమును చూస్తే, చాలా అనుమానాస్పదముగ ఉంటున్నది. అనుమానించటానికి హేతువులు కూడ ఉన్నవి. త్వరలోనే వాటిని గురించి తెలియజేస్తాను. కొన్ని పరిశ్రమలు **liquidate** అయిపోయినవి నాకు తెలిసినంతవరకు **Industrial Trust Fund** లో నుంచి 9 కోట్లదాకా పెట్టుబడి పెట్టారు. అందులో ఇప్పటికి మిగిలింది ఏ అయిదుకోట్లు మాత్రమే. అందులో వారికి రావలసిన **quota** బహుశ ఏ మూడుకోట్ల చిల్లరో ఎంతో ఉన్నది. ఆ మూడుకోట్ల చిల్లరలో **annual instalment payments** కొన్ని చేయాలి. అని అన్నీ చేయబడుతున్నవా? ఉదాహరణ చెప్పాలంటే ప్లిల్లా కంపెనీ అధికార్లు ఒక్కొక్క సంవత్సరమునకు 19 లక్షలదాకా కట్టవలసి యున్నది. ఇదికూడ రెండుమూడు సంవత్సరములనుంచి కట్టకుండా అప్పుదల చేసినట్లుగా తెలుస్తున్నది. వారు ఎందువల్ల కట్టడము లేదో తెలియదు. మొత్తం మీద అది దివాలా తీసేటట్లుగా ఉన్నదని తెలుస్తున్నది. అందులో పెట్టిన పెట్టుబడి అంతా రావలసిందే గదా? మిగిలిన వాటందరు కూడ ఆ **property**

మీద first charge గా పెట్టుకుని ఉంటారు. ప్రభుత్వము వచ్చేటప్పటికి మనకు చిట్టచివరికి వచ్చేది ఏమీ లేనట్లున్నది. ఆ పరిస్థితికి వచ్చేటప్పుడు మనము చేయ గలిగినది ఏమిటి? ఈ విషయాన్ని గురించి మంత్రిగారు చెప్పలేదు. కాని నేను point out చేస్తున్నాను. ఇంకా కొన్ని పరిశ్రమలు ఉన్నవి. సింగ రేణి కాలరీసు ఉన్నవి. ఇది మన రాష్ట్రములోనే ఉన్నది, ఇందులో కేంద్ర ప్రభుత్వము కూడ పెట్టుబడి పెట్టింది. మన State Government 60% కేంద్ర ప్రభుత్వము 40% పెట్టుబడి పెట్టడము జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వము మన ప్రభుత్వము కంటే తక్కువగ పెట్టుబడి పెట్టినను, Management Control వారికే కావాలనిఅన్నారు. ఎందువల్ల కావాలంటున్నారు? నెహ్రూ పండితుడుగాని, మురార్జీ దేశాయ్‌గాని, స్వయముగ వచ్చి అక్కడ కూర్చుని management చేస్తారా? లేదు. వారి అధికార్లను పంపి అందులో కూర్చో పెట్టుకున్నారు. పోనీ ఆఫీసర్లను అయినా మనకు ఎక్కువ షేర్లు ఉన్నవి కాబట్టి మన ప్రభుత్వము వారిని స్వాధీనములో పెట్టుకుని వారిచేత పని చేయిస్తే పోయింది ఏమిటి? అందువల్ల ఈ విషయమును గురించి పరిశీలించ మని కోరుతున్నాను. అదే విధముగ ప్రాగాటూల్సు విషయము ఉన్నది. ఇందులో కూడ మేము పెట్టిబడి పెట్టేటట్లైతే మేనేజిమెంటు మాకు ఇవ్వండి అని కేంద్రప్రభుత్వంవారు అంటున్నారు. వారికోసం మనకు అప్పుఇస్తున్నారు. అప్పు క్రిందనో, మరిదేని క్రిందనో తరువాత చూచుకోవచ్చు. Management రాష్ట్రప్రభుత్వానికి ఇస్తే పోయిందేమిటి? ఈ నాడు మనము కూడ Industrial Corporation అనేది ఒకదానిని ఏర్పాటు చేసుకుంటున్నాము. దాని మేనేజిమెంటు Industrial Corporation ద్వారా జరుపుకోటానికి వీలు ఉన్నది. ఆ విధముగ ఎందువల్ల చేయకూడదు? అదే విదముగ ఆజంజాహిమిల్సు ఉన్నవి. ఇది మాత్రము సక్రమముగ నడుస్తున్నదని అనుకుంటున్నాను. ఇది కూడ Industrial Corporation ద్వారా నడిపించవలసి ఉంటుంది. ఆ విధ ముగ చేయకుండా, మేనేజిమెంటును తీసుకుని వెళ్ళి కేంద్రప్రభుత్వము కోరి నంతమాత్రాన, వారికి అప్పచెప్పము పొరబాబు అని అంటున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వము అలాంటి షరతులు కోరకూడదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఎక్కువ షేర్లు తీసుకున్నప్పటికినీ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు తక్కువ అధికారాలు యిచ్చి, వారు ఎక్కువ బాధ్యత తీసుకునేటట్లుగా చూడాలికాని, అధికారం, Control of management అంతా తమ చేతులలో పెట్టుకుంటామని, మేము ధీరులము అని చెప్పుకోవడము పొరబాటు.

ఇంకను కొన్నిపరిశ్రమలుఉన్నవి. ముఖ్యంగా Allwyn Metal worksను గురించి చెప్పవలసి యున్నది. 1956 వ సంవత్సరము వచ్చేటప్పటికి అది State

Concern అయిపోయింది. 53% ప్రభుత్వము చేతులలోకి వచ్చింది కా **Managing Agency** ఎల్ల కొంత కష్టము ఉంటుంది, దానికి అనేక కారణములు చెబుతారు. వారు చూపించే లెక్కలు అన్నీ తప్పుడు లెక్కలే. చెప్పేది ఒక్కటికూడ నిజముకాదు. వారుచెప్పే కారణములు కూడ నమ్మతగినవికావు. **Disturbances** వల్ల నష్టము వచ్చిందని చెబుతున్నారు. చిట్టచివరకి చూస్తే 1952 వ సంవత్సరములో ఎప్పుడైతే **Production** బాగా ఉన్నదో ఆ రోజుల లోనే నష్టము చూపించారు. నష్టము చూపించింది ఎంత ? 54 లక్షలదాకా చూపెంచారు. కాని ఈ నష్టము ఎవరిది ? ప్రభుత్వానిదే. అందులో ఉన్న షేర్లు ఎవరివి ? ప్రభుత్వానివి. నష్టమువచ్చిందని, అవి పూడ్చుకోటానికని చెప్పి షేరు ఒకటికి రు. 2—8—0 లు చొప్పున **Share value** తగ్గించి, వచ్చిన నష్టము అంతా తీసివేసి ప్రభుత్వానికి దాదాపు 25 లక్షలుదాకా నష్టము తీసుకునివచ్చి పెట్టారు. ఈ నష్టము సంగతి తెలియగానే దానిని బిర్లావారి మేనేజిమెంటుకు యిచ్చారు. ఈ విధముగ ఎందువల్ల చేయవలసి వచ్చింది ? ప్రాగాటూల్సు విషయములో కూడ ఇదేమాదిరి వచ్చింది. అందులో నష్టము వస్తే షేరు వాల్యూ 50 రూపాయలు ఉంటే దానిని 35 రూపాయలకు తగ్గించారు. బిర్లావారు కోరగానే 50 రూపాయలనుంచి రు. 2-8-0 లకు తగ్గించారంటే అది ఎవరి తాతసొమ్ము అని తగ్గించి బిర్లావారికి యిచ్చారు ? అది ప్రజలసొమ్ము కాదా ? ప్రజలసొమ్ము ఈ విధముగ పరాయివాళ్ళకు ధారాగతము చేద్దామని అనుకున్నారు. ఇది ఎందువల్ల చేశారో నాకు అర్థము కావడములేదు. ఇలాంటి పరిస్థితులున్నవి గనుక వీటిని ఏ **Independent Tribunal** ఎదుట పెట్టి, అన్ని సంగతులు బాగుగ పరిశీలించవలసిన అవసరము ఉన్నదని మాత్రము ఖచ్చితముగ చెబుతున్నాను. అంతకంటే ప్రాగాటూల్సు విషయములో 55 రూపాయలనుంచి 35 రూపాయలకు తగ్గించారు. ప్రభుత్వము యొక్క **Managing Agency** కేంద్రప్రభుత్వము అడుగుతున్నది. ప్రభుత్వము చేతులలో ఉన్నదానిని తీసుకుపోయి బిర్లావారికి ఎందువల్ల ఇవ్వవలసివచ్చింది? దానికి ఏవేవో కారణములు చెబుతున్నారు. పోనీ బిర్లావారు పెట్టుబడులు ఏమైనా పెట్టారా అంటే ఒక్క దమ్మిడీఅయినా పెట్టలేదు.

Sri Vasudev Krishnaji Nayak : **May I know whether any permission of the High Court was obtained and if so, when the share value was reduced?**

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు : హైకోర్టు పర్మిషను తీసుకున్నారు. దానికి పర్మిషను మన **Cabinet** ఇచ్చింది. **Cabinet** ఇవ్వడము పొరబాటు. **Legal**గా ఉండడానికి పర్మిషను హైకోర్టువారే ఇవ్వాలి. ఇప్పుడు **Cabinet** ఇచ్చినదానికి

ఎలాంటి bearing ఉన్నదో నాకు అర్థముకావడములేదు. బిర్లాహారు ఒక్క దమ్మిడీ పెట్టుబడి పెట్టకపోయినా తీసుకునే లాభాలు మాత్రము విపరీతముగా ఉన్నవి. పేరు వాల్యూ 50 రూపాయలు అయితే, రు. 2-8-0 లకు తగ్గించారంటే దరిదాపు 25 లక్షలు నష్టము వచ్చింది. ఈ విషయమును గురించి తప్పకుండా విచారించాలని అంటున్నాను. ఈ విధముగ చేయడము సబబుకాదు. Tribunal ను వేసి తప్పకుండా విచారించటానికి ఏర్పాటు చేయాలి.

తరువాత fertilizer factory ని పెట్టమని ప్రభుత్వము కోరింది. దరిదాపు ఆరు ఏడు కోట్ల విలువగల fertilizers మన ఆంధ్ర రాష్ట్రము కొంటున్నది. Fertilizer Factory మన ఆంధ్ర రాష్ట్రములో పెట్టటానికి కేంద్ర ప్రభుత్వము ఒప్పుకోలేదు. నిజమే. 25 కోట్లు తీసుకోవలసిందే. అందులో తప్పేమీ లేదు Fertilizer Factory కొత్తగూడెంలో పెట్టటానికి ఏర్పాటుచేస్తున్నారు. Arrangements అన్నీ సాగిపోతున్నవి. అయితే fertilizer factory విషయములో డైరెక్టర్లుగా ఉండటానికి మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో లేరా? ఎందువల్ల Non-Andhras ను తెచ్చిపెట్టవలసి వచ్చింది ? కారణము ఏమిటో బోధపడడము లేదు. ఎందువల్ల పెట్టారో ఇప్పటివరకు ఏమి తెలియకుండా ఉన్నది. అందువల్ల అటువంటిదేమైన ఉండేటట్లయితే. ఆ పొరబాటును సరిదిద్దవలసిన అవసరం ఉన్నదని అనుకుంటాను. అసలు Fertilisers Factory కేంద్రము ఇక్కడే పెట్టి ఉండవలసిందని నా అభిప్రాయము. అంతేకాకుండా Iron and steel plant కావాలని ఆంధ్ర ప్రభుత్వము కోరింది. ఆంధ్రప్రభుత్వపు కోరికను నిరాకరించి దానిని West Bengal కు తరలించారు. West Bengal లో ఒకటి, Bihar లో ఒకటి పెట్టారు. మీరు కోరుతూ ఉండండి, మీ కోరిక మన్నిస్తామని మనకు సమాధానము చెప్పారు. తరువాత Low Temperature Carbonate Plant Hyderabad Government ఏదో కృషిచేసిచేస్తే, ఇప్పటికి sanction చేశామన్నారు. ఈవిధంగా Central Government వారి attitude ఎప్పటికప్పుడు చాలా deplorable గా ఉన్నదని విమర్శించవలసి యున్నది, కనీసం ఇప్పటికయినా అది sanction అయినందుకు మంత్రిగారి సంతోషములో నేనుకూడా కొంతభాగము పంచుకొంటాను. తరువాత Heavy Electrical Equipment Plant Vizag లో గాని రామసముద్రంలో గాని పెట్టాలని మనము కోరితే కేంద్రము తీసుకుపోయి భోపాల్‌లో పెట్టింది. మనవాళ్ళు పాపము కోరుతూనే ఉన్నారు. అయితే మనవాళ్లలో పొరబాటు లేదా అంటె పొరబాటు ఉన్నదని చెప్పుతున్నాను. అయితే Diesel Engine Factory వైజాగ్‌లో పెట్టామన్నారు. కాని దాని మీద correspondence చూస్తే దీన్ని గురించి కేంద్ర

ప్రభుత్వము మన మంత్రులకు పంపించినట్లు తెలుస్తుంది. "The Government of India wanted to close the correspondence on the subject." అంటె ఏమి చేస్తుందో నాకేమి అర్థం కాలేదు. వరుసన schemes తయారు చేయమనో, investigate చేస్తామనో, committees ను పంపిస్తామనో, అదేదీ లేకుండా correspondence ఆఖరుకు అక్కరలేదన్నారు. తరువాత carbon block plant అనేదాన్ని గురించి Union Government తో correspondence చేస్తే, దాన్నిగురించి కూడా ఇదివరకు ఏమి చేయలేదు. అదేవిధంగా Factory for Forges and Surgical Instruments విషయంలో కూడా "not agreed as the Centre wants to develop an urgent Steel Plant" అని అన్నారు. వీటన్నింటిని కావాలంటె Steel Plant దగ్గరగా పెట్టుకొంటామంటారు. ఒక పెద్ద industry కి దగ్గరగా అనేకం పెట్టవచ్చు. దేశంలో ఉన్నటువంటి industries అన్నికూడా తీసుకొనిపోయి ఒక machine building industry దగ్గర పెట్టవచ్చు, అదేనా కేంద్రప్రభుత్వము యొక్క విధానము? నిన్న చెన్నారెడ్డిగారు ఒక విషయం బయటపెట్టారు. Regional consideration లో వీటిని Third Five Year Plan లో తీసుకొంటామని చెప్పారు. కాని అదేమి కనిపించదు. Third Five Year Plan లో రాష్ట్రప్రభుత్వము 35 కోట్ల రూపాయలు పరిశ్రమలకు పెట్టుకొన్నదట. పరిశ్రమలంటే major and medium industries అని అనుకోబోకండి. మరి, ఈరోజున 35 కోట్ల రూపాయలతో ఏమి చేయబోతున్నారని అడుగుతున్నాను. Private sector లోను, Central Government ఇచ్చేది, తరువాత public sector అంటే State Government పెట్టేది అన్నికలిపి 120 కోట్ల రూపాయలు ఐదు సంవత్సరాలలో ఖర్చుపెట్టవలసియున్నదని సుబ్బారెడ్డిగారు అన్నారు. కాని వాటికి plans లేకుండా ఉన్నాయి. అసలే మన కోర్కెలంటే Central Government వారు భగ్గుమని మనకు ఏమీ చేయకుండా కూర్చుంటారు. అటువంటప్పుడు వాటికి మనం plans ఎందుకు చేయడంలేదు. ఈ సందర్భంలో ఒక విషయం చెప్పదలచుకొన్నాను. మన రాష్ట్రప్రభుత్వము Irrigation schemes గురించి ఉన్నవీ లేనివీ త్రవ్వి అన్నీ శ్రద్ధగా పంపిస్తున్నారు. ఏదో తంటాలు పడుతున్నారు. అదేవిధంగా పరిశ్రమలలోకి వచ్చేటప్పటికి ప్రత్యేకంగా ఏవో కొన్ని పంపించారు. కాని వాటిని పూర్తిగా investigate చేయించి plans తయారుచేసి పంపించారా? పంపించలేదు. మద్రాసు ప్రభుత్వము, ఇతర ప్రభుత్వాలు foreign experts ను తీసుకొనివచ్చి investigate చేయించి, అన్ని ప్రాంతాలకు చెప్పుతున్నాయి సహాయంకావాలని. దేశాభివృద్ధికొరకు మీకు ఇతరులనుండి సహాయం కావలసియున్నపుడు కమ్యూనిస్టు దేశాల నుంచి favourable terms వస్తున్నప్పుడు, వారు వచ్చి పరిశీలనచేసేటట్లయితే మన రాష్ట్రములో కొన్ని పరిశ్ర

మలు రావడానికి వీలుఉన్నప్పుడు, వారిచేత పరిశీలనచేయించుకోడానికి మీకు ఎందుకు అభ్యంతరం ఉండాలి ? **Soviet experts** వచ్చినా, **East Germany** వాళ్లు వచ్చినా, దేశంలో అన్ని ప్రాంతాలలో తిరుగుతారు గాని, మన ఆంధ్ర ప్రాంతములో కాలుపెట్టరే. వారు కాలుపెట్టకుండా చేసింది మన ప్రభుత్వమే కదా. లేకపోతే వారు ఎందువల్ల రారు ? మన ప్రభుత్వము వారిని తీసుకొని వచ్చి ఎందువల్ల **investigate** చేయించలేదు. మద్రాసు రాష్ట్రంవారు ఆహ్వానిస్తారే. ఈ **anti-communism** వాళ్ల బుర్రలో కూడ ఉన్నది కదా, మనమెందుకు ఆహ్వానించము. అంతేకాదు, ఇంకొకటి కూడా చూస్తున్నాము. బ్రిటన్ దగ్గర నుంచి గాని, ఇతర పెట్టుబడిదారీ దేశాల నుంచి మనము అప్పు తీసుకొన్నట్లయితే, 5 **percent** పెట్టుకోవలసివస్తుంది. రష్యా దగ్గర నుంచి తీసుకొన్నట్లయితే 2½ **percent** మాత్రమే ఇవ్వవలసియుంటుంది. నేనేమీ **anti-communism** గురించి చెప్పదలచుకోలేదు. కాని మనమంతా కూడా **Soviet** సహాయంతో మన పరిశ్రమలను అభివృద్ధిచేసుకోవాలని గట్టిగా కోరుతున్నాను. అమెరికా నుంచిగాని, బ్రిటన్ నుంచిగాని మనకు సహాయంరాదేమోననే అనుమానం నాకు బాగా ఉన్నది. వచ్చినా కూడా మనదేశంలో పరిశ్రమలను ఎక్కువ అభివృద్ధిచేసే అంత రాదేమోననే అనుమానం కూడా ఉన్నది. వచ్చినా కూడా వాటికి ఎక్కువ డబ్బు మనము పెట్టుకోవలసివస్తుంది 2½ **percent** వడ్డీతో మాత్రమే రష్యా ఇస్తున్నప్పుడు, కేంద్రప్రభుత్వము గాని, రాష్ట్రప్రభుత్వాలు గాని, వారి వద్ద నుంచి ఆ సహాయం ఎందుకు తీసుకోవడంలేదు ? వారి వద్ద తీసుకోవడంలో తప్పు ఏమిటి ? ఎందువల్ల దానికి కృషిచేయరు ? ముఖ్యంగా **Andhra Paper Mills** లో చూచాము. 1957 నుంచి చూచుకొంటే, **foreign exchange** దొరకలేదని చెప్పుతున్నారు. కాని సోవియట్ ప్రభుత్వాన్ని "అయ్యా, మాకు ఇది కావాలి" అని అడిగామా ? ఎందువల్ల అడగకూడదు ? కృశ్చేవ్ గాని, మరెవరు గాని మన దేశానికి వస్తే అక్కడే ఆగిపోతారు గాని, ఇక్కడికి తీసుకొనిరావడానికి కూడా మనం ప్రయత్నం చేయమే. అందువల్ల ఈ ప్రభుత్వము అవలంబించేటటువంటి **political outlook** దేశాభివృద్ధికి, పరిశ్రమల అభివృద్ధికి ఆటంకంగా ఉన్నదనే విషయం మీదృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. మనలో మనకు తగాదాలు ఉంటే తేల్చుకోవచ్చు. కాని దేశాభివృద్ధికి ఆటంకం కలిగించడమెందుకు ? **Third Five Year Plan** లో 35 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే ఖర్చు పెడుతున్నారు. కేంద్రం ఎంత ఖర్చుపెడుతున్నదో తెలియదు. మినిష్టరుగారి లెక్కలలో 120 కోట్ల రూపాయలైతే, అంతా సరిపుచ్చుతామని అన్నారు. అదికూడా అంతేమి సంతృప్తికరంగా లేదని మాత్రం విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. తరువాత ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి **industries** గురించి ఏమిచేయాలి అనేటటువంటి సమస్య ఉన్నది.

Private sectors లో ఉండేటటువంటి పరిశ్రమల పరిస్థితి ఏమీ తెలియజేయడం లేదు. వాటి విషయం ఈ House కు తెలియజేయండని పరిశ్రమల మంత్రిని నేను సవినయంగా అడుగుతున్నాను అది మనము తెలుసుకోవలసినటువంటి అవసరం ఉన్నది. ఎందుకంటె Second Five Year Plan లో మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో వాటికొరకు కేంద్రము ఒక దమ్మిడికూడా ఖర్చుపెట్టలేదేమో అనుకొంటాను. మహాఖర్చుపెట్టి ఉంటే కొత్తగూడెంలో 80 లక్షలో, ఒక కోటి రూపాయలో మాత్రమే ఖర్చుపెట్టి ఉండవచ్చుగాని ఇంకెక్కడకూడా ఖర్చు పెట్టలేదు అనే విషయం మనకు బోధపడుతున్నది అందువల్ల, ఈ రోజున కేంద్ర ప్రభుత్వము Third Five Year Plan finalise చేసేముందు మన రాష్ట్రము యొక్క వాటా ఏమిటి? మాకు ఈఈ పరిశ్రమలు కావాలి, ఈఈ స్కీములు ఉన్నాయి. ఇవి develop చేయడానికి వీలున్నది, ఇవి మాకు కేటాయిస్తారా, లేదా అని మిగిలిన రాష్ట్రములు ఏవిధంగా వత్తిడి చేస్తున్నాయో అదే విధంగా మన ప్రభుత్వముకూడా వత్తిడిచేస్తున్నదా? వారు ఏమిచేస్తారో తెలుసుకోండి. అంతేకాదు, ఇంకొక విషయంకూడా బోధపడడం లేదు, మన Co-operative Sugar Factories కు licences రావడం కష్టం ఎట్లా అవుతుంది? అదే గనుక వ్యక్తులు పెట్టుకుంటె, ఈ ప్రభుత్వములో licences తేలికగా వస్తున్నాయే. ఇప్పుడు foreign exchange సమస్యఉన్నది. ఇవన్నీ కేంద్రప్రభుత్వములో ఉన్నటువంటి పొరబాట్లు. Cabinet level లో అది take up చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. తప్పకుండా ఆ విషయాన్ని take up చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. తరువాత Sugar Factories ను గురించి ఇంకొకటి మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. Sugar Factories మాత్రమే కాదు. చాలా కంపెనీలయొక్క డైరెక్టర్లు, ఆఫీసులు మద్రాసులో పెట్టుకున్నట్లు తెలుస్తుంది. ఎందువల్ల అవి అక్కడ ఉండాలి. ఏదో వ్యాపారదృష్ట్యా చూస్తే, కావల్సివస్తే ఒక sub-office గాని, ఒక గుమాస్తాగాని అక్కడ ఉండి అక్కడి పని అంతా చూసుకోవచ్చు. అంతేగాని ఆ Board of Directors, ఆ main offices అక్కడ ఉండనవసరం లేదు. వాటిని తీసుకువచ్చి హైదరాబాదులోనో ఇంకెక్కడో ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనో ఎక్కడో పెట్టించేదానికి తగినటువంటి చర్యలు తీసుకోవాలని నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఆంధ్ర పేపరు మిల్సు గురించి, ఇంకా అభివృద్ధిచేయాలని చెప్పారు. కాస్టిక్ సోడా ప్లాంట్ కొనుటకు మన ప్రభుత్వము లైసెన్సు తీసుకొన్నది. కాని ఆ లైసెన్సును ఒక ప్రయివేటు కంపెనీకి సరెండర్ చేశారు. దానికి చెప్పిన కారణాలు ఇవి. మనకు cost of production ఎక్కువ అవుతుందిట, మనకు కావలసినది 6 1/2 టన్నులు అయితే వారు 12 టన్నులు ఉత్పత్తి చేస్తారట. కాని మనము paper production 10 టన్నుల నుంచి 20 టన్నుల

వరకు పెంచాలనుకొంటున్నాము. పెంచితే 6 1/2 టన్నుల కాస్టిక్ సోడా సరిపోతుందా? మన దేశంలో paper scarcity చాల ఉన్నది. ఈనాడు మొత్తం భారతదేశంలో 60 వేల టన్నుల పేపరు కొరత ఉన్నది. పోను పోను యింకా స్కేర్సిటీ పెరుగుతుంది. అందువల్ల మన పేపరు మిల్సు కెపాసిటీ 100 టన్నులకు పెంచినా నష్టము ఉండదు. ఈ పరిస్థితులలో కాస్టిక్ సోడా ప్లాంట్ దీనికి adjunct గా పెట్టుకొని develop చేసుకొనే పరిస్థితులు ఉన్నప్పుడు ప్రైవేటువారికి ఆ లైసెన్సు సరెండర్ చేయుట పొరపాటు. పవర్ ఆల్కహాల్ గాలన్ 1-12-0 ఉంటే 0-14-0 చొ॥ బిర్లాస్‌కు ఇచ్చారు. తరువాత 1-8-0 కు పెంచితే బిర్లాస్‌కు కోపమువచ్చింది. ప్రభుత్వానికి కట్టే డబ్బు ఏదో కట్టనని బిగించుకు కూర్చొన్నాడు. ఈ విధంగా మన ప్రభుత్వం చేస్తున్నారు. నేను అడిగేది, కాస్టిక్ సోడా ప్లాంట్ లైసెన్సు ప్రైవేటువారికి ఎందుకు యిచ్చారు? పోనీ వారికి ఏమైనా షరతులుపెట్టి యిచ్చారా అంటే లేదు. వారు తయారుచేస్తే ప్రభుత్వానికి 6½ టన్నులు కచ్చితంగా తీసుకొంటామని సరెండర్ అయినారు. మన నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టుకు సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీకి లైసెన్సు యిచ్చినప్పుడు ఒక షరతుపెట్టాము, ఫలాని రేటికి ఇస్తావా లేదా, అని ఆ విధంగా షరతుపెట్టారు. కాని కాస్టిక్ సోడా లైసెన్సు యిచ్చేటప్పుడు వారికి ఎటువంటి షరతులు పెట్టలేదు. రాజమండ్రిలో కాస్టిక్ సోడా ప్లాంట్ కట్టే స్థలముకూడ ప్రక్కకు మార్చినట్లు తెలుస్తోంది. పబ్లిక్ సెక్టర్‌లో కట్టవలసిన ఫ్యాక్టరీకి తీసుకొన్న లైసెన్సు ఏ షరతు లేకుండ ప్రైవేటువారికి సరెండర్ చేయుట చాల పొరపాటు. కనీసం తక్కువధరకు యిస్తావా అని కూడా అడగకుండ యిచ్చేశారు. అంతేకాదు. మన పేపరుకు కావలసిన పల్పు (pulp) ఏ స్విడ్జర్‌లాండ్‌నుంచో, స్కాట్లండ్ నుంచో ప్రతి సంవత్సరం లక్షలు ఖర్చుపెట్టి తెచ్చుకోవలసి వస్తోంది. మనకు ఇంకొక పేపర్‌మిల్ బోధన్‌లోనో ఎక్కడో రాబోతోందని అంటున్నారు. దీనికికూడ పల్ప్ విదేశాలనుంచి తెప్పించుకోవలసి వస్తుంది. ఒక pulp factory ఆంధ్రప్రాంతంలో అక్కడ రాజమండ్రిలో గాని ఇక్కడ తెలంగాణాలో గాని ఎక్కడయినా పెట్టవచ్చును. ఈ అవకాశం తీసుకొని ఇదంతా ఒక యూనిట్‌గా పెట్టుకోవచ్చును. కనుక pulp factory కూడ పెట్టడానికి ప్రయత్నించవలెనని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఇంకా అనేక పరిశ్రమలలో ప్రభుత్వం పెట్టుబడులు పెట్టిందని చెబుతున్నారు. అవి దివాళాతీస్తున్నాయ్ కూడ. చాల సంస్థలు కట్టవలసిన instalments కట్టుటలేదు. అందులో సిర్‌సిల్క్ ఫ్యాక్టరీ ఒకటి.

ఇంకా చిన్నచిన్న పెట్టుబడులు ఉన్నవి ఎట్లా రాబట్టగలుగుతారు? ఇప్పటికికూడా కొన్ని పరిశ్రమలలో ప్రభుత్వమునకు 50 %పైన షేర్సు ఉండి

మేనేజింగ్ ఏజన్సీ గాని, సెక్రెటరీషిప్ గాని స్టేట్ చేతుల్లో ఉంటే, కేంద్రం అడిగినా, ఎవరు అడిగినా, నష్టంవచ్చినా సరే, ఆ పరిశ్రమలు వదిలిపెట్టుకొనుట పొరపాటు. ఇండస్ట్రియల్ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ ఉన్నది కనుక, ఆ ఏజన్సీ ద్వారా వీటిని నడపడానికి ప్రయత్నించాలి. ఆల్విన్ మెటల్ వర్క్సులాంటి వాటిల్లో ప్రభుత్వమునకు 51% షేర్సు ఉండికూడ శిర్లాస్ వారికిగాని, మిగతా వారికి గాని సరెండర్ చేసిన మేనేజింగ్ ఏజన్సీస్ ఉంటే తిరిగి రాబట్టుకొనుటకు ప్రయత్నం చేయాలి.

స్మాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్ విషయంలో, వాటిని డెవలప్ చేయవలసినదే గాని, అసలు జరుగుతున్న దేమిటి? ఎంత డబ్బు దుర్వినియోగం అవుతోంది? ఈ చిన్న తరహా పరిశ్రమలకు సహాయం పేరిట డబ్బు తీసుకొని ఎంతమంది తింటున్నారో చెప్పడానికి అలవికాకుండ ఉన్నది. మంగుళూరు పెంకులు తయారుచేసే ఫ్యాక్టరీ అంటూ డబ్బు తీసుకొంటున్నారు. నాకు తెలుసు. తెనాలిలో ఒకరు తీసుకొన్నారు. సామర్లకోట వద్ద ఒకటి పెట్టారు. కాని ఒక్క పెంకుకూడ తయారుచేయకుండ ప్రభుత్వమువద్ద లక్షలు కాజేస్తున్నారు. అదేవిధంగా సోప్ ఫ్యాక్టరీస్ పెడ్తామని డబ్బు తీసుకొంటున్నారు. వీటిమీద **check** ఉన్నదా? అక్కడ ఏమీలేకుండా, వారికి ముందుగానే డబ్బు యివ్వకుండ, మెషినరీ కొనుక్కొనుటకు **foreign exchange** కొరకో, ఇండస్ట్రీ స్టార్ట్ చేసిన తరువాతనో యిస్తే, డబ్బు దక్కుతుందిగాని, లేకపోతే **small scale industries** పేరుతో జరిగే మోసము ఇంత అంతకాదు. ప్రభుత్వాన్ని మోసము చేయడమనేది ఒక **small scale industry** గా తయారయినది గాని, ఇంకొకటి ఏమీలేదు. ఈ చిన్న పరిశ్రమలవల్ల **industrial potential** పెరిగిందా? ఎంత మందిని **employ** చేయడానికి ఏలవుతోంది? ఈ **small scale industries** కొరకు 7 కోట్ల పైచిలుకు ఖర్చుపెడుతున్నారు, ఇందులో ఎంత డబ్బు దుర్వినియోగం అవుతోందో జాగ్రత్తగా పరిశీలించాలి. ఈ చిన్న పరిశ్రమలపేరుతో జరిగే కరప్షన్ పోతేనేగాని, ప్రభుత్వ విధానాలు సక్రమంగా అమలు జరగవు. సరైన **check** ఏర్పాటుచేసి, ప్రభుత్వంనుంచి తీసుకొనేడబ్బు దుర్వినియోగం కాకుండా చూస్తేనేగాని ఈ చిన్న పరిశ్రమల్కవలన దేశానికి ప్రయోజనం ఉండదు. ఆ విషయం ఆలోచించి జాగ్రత్తగా చేయాలని కోరుతున్నాను.

నీరా సొసైటీలు: ఈ సొసైటీల గురించి తెలంగాణాలో ఉన్నవారికి వీటియొక్క అవసరం అంతగా తెలియదు; అవసరంకూడ లేదేమో! కాని ఆంధ్రప్రాంతంలో మద్యపాన నిషేధంవల్ల కల్లుగీత పారిశ్రామికులకు నిరుద్యోగం రావడంవల్ల, వారికి వృత్తి చూపించడానికి నీరా సొసయిటీలు

ఏర్పాటు చేశారు. ఈ సొసయిటీలలో అన్నీ సక్రమంగా జరుగుతున్నాయని ఎవరూ చెప్పటలేదు. అందరికీ తెలుసు. కాని ఈనాడు యీ కల్లుగీత పారిశ్రామికులు బ్రతకాలంటే నీరాసొసైటీలు ఉండాలి. లేనిచో మద్యపాన నిషేధ చట్టాన్ని ధైర్యంగా రద్దయినా చేయాలి. అదేమీ చేయకుండా నీరాసొసయిటీలను రద్దుచేయాలనడం సరైన ఆలోచనకాదు. కాని కొన్నివందల ఎకరాలున్నవారు కట్టనివన్ను, ఈ నీరా సొసయిటీని ఈ సంవత్సరానికి రు. ౧౨-లు లైసెన్సు కొరకు ఒక్కొక్క చెట్టుకు కట్టేదారుణ పరిస్థితి వస్తోంది. ఈ రకంగా డబ్బు సంపాదించడం మంచిదికాదు. నీరా సొసయిటీలను రద్దు చేయాలనే ఆలోచన విడనాడి, నీరాసొసయిటీలు తప్పకుండ ఉండేట్లు చూడాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈ సొసయిటీలను యివ్వడంలో పార్టీ పక్షపాతము ఉంది. ఏపార్టీకి చెందినా, కమ్యూనిస్టుపార్టీ అయినా, కాంగ్రెసుపార్టీ అయినా, పక్షపాత వైఖరిఉంటే, ఆ సొసయిటీని తీసుకొని లాభం పొందేవారినుంచి సహకారము, అభిమానము పొందుతారేమో గాని, విశాల ప్రజానీకముయొక్క అభిమానము పొందలేరు. ఆ సత్యము ప్రభుత్వదృష్టికి తెస్తున్నాను.

మనరాష్ట్రంలో పారిశ్రామికాభివృద్ధి చాల వెనకపడిఉన్న విషయం అందరికీ తెలిసినదే. పరిశ్రమల అభివృద్ధికి అన్నివిధాల పూనుకొంటామని చెబుతున్నారు. ఏవిధంగానైనా సరే ప్రయత్నించి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో పరిశ్రమలను స్థాపించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. ఈ ప్రయత్నములో ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తూ అన్ని పక్షాలవారు సహకరిస్తారు. పరిశ్రమాభివృద్ధికి **Industrial Finance Corporation** పెట్టి డైరెక్టర్సును వేసుకొంటున్నారు. ఇందులో ఒక ప్రమాదం ఉన్నది. ప్రభుత్వ దృక్పథం **public sector** ను **develop** చేసేట్టు ఉండాలి. పబ్లిక్ సెక్టర్‌కు, ప్రైవేటు సెక్టర్‌కు **conflict** వస్తే, పబ్లిక్ సెక్టరుకు అనుకూలంగా మొగ్గేవారిని డైరెక్టర్సుగా వేసుకోవాలిగాని, ప్రైవేటు సెక్టరులో పరిశ్రమలను నడిపేవారిని వేసుకొంటే పబ్లిక్ సెక్టర్ కొంప మునుగుతుంది. అందువలన డైరెక్టర్సును వేసుకొనేటప్పుడు ఆలోచించి పబ్లిక్ సెక్టరుకు అనుకూలించేవారినే వేసుకొంటే పబ్లిక్ సెక్టర్ జయప్రదంగా సాగుతుంది.కనీసం మూడవ ప్రణాళికలోనైనా ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని పరిస్థితులను, అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని పారిశ్రామికాభివృద్ధికి పూనుకొంటారని ఆశిస్తున్నాను. ఇప్పుడు రెండవప్రణాళికా కాలము అయిపోతోంది. ఇంతవరకు మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో పరిశ్రమాభివృద్ధికి ప్రభుత్వం ఏమీ చేయలేదనే సత్యం బోధపడుతోంది. ఈ సత్యాన్ని కేంద్రప్రభుత్వానికి తెలియజేయాలని కోరుతూ, నేను చెప్పిన విషయాలు సహృదయంతో ఆలోచిస్తారని ఆశిస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

*శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ బాపూజీ : అధ్యక్షా, నేను మొదట ఎక్సైజ్ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించిన విషయాలు మనవిచేయదలచు కొన్నాను. గౌ. సభ్యులు చెన్నారెడ్డిగారు చెబుతూ ఈ **Tappers Co-operative Societies** విషయంలో చాలామాటలు వినబడుతున్నాయని, వాటి విషయంలో తగుశ్రద్ధ వహించవలసిన అవసరం ఉన్నదని తెలిపినారు. ప్రతి సంవత్సరం ఈ శాఖకు సంబంధించి వారు తెలియ చేయలేదు.

ఇతర సభ్యులు కూడ ప్రత్యేకంగా గ్రూపుకు చెందిన 15 సొసైటీల విషయం చెప్పారు. ఆ గ్రూపుల అభివృద్ధికి సంబంధించిన statement ఒకటి House కు యివ్వదలచుకున్నాను. గ్రూపు సొసైటీలలో కొన్నిటిలో లోపాలు ఉన్నప్పటికీ సర్వసాధారణంగా ఈ సొసైటీలు చక్కగా పనిచేస్తున్నాయి, త్రాగే వాళ్ళకు తక్కువ ధరకు సరఫరా చేయడము, గీత పారిశ్రామికులకు ఎక్కువ జీతం, లేక ఎక్కువ ప్రతిఫలం కలగడం, అక్కడ పనిచేసే ఉద్యోగులకు కూడ ఎక్కువ ప్రతిఫలము కలగడము తరువాత, అమ్మేవారికి యిచ్చే commission కూడ ఎక్కువ అవడము మొదలైన లాభాలు కలిగినాయి. ఈ విధంగా మూడు రకాలుగా లాభము కలుగుతూ ఉంది — మూడు అంటే 1. త్రాగేవారు (Consumers) 2. గీసేవారు 3. అమ్మేవారు, ఈ ముగ్గురికి contractor ల కాలంలో ఉన్న పరిస్థితి కంటె ఎక్కువ మంచి పరిస్థితి, ఆదాయము పెరిగిన పరిస్థితి ఉన్నదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. కేవలం ఈ statement మీద ఆధారపడే నేను మనవి చేయడం లేదు. నేను కొన్ని సొసైటీల పరిస్థితిని గమనించినాను. అప్పుడే నాకు నమ్మిక కలిగింది. కొన్ని సొసైటీలలో ఈపరిస్థితి లేకపోవచ్చు. ఫలానా సొసైటీలో చెడుపులు ఉన్నాయని మీ దృష్టికి తెస్తే కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవడము జరుగుతుందని House కు తెలియ జేస్తున్నాను. Contractors దొంగతనంగా వనంలోకి వెళ్ళి, నంబర్లను వేయనటువంటి చెట్లను tree tax కూడ కట్టకుండా tap చేసి లాభము పొందే వ్యవహారాన్ని ఆపడానికిగాను ప్రభుత్వము తరఫునుంచి ప్రత్యేక ఏర్పాటు ఉన్నప్పటికి అక్కడక్కడ వారు దురుపయోగము చేయడము జరుగుతున్నది. ఈ 15 సొసైటీలలో 22 వేల చెట్లు — contractors కంటె ఎక్కువ చెట్లు పన్నుకట్టి గీశారు. దాని ఫలితముగా ఒక లక్ష 75 వేల రూపాయలు అదనముగా గవర్నమెంటుకు Co-operative societies వల్ల free tax వచ్చినది. సొసైటీస్ కు యిచ్చినందువల్ల ఈవిధముగా గవర్నమెంటుకు లాభము గలిగిందని సభ్యులు గమనించవలసిన అవసరము ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ఉద్యోగుల జీతాలు 10 నుండి 15 రూపాయల వరకు, ఒక్కొకచోట 20 రూపాయలవరకు పెంచబడ్డాయి. అమ్మకం commission కూడ అదేవిధంగా

ఎక్కువగా చేయబడింది. అమ్మే ధరలు కూడ సీసా 2 అణాలు, ఒక అణా, ½ అణా అని ఉంటుంది — తగ్గించబడ్డవి. పొందుబాటు చేసేటప్పుడుకూడ — contractors తీసుకున్న తరువాత Tapper కు ఒక్కొక్క చెట్టు 50 రూపాయలు, 60 రూపాయిలు, 40 రూపాయిలు చొప్పున ఆయా ప్రాంత పరిస్థితి ప్రకారము యిచ్చేవారు. సొసైటీ పక్షంనుంచి అయితే contractor యిచ్చే ధరకంటె తక్కువధరకే సంఘంవారు పొందుబాటు చేశారు. ఒక్కొక్క చెట్టు 5 రూపాయలు, 10 రూపాయలకు కూడ tapper కు యివ్వబడినది. సంఘం ఎవరికైతే జీతం యిచ్చి tap చేయిస్తున్నదో వారి జీతాలు పెంచబడ్డవి. స్వంతంగా tap చేసుకుని అమ్ముకునేవాళ్ళకు చెట్టు తక్కువధరకు యివ్వబడ్డది. ఆయా గ్రామాలలో rental కూడ contractor కంటె తక్కువధరకే గ్రామ పారిశ్రామికులకు యివ్వబడినది. ఈ విషయాలు facts and figures ను ఆధారం చేసుకుని మనవి చేస్తున్నాను. 15 సొసైటీలలో మొత్తం 2843 మంది సభ్యులు ఉన్నారు. సభ్యులు కాకుండా పనిచేసేవారు 231 మంది ఉన్నారు. ఈ సంఘాలలో నికరలాభం 2 లక్షల 99 వేల రూపాయలు. మూడు సంఘాలలో కరీంనగర్ సంఘంలో యింతవరకు 13 వేలు, కామారెడ్డి సంఘంలో 4 వేలు, వరంగల్ జిల్లాలో షుమారు లక్షరూపాయలు నికరనష్టం కలిగిఉన్న పరిస్థితి కూడ గవర్నమెంటు దృష్టిలో ఉన్నది. ఆ record లో కూడ చెప్పబడింది. ఆ సంఘాలకు ప్రత్యేక ఆఫీసర్లను పంపించి పరిశీలన కూడ చేయబడింది. ఒక విషయం మాత్రం నేను మనవిచేయదలచు కున్నాను. సహకార సంఘాలకు సంబధించి మాట్లాడేటప్పుడు కేవలం చెడుపులు మాత్రమే దృష్టిలో పెట్టుకుంటే సరియైనపద్ధతిగా సహకారభావం ప్రజలలో రప్పించేవారము కామేమో నని సందేహం కలుగుతుంది. టాపర్స్ సహకారసంఘములు కానీయండి, industrial co-operatives కానీయండి, సహకార క్షేత్రములలో బాధ్యత గల వ్యక్తులు కార్యరూపంలో దిగినప్పుడే సహకారసంఘం నడపడంలోగల యిబ్బందులు, చిక్కులు మనదృష్టికి వస్తాయి. బాధ్యత గలవారు జోక్యం కలుగజేసుకుని వాటిల్లో ఉండే లోపాలను ఎప్పటికప్పుడు దిద్ది సక్రమంగా ఆ సంఘాలు నడిపి మార్గదర్శకులు కాగలరు. కనుక House లో ఉండే సభ్యులే కాకుండా సమాజంలో ఉండే ప్రముఖులందరు ఈ సహకార సంఘాలలో పాల్గొనవలసిన అవసరం ఎంతో ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా tapper's co-operative society ల విషయంలో చాల శ్రద్ధ వహించవలసిన అవసరం ఉన్నది. మొత్తం 15 సంఘాలలో 2, 3 సంఘాలలో నష్టం కలిగింది, ఆ నష్టానికి కారణం ఏమిటి అనే విషయంకూడ పరిశీలన చేయబడింది, సిరిసిల్ల విషయంలో అమృతలాల్ గారుకూడ శెలవిచ్చారు. ఆ విషయము పరిశీలనచేసిన తరువాత అందులో లోపాలు లేవని report వచ్చింది. నష్టంకాదు. లాభం

చూపెట్టబడినది. ఒకవేళ 10 వేల రూపాయలు లాభంవస్తే 5 వేల రూపాయలే లాభం వచ్చినది. 5 వేలు వారు తిన్నారు, **misappropriate** చేశారు అనే నేరం ఉండి, ఆ నేరం ఋజువు కాకపోయినట్లయితే ఇదంతా ఊహలపైన ఆధారపడి చెప్పింది అని అనుకోడానికి కూడ వీలు ఉంది. చెరుపులు ఉండవని నేను ఎప్పుడూ మనవి చేయను. సహకార సంఘములలోనే కాకుండా వ్యక్తులు స్వంతం తీసుకుని వ్యవహారం నడిపేటప్పుడు కూడ ఎన్నో చెరుపులు జరుగుతూ ఉంటాయి. **Contractors** కు సంబంధించి ఈ రెండు రోజులలో ఎన్నో నేరములు సభ్యులు చెప్పారు. **Contractors** ఏ విధంగా దురుపయోగం చేస్తున్నారో, ఏ విధంగా అధికారులకు లంచాలుయిచ్చి ప్రభుత్వానికి నష్టం వచ్చేటట్లు చేస్తున్నారో చెప్పారు. ప్రతి విషయంలోను చెరుపు ఉన్నదని అన్నప్పుడు మంచి ఎక్కడ ఉన్నదోకూడ చూడవలసి ఉంది. చెడుపులు **House** దృష్టికి తెచ్చేటప్పుడు మంచితనం కూడ ఏమిఉన్నదో గుర్తించి, యిది మంచిగా ఉన్నది, యిది చెరుపుగా ఉన్నదని చెబుతే ఉత్సాహకరంగా ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. సహకారభావంతో పని చేసేటప్పుడు కొన్ని చిక్కులు వస్తాయనే విషయాన్ని గమనించి కార్యరూపంలో నిర్మాణాత్మకంగా వాటిని దూరం చేయడానికి పూనుకున్నప్పుడే ఆ సంఘాలు చక్కగా నడుస్తాయని నా విశ్వాసం: గ్రూపు సంఘాలను ఎత్తివేయవలసింది, తీసివేయవలసింది, అవి సక్రమంగా పని చెయడం లేదని కొందరు మిత్రులు చెప్పారు. నా దగ్గరఉన్న **record** ప్రకారం 2, 3 సంఘాలుతప్ప మిగతా అన్నిసంఘాలు సక్రమంగా పని చేస్తున్నట్లు, ఆర్థికంగా వారికి నికరలాభములే కాకుండా ఇంకా అనేకవిధాలుగా **tappers** కు, ఉద్యోగులకు, ప్రభుత్వానికి-లాభం కలిగిస్తూ ఈ సంఘాలు పని చేస్తున్నాయనే విషయం నేను మీకు మనవి చేశాను.

శ్రీ యస్. వి. కె. ప్రసాద్ : వరంగల్ సంఘంలో నష్టం ఎక్కువున్నదని చెప్పారు. ఆ సంఘం విషయం ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ బాపూజీ : నేను యిప్పుడే చెప్పాను. తమరువిన లేదేమో. **High officers** ను నేను అక్కడికి పంపించాను. ఒక **Joint Registrar, Deputy commissioner, Federation of Tappers' Association** యొక్క **President** ముగ్గురు వెళ్ళి **joint** గా పరిశీలనచేసి 8 దినాలలో రిపోర్టు యివ్వాలన్నాము. ఇదివరకటి నష్టం లక్ష 50 వేల రూపాయలు **make up** చేసే పరిస్థితి ఉన్నప్పటికీ అవన్ని పరిశీలనచేసి **report** యివ్వమని ఒక కమిటీని వేసి **officers** ను కూడా పంపించాను. లాభములుకలిగిన సంఘాలలో సంవత్సరమునకు ఒకసారి **tappers** కు గొంగళ్ళు, **bonus**, యింకా

medical assistance కూడ యిచ్చే ఏర్పాట్లు చేయడం జరుగుతున్నది. ఇటీవలనే **Tappers' Federation** ఏర్పరచబడ్డది. ఆ సంఘాలను పరిశీలనచేసి, వాటిలో ఉన్న లోపాలను దూరంచేస్తూ ఉద్యోగులకు, పారిశ్రామికులకు ఎక్కువ లాభం కలిగేటట్లు. ఎక్కువ సౌకర్యాలు కలిగేటట్లుగా **Federation** కూడ బాధ్యత వహించాలని నేను ప్రత్యేకంగా వారిని కోరడం జరిగింది. ఆ రకంగా **Federation** పక్షంనుంచి కూడ ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయనే విషయం కూడ నేను సభ్యులకు మనవిచేయదలచు కున్నాను.

నేను మొదటనే మనవి జేసినట్లు, చెడుగులు లేవని నేను అనడం లేదు. కొన్ని సంఘాలలో చెడుగులు ఉన్నవి. అయితే యీ చెడుగులకు బాధ్యులెవరు: వ్యక్తిగత స్వార్థమువలన యివి ఏర్పడు తున్నవా ; లేక కంట్రోలు చేయలేని పరిస్థితులు కలుగడం వలన ఏర్పతున్నవా, అనే విషయాలు సభ్యులు విమర్శించి ముందు అర్థం చేసుకొనడానికి ప్రయత్నిస్తే, చక్కని సలహాలను యిచ్చే స్థితిలో వుంటారని నేను వారిదృష్టికి తేదలచుకున్నాను. సహకార సంఘాలు, గ్రూపులకు సంబంధించిన విషయాలలో గౌరవ సభ్యులలోనే భేదాభిప్రాయ ముంది. చిన్న గ్రూపులకు, సంఘాలకు మాత్రమే యివ్వమని కొందరు చెప్పారు. కొందరు సభ్యులు అసలు **groups** కు యివ్వకూడదనిచెప్పారు. ఉన్న **groups** ను తీసివేయ వలయునని కూడా కొందరు అన్నారు. నేను **facts and figures** మీ ముందు పెట్టాను. అంతేకాదు ఆడిటర్సును పంపించి, రెండు, మూడు మాసాలలో ఆడిట్ రిపోర్టు పంపించవలసిందిగా కోరాను. ఆ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత సభ్యులు కావలయునంటే వారికి **information** యివ్వడం నిమిత్తం వాటిని **circulate** చేయిస్తాను. ఆ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత, ఏదైనా ఒక్క **group** ను గురించి ఆలోచించవలసిన అవసరముంటే, తప్పక దానిని గురించి ఆలోచించబడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇకముందు **groups** కు యివ్వవలయునా, లేదా, అను విషయం ఆడిట్ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత గమనించబడుతుందని మనవి జేస్తున్నాను.

ఇకపోతే **excise** కు సంబంధించి — **adulteration** జరుగుతున్నదని చెప్పారు. ఏదైనా ఒక **particular case** ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకొనివచ్చిన ట్లైతే దానిపై చర్య తీసుకొనకపోతే అప్పుడు ప్రభుత్వము నిర్లక్ష్యముగా వ్యవహరిస్తున్నదనే మాట చెప్పవచ్చును. గత సంవత్సరం నిజామాబాద్‌లో ఆ విధంగా జరిగినట్టుగా ఒక కేసు తెలుపబడింది. తక్షణమే ప్రభుత్వం పరిశీలన చేయించగా-అసలు యీ కారణంచేత చనిపోలేదని, రెండుదినాలుగా జబ్బుగా నున్నారని, యింకేదో కారణమున్నదని తెలియ వచ్చింది. **Medical examination** కూడా జరిగినట్లు నాకు తెలుపబడింది. ఆ విధంగా ఏవైనా కేసులు ప్రభుత్వ

దృష్టికి తీసుకొనివస్తే ప్రభుత్వం వాటిని తప్పక పరిశీలించి, చర్య తీసుకుంటుం దని సభ్యులకు హామీని, విశ్వాసాన్ని యిస్తున్నాను.

బకాయీల గురించి చాలామంది మిత్రులు చెప్పారు. అవి సక్రమంగా వసూలు చేయబడడం లేదని క్లుప్తంగా సభ్యులకు నేను యింతకుముందు చెప్పాను. అయితే ప్రభుత్వం యింతకుపూర్వం యిచ్చిన **exemptions**, కొన్ని యితర సౌకర్యాలు, బకాయీలు తీర్చవలసినవారికి తెలియకపోవుటవలన వారు ఆ సౌకర్యముల వలన లాభమును పొందలేక పోయినారని చెప్పారు. ఈ విషయాన్ని 'టాపర్స్ ఆర్గనైజేషన్' వారు **represent** చేశారు. మరల దానిని నేను పరిశీలనకు పంపి, రిపోర్టు అందజేయవలసిందిగా కోరాను. ఆ విషయం యింకా ఆలోచనలో నున్నది. మరల ఆ సౌకర్యములు కలిగించవల యునా, లేదా అను విషయములో నేనిప్పుడేమీ హామీ యిచ్చే పరిస్థితిలో లేనప్పటికి, నిజంగా ప్రజలు లాభపడే అవకాశం కలుగలేదని ఒక వేళ నాకు ఋజువైతే తప్పక మరల యింకొకసారి ఆ అవకాశము కల్పించుటకు ప్రభుత్వము ఆలోచించగలదని ఆ విధంగా చేయగలదనిమాత్రం మనవి చేస్తున్నాను. **Re-assessment** విషయంలో కూడా యింతకు పూర్వం **general**గా కొంత చెప్పబడింది. సుమారు 9 వేల కేసులు వున్నట్లుగా తెలిసింది. అందులో యింత వరకు 2½ వేల కేసుల విషయంలో కమిషనర్ గారు స్వయంగా తను సబార్డినేట్స్ సహాయంతో పరిశీలన చేశారు. కొన్ని కేసుల విషయంలో **re-assessment** అవసరమున్నదని ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చింది. వాటి **re-assessment** చేయించ డము జరిగింది. అయితే పునాదిగా అన్ని కేసులకు సంబంధించి **re-assessment** జరగాలనే విషయం కూడా సరియైనది కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఎవరైనా **re-assessment** అవసర ముందని చెబితే, ఎక్కడయినా జరుగకపోతే అది ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావచ్చును. పై విషయంలో **re-assessment** తప్పక చేయిస్తానని హామీని నేను యిస్తున్నాను.

శ్రీ అమృత్‌లాల్ శుక్లాగారు, మరి కొంతమంది మిత్రులు **tappers** నానాటికి హీనస్థితిలోనికి దిగజారిపోతున్నారని చెప్పారు. నేను వనాలకు వెళ్ళాను. **Tappers** గీసే ప్రాంతాలకు వెళ్ళాను. **Tappers' Societies** కు వెళ్ళాను. అమ్మే స్థలాలకు వెళ్ళాను, స్వయంగా చూశాను. పరిస్థితి మాత్రం పూర్వంకంటె **improve** అయిందని నేను చెప్పగలను. ఎక్కడయినా అటు వంటి పరిస్థితి ఉంటే అది **exceptional case** అని, ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తే దాని విషయంలో కూడా ప్రత్యేకశ్రద్ధ తీసుకొనబడుతుందనే విశ్వాసాన్ని నేను తెలియ జేస్తున్నాను.

కొంతమంది సభ్యులు **illegal tapping** విషయం చెప్పారు. **Illegal tapping, distillation** ఆపడానికిగాను ప్రత్యేకంగా రాష్ట్రస్థాయిలో, జిల్లా స్థాయిలో, ఒక్కొక్క ప్రాంతములో రెండేసి **squads** ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఎప్పుడు, ఎక్కడ, ఏవిధంగా **illegal tapping** గాని **distillation** గాని జరిగినా వారు **surprising visits** చేసి వాటిని **examine** చేసి దొంగ తనంగా వ్యవహరిస్తున్నవారిని పట్టుకొనడం జరుగుతున్నది. ఆ విధంగా సక్రమంగా ఎక్కడయినా జరగనట్లు సభ్యులకు తెలిస్తే, వారు కమిషనర్ గారికి గాని, ప్రభుత్వానికి గాని తెలిపితేదానిపై ఖచ్చితమైన చర్యలు తీసుకొనబడతా యనే విశ్వాసాన్ని సభ్యులకు యిస్తున్నాను. గ్రామంలో వుండే దుకాణాలన్నీ సొసైటీలకు ఎందుకు యివ్వకూడదు; ఎందుకు **auction** చేయాలి అన్నారు. ఆవిధంగానే సొసైటీలకు క్రమంగా యిస్తామని, వేలకొలది సొసైటీలకు యిది ఒక్కసారి అన్వయింపజేసి వెంటనే చేయవలయునన్న సాధ్యం కాదనేవిషయం గౌరవసభ్యులు గమనించాలని కోరుతున్నాను. నాలుగు సొసైటీలు ఏర్పాటు చేయవలయునన్న ఆ నాలుగు సొసైటీలు సక్రమంగా **function** చేస్తున్నవా, లేదా లెక్కలు సరిగా చూపిస్తున్నవా, లేదా అనే విషయాలు పరిశీలించుటకు ప్రభుత్వం పక్షాన ఒక యినస్పెక్టర్ వుండవలయుననే విషయం గమనించాలి. కాని నేడు తక్షణమే అంత **staff** ను పెంచే స్థితిలో ప్రభుత్వం లేదనేవిషయం కూడా గమనించవలసి వున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. గత సంవత్సరం 200 సొసైటీలు ఏర్పాటు చేయుటకు ప్రయత్నం చేసినప్పటికి, వాటిని సూపర్ వైజ్ చేసేందుకు, అక్కౌంట్స్ పరిశీలించేందుకు తగినంత సిబ్బంది నియామకం అసాధ్యం అని రిజిష్ట్రారు పక్షమునుండి తెలియజేయబడింది. అందువలననే 50 నుండి 100 సొసైటీలవరకు ఆ సంవత్సరం రిజిష్టరు చేయవలయుననే అభిప్రాయం కలిగింది. అయితే యిటీవల నిర్మాణమైన 'టాపర్స్ ఫెడరేషన్' స్వంతంగా వీటిని సూపర్ వైజ్ చేసే బాధ్యత, కొంతవరకు తీసుకుంటుంది. ప్రభుత్వంవారి సహకారం వున్న సంఘాలు ఏవిధంగా పనిచేస్తున్నవో వారు చూస్తారు. దీనిని పురస్కరించుకుని ప్రభుత్వం యీ సంవత్సరం, గత సంవత్సరం కంటే, ఎక్కువగా కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలకు **allot** చేయడానికి ఆలోచించ వచ్చుననే ఆశను సభ్యులు కలిగివుండవచ్చును.

శ్రీ బి. ధర్మబిక్షం : ఆ Federation లోని సభ్యులెవరు ?

శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ బాపూజీ : కేవలం Tappers' Co-operative Societies మాత్రమే సభ్యత్వం కలిగి ఉంటాయి. ఇండ్లప్రక్కనే కల్లుదుకాణాలు ఉండ నియడం వల్ల ప్రజలో త్రాగుడు అలవాటును ఎక్కువచేసే ఉద్దేశం ప్రభుత్వాని కున్నట్లు కనుపిస్తోంది. అందువల్ల నివాసగృహాలున్న చోట్లలో కల్లు దుకా

రాలు ఉండకూడదని శ్రీ మంచ రాయిలుగారు తెలియజేశారు. ఈ విషయంలో ప్రత్యేక కేసు ఉన్నట్లయితే ప్రభుత్వం గమనించగలదని మనవి చేస్తున్నాను. Adulteration విషయం చెప్పారు. నేను దానినిగురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. శ్రీ ధర్మభిక్షంగారు ఆంధ్రలోకూడ Prohibition తీసేయాలన్నారు. ఆ విషయం ప్రతిసారీ చర్చించబడుతున్నది. నేను ఇప్పుడు ప్రత్యేకించి ఏమీ చెప్పనవసరం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. Plantation scheme గురించి కూడ వారు చెప్పారు. ఇంతవరకు యీ స్కీము విషయమై ఎవ్వరు ప్రభుత్వదృష్టికి తేలేదు. ఈ విషయమై ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయలేదు. శ్రీ ధర్మభిక్షంగారు ఇది అవసరం, లాభదాయకం; ఒక వైపు tappers కు, ఇంకొకవైపు ప్రభుత్వానికి, మరొకవైపు ప్రజలకు కూడ మేలు జరుగుతుంది అనుకుంటే, ప్రభుత్వానికి represent చేస్తే examine చేయబడుతుందని వారికి విశ్వాసం ఇస్తున్నాను. Corruption విషయంకూడ చెప్పారు. Corruption Case వస్తుందేమోనని నేను గత 8 మాసాలనుంచి చూచాను. ఈ విషయం ముఖ్యమంత్రిగారు కూడ కొన్ని దినములక్రితమే సెలవిచ్చారు. వారి చేతిలో కరప్షనుకు సంబంధించిన కేసులలో కొంతమంది పోయారని చెప్పారు. నా చేతిలో ఎంతమంది ధ్వంసం అయ్యారో అనే శబ్దంకూడ వారు వాడినారు. నేను విశ్వాస పూర్వకంగా చెబుతున్నాను. కరప్షన్ విషయం నా దృష్టికిగాని, ప్రభుత్వదృష్టికిగాని వచ్చినట్లయితే ఏమాత్రం సానుభూతిలేకుండా కఠినమైనచర్య తీసుకోడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. ఇందులో ఏమాత్రం సంశయం అక్కరలేదు. గత 8 మాసాలలో సంతకం లేకుండా, address లేకుండ, పేరు లేకుండా కరప్షన్ గురించి కాగితంవ్రాసి పంపిన లేఖలు వచ్చాయి ఒక పెద్ద ఆఫీసరు విషయంలో. నేను వానిని refuse చేశాను. చింపి, బుట్టదాఖలు చేసి పారేశాను. Address, పేరు, సంతకం- ఏమీ లేకుండా బాధ్యత గలవారి గురించి ఏదో కాగితంమీద వ్రాసి పంపిస్తే వాటినిచూచి, శ్రద్ధ తీసుకోవడం, సరైనదికాదు, న్యాయం కాదు అని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రత్యేక పరిస్థితిలో, ప్రత్యేక case విషయంలో evidence లేదంటే నేను ఒప్పుకొంటాను. ప్రతి కేసులోను evidence ఉండదు. ఫలాన circumstances ఉన్నాయని మనదృష్టికి తేవచ్చు.అటువంటి ప్రత్యేక పరిస్థితులుంటే ప్రభుత్వం ప్రత్యేకచర్యలు తీసుకోడానికి సిద్ధంగా ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. Responsible citizen వచ్చి వ్రాత మూలకంగా ఇవ్వవచ్చు. లేకపోతే చెప్పవచ్చు. ఫలానస్థలంలో, ఫలాన విధంగా జరుగుతోందని చెప్పినట్లయితే తగుచర్య తీసుకోబడునని హామీకూడ ఇస్తున్నాను.

శ్రీ ఆర్. నరసింహారెడ్డి : Contractor లంచాలు ఇచ్చినట్లుగాని, ఉద్యోగులు వ్రాసుకొన్నట్లుగాని ఉంటే వారిమీద చర్య తీసుకోడానికి అవకాశం ఉన్నదా ?

శ్రీ కె లక్ష్మణ్ బాపూజీ: కంట్రాక్టరు ఎటువంటివాడు, books ఎటు వంటివి, background ఏమిటి అనేది పరిశీలించిన తరువాత ఎటువంటిచర్య తీసుకోవాలో ఆలోచించ బడుతుంది. అప్పుడప్పుడు కంట్రాక్టరు చెప్పినది పాతపుస్తకాలలో వ్రాసుకోవచ్చు, సాధారణంగా వ్రాసుకోడంలో తప్పిదము ఉండవచ్చు. Situation, background చూచిన తరువాత కొద్దిగా నైనా సంశయించడానికి అవకాశం ఉన్నట్లయితే ప్రభుత్వం ఏమి చేయాలో అది చేస్తుందని విశ్వాసం మాత్రం ఇస్తున్నాను.

శ్రీ కె. ఎల్. నరసింహరావు: అధ్యక్షా, ఆకాశరామన్న ఉత్తరాలొస్తే వింపి పారేశామన్నారు మంత్రిగారు. కాని, డిప్యూటీ ఛీఫ్ మినిస్టరుగారు వాటిలోకూడ తగు information ఉంటుందేమో చూస్తామన్నారు. ఆకాశ రామన్న ఉత్తరాలైనప్పటికిన్నీ, సరియైన information ఉన్నట్లయితే వాని నాధారం చేసుకొని వారి satisfaction కొరకైనా enquiry చేయిస్తే మంచిదేమో ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ బాపూజీ: నేనుమాత్రం ఆలోచించను. ఎక్సైజ్ శాఖ విషయంలో ఉన్నటువంటి పరిస్థితిని, నాకు కలిగిన అనుభవాన్ని గమనించిన తరువాత నేనీవిషయం మనవిచేస్తున్నాను. Deputy Chief Minister గారు చెప్పారంటే వారు ఎటువంటి type of cases గురించి చెప్పారో నాకు తెలి యదు. కాని ఇటువంటి కేసులలో విచారించడానికి వీలుండదు. ఏదో కాగి తాలమీద ఆఫీసరులపై ఏదో వ్రాసినప్పటికీ ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందని తెల్పి నట్లయితే ఇక వచ్చే దరఖాస్తులకు లెక్క ఉండదు.

Excise arrears విషయంలోకూడ పెద్దవారినుంచి, ధనిక వర్గంనుంచి పెద్దమొత్తాలు ఇవ్వవలసిన వారినుంచీ collect చేయడంలేదనే మాటకూడ శ్రీ ధర్మభిక్షంగారన్నారు. గత 3 నెలలనుంచీ ఉన్న విషయం నేను మనవి చేస్తు న్నాను. పెద్ద cases విషయంలో నేను ఒక్కసందర్భంలోకూడ జోక్యం కలుగ చేసుకోలేదు. ప్రభుత్వస్థాయిలో interfere కాకూడదనేపాలసీ తీసుకోబడినప్ప టికీకూడ నేను చిన్నమొత్తాలు బాకీఉన్నవారికి కొన్నిసౌకర్యాలు కలిగించాను. ఇంకాసౌకర్యాలు కలిగించాలని నేను ఆదేశాలిచ్చానని కూడ మనవిచేస్తున్నాను. నా దగ్గర specificగా అటువంటి కేలుసున్నాయి. ఇంకా ఇటువంటి cases ఉన్నట్లయితే ప్రభుత్వ దృష్టికి తేవచ్చు. 2500 రూపాయల లోపు arrears ఉన్నవారికి ఇబ్బంది కలుగచేయ కూడదని, వంటసామానులమ్మి వసూలు చేయ డము నీతికాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇంతకు కొన్ని మాసాల పూర్వము ఉప ముఖ్యమంత్రిగారు యీ floor of the House లోనే యీ విషయం స్పష్టంగా

చెప్పారు. చిన్న మొత్తా లివ్వవలసిన వారిని ఒత్తిడిచేసి, ఇబ్బంది పెట్టి collect చేయడము అక్రమమైన పద్ధతని, దాని నవలంబించ కూడదని వారు స్పష్టము చేశారు. ఇప్పుడు అదే పద్ధతి ననుసరిస్తున్నాము.

Notices సరిగా ఇవ్వడం లేదనీ, ఆస్తి వేలం వేయడంలో సక్రమంగా క్రమబద్ధంగా చేయడం లేదనీ ధర్మభిక్షంగారు సెలవిచ్చారు. ఇంతకు పూర్వము కూడ కొంతమంది మిత్రులు ప్రత్యేక కేసుల విషయంలో నాదృష్టి అటువైపు మరల్చారు. తక్షణమే orders pass చేశాము. అన్ని విధులు సంపూర్ణముగా పూర్తి చేయాలనే basis పైన...

శ్రీ వి. కృష్ణాజీనాయక్ : Excise arrears ను గురించిన appeals ను entertain చేయడం, సౌకర్యం కలిగించడం విషయంలో final decision ప్రభుత్వానిదా, లేక రెవిన్యూ బోర్డుదా ?

శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ బాపూజీ . గవర్నమెంటు యొక్క నీతి. రెవిన్యూబోర్డు యొక్కచర్య. ఆ చర్యలో ఏమైనా తప్పున్నట్లుంటే ఆ విషయంలో ప్రభుత్వం మళ్ళా పరిశీలిస్తుంది—అదీ position. నోటీసుల విషయంలో ఎక్కడైనా పొర పాటుజరిగితే ప్రత్యేక కేసులు ప్రభుత్వదృష్టికి తెస్తే చర్యలు తీసుకోబడును. ధర్మ భిక్షంగారు ప్రత్యేకంగా 'ఇటాలియా' అని పేరు తీసుకువచ్చి చెప్పారు. దానిని గురించి నేను ఇప్పుడే తెల్సుకున్నాను. వారు ఇంతకు పూర్వం రు. 1,50,000 ల కంటె ఎక్కువగ ఇచ్చేవారు. చాల డబ్బు collect అయిపోయింది. 20 వేలో, 25 వేల రూపాయలో కాని వారిదగ్గరనుంచి రావలసియున్నది. వారి ఆస్థి వరంగల్‌లో ఉన్నది. దానికి సంబంధించిన ఆర్డరులు ఇటీవలనే జారీ అయినట్లు ఆఫీసరులు నాకు ఇంతకుముందే చెప్పారు. పెద్దమొత్తాలు చెల్లించేవారున్నారు. వారి విషయంలో శ్రద్ధ వహించడంలేదని కొందరు సభ్యు లంటున్నారు. పెద్ద మొత్తాలు లిచ్చేవారి list తెప్పించుతాను. రిపోర్టు వచ్చినతరువాత సరైన శ్రద్ధ తీసుకోనట్లుంటే, గట్టిచర్య తీసుకోబడుతుందని విశ్వాసం ఇస్తున్నాను. సభ్యుల దృష్టికి ప్రత్యేక కేసులు వస్తే ప్రభుత్వదృష్టికి తేవచ్చు. అందువిషయమై తగు లక్ష్య మివ్వబడును.

శ్రీ బి. ధర్మభిక్షం : పెద్దమొత్తాలు బాకీవున్నవారినుంచి ఎంత recover అయినదో ఒక list, Tableపైన పెడితే బాగుంటుంది.

శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ బాపూజీ : ఒక short-notice question వేస్తే నేను తెప్పించడానికి ప్రయత్నిస్తాను. శ్రీమతి కమలాదేవిగారు 'హక్కే మాలికానా' గురించి చెప్పారు. దొడ్డా నరసయ్యగారు Rule 74 క్రింద నోటీసిచ్చి ఉంటారు. ఈ విషయం నాకు ఇంతకుముందు కూడ తెలిసింది. నా నియోజకవర్గంలో

చూసి, ఏ సంవత్సరము నుండి [illegible] చేయాలో [illegible] Collector [illegible] discuss [illegible].

[illegible] misunderstanding ఉండినది. Individuals [illegible] individual bills prepare [illegible] మరియు [illegible] డిస్ట్రిక్టు [illegible] అగత్యం ఉండినది. అది ఉండనక్కర్లేదు, లేదా అనేది [illegible] తెలియలో చాలా ఇబ్బందులను [illegible] పరిశీలన చేశారు. [illegible] లేదా; లేక, [illegible] fix [illegible] వారు పట్టాదారులు [illegible] ప్రభుత్వ నిర్ణయమైన tax [illegible] tap [illegible] పద్ధతిని [illegible] మార్పులు [illegible] పరిశీలన [illegible] amount [illegible] డిస్ట్రిక్టు [illegible] లేకపోతే ఎం. వో. ల ద్వారా చెల్లించడం-ఆ పద్ధతి [illegible] నిర్ణయము తీసుకోబడి ఉత్తరువులు జారీ చేయబడ్డాయి. ప్రత్యేకంగా [illegible] కలెక్టరును కొన్ని జిల్లాలకు పంపి ఈ విషయాలను పరిశీలన [illegible] ఇబ్బందులుంటే వాటిని ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకురావలసిందని [illegible] ఏర్పాటు చేయబడును అనే పద్ధతిగా డిపార్టుమెంటు [illegible] ఏర్పాటు [illegible].

శ్రీ పి. వి. రాజేశ్వరరావు: [illegible] ఆర్డర్లు [illegible] [illegible] ఆర్డర్లకు డిపార్టుమెంటు [illegible] ఆర్డర్లకు, ఎ. జి. కి అందాయా?

శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ బాపూజీ: ఎ. జీ. కాదు; ఆయనకేమీ సంబంధం లేదు. Director of Treasuries నుంచి ఇమీడియేట్‌గా డిస్ట్రిక్టు ట్రెజరీలకు ఆర్డర్లు పోయాయి. బోర్డునుంచికూడా ఇమీడియట్ ఆర్డర్సు issue అయినాయి. డేట్, సంవత్సరం కావాలంటే దయచేసి నన్ను కలవండి ప్రత్యేకంగా లేకపోతే కమిషనరును కలవండి; వారు చెబుతారు. నన్ను కలుసుకున్నా నేను కనుక్కొని చెబుతాను. సొసైటీలలో నాన్-టాపర్స్ మెంబర్లుగా ఉండడం సరియైన పద్ధతి కాదని అన్నారు. టాపింగ్ కుటుంబ వృత్తిగా వున్నవారు మాత్రమే సభ్యులుగా వుండాలనేది పాలసీ. ఆ పద్ధతిని నిర్లక్ష్యం చేసి ఎవరైనా సభ్యులు

ఎరిత ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావచ్చును. ఆ విషయం శ్రద్ధ వహించవలెను. **Mistake** ఉంటే **rectify** చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. వి. కె. ప్రసాద్ : గ్రూపు సొసైటీలకు కూడా ఇది వర్తిస్తుందా ?

శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ దాపూజీ : ఉన్నాయి. వాటిని చూచిన తరువాత అనాధరించడానికి డిస్కస్ చేద్దాం.

డిప్యూటీ ఛైర్మన్ : ఎక్కువ సేపు మాట్లాడవద్దు. రెండవ మంత్రి గారు సమాధానం చెప్పాలి. ఇక్కడ అయిపోవాలి.

శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ దాపూజీ : అధ్యక్షా, **disease** విషయమై చెప్పారు, ఎక్కడ ఏ ప్రాంతంలో దాని విషయమై ఏ స్కీము ఉన్నదని దానికి సంబంధించి ఏమి **progress** లేదని అన్నారు. ఆ విషయం చూస్తాను. ఇంతవరకు ఏ ప్రావిన్స్ ఉన్నదో, ఏ స్టేజిలో వున్నదో, ఇంప్లిమెంటు చేసే విధానం ఏమిటో తెలుసుకుంటాను. పట్టాదారుల విషయమై చెప్పారు. పట్టాదారులను వారికి ఇష్టం ఉందా, లేదా అని అడుగుతున్నప్పుడు ప్రభుత్వానికి 'మాకు ఇష్టము లేదు; మా చెట్లను ఎలాగ చేసుకుంటాము' అని అంటున్నారు. అటువంటి చెట్లను ఏ ముకాబిలాకి ప్రభుత్వము ఇవ్వడం జరిగింది. కొందరు కాంట్రాక్టర్లు వారితో ప్రయివేటు ఒప్పందం చేసుకొని ఎక్కువ డబ్బు వారికిచ్చి ఆ చెట్లను కొట్టి వేస్తుంటారనే విషయం తెలుస్తున్నది. ఈ సంగతి ఇంతకుపూర్వమే చెప్పిన మీటింగులో ఉద్యోగులతో జరిపిన డిస్కషన్సులో వచ్చింది. ఇండిపెండెంటుగా కొందరు, ఎక్కువ మంది కాంట్రాక్టర్లు వారితో ఒడంబడిక చేసుకొని స్వంతము చేసుకునే అవకాశం ఉండడంవల్ల ప్రభుత్వానికి వచ్చే హక్కు మాలిఖానా రావడం లేకున్నది. ఇటువంటి చిక్కులు ఎక్కువగా వస్తాయనే విషయము గమనించబడుతోంది. దాని విషయమై వేరే రిపోర్టు తెప్పించబడుతోంది. అది వచ్చిన తరువాత ఎంతవరకు తగ్గించవచ్చునో, లేకుండా చేయవచ్చునో—పట్టాదారులు ఇష్టము వచ్చినట్లు ఆటలాడే అవకాశము ఉండకుండా పట్టాదారులకు నష్టం కాకుండా ఈ విషయం గమనించబడును అని మెంబర్లకు మనవిచేస్తున్నాను. కాపరేటివ్ సొసైటీల లోనికి కాపిటలిస్టులు వచ్చారని వారు చెప్పారు. వారికి షేర్ కాపిటల్ గా ఎంతడబ్బు పెట్టుబడి కావాలో, పెట్టుబడి **net profits** ఎట్లా ఉన్నది ఇటీవల స్టడీ చేసాము. ప్రారంభంలో ఒక గ్రూపు సహకార సంఘానికి ఇవ్వబడినపుడు 50 వేలు, 60 వేలు, లక్షా, రెండు లక్షలు రూపాయలు కావలసిన పరిస్థితులలో టాపర్సు దగ్గర డబ్బులేనపుడు షాహుకారు

Well-to-do వర్గంనుంచి అప్పులు తీసుకొని కాని [illegible] అప్పులు తీసుకొని ధరావతు [illegible] జరిగింది. గత [illegible] లోనే [illegible] కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ నడపడానికి [illegible] ఉన్నదో అంతా [illegible] ఎక్కువగానే సొసైటీల [illegible] మనవి చేస్తున్నాను. కేవలం రెండుమూడు సంఘాలు తప్ప అన్ని సంఘాలు అప్పులు తీసుకుని నడిచే పరిస్థితిలో లేవు, అందులో పెట్టుబడిదారులకు [illegible] లేదని మనవిచేస్తున్నాను. నాకు ఇటీవల ఒక సూచన వచ్చింది. కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలో పెట్టుబడిదార్లు, ధనవంతులు ఎక్కువగా షేర్లను కొనడం [illegible] వల్ల వారికి లాభాలు ఎక్కువగా పోతున్నాయి. దానిని కూడా examine చేయించి ప్రతి పారిశ్రామికునికి టాపర్‌కు ఒక లిమిట్ వుండాలని [illegible] కాపిటల్‌గా ఇన్వెస్టు చేయడంలో ఇంతకంటె ఎక్కువ షేర్లు కొనడం [illegible] కుండా ఒక [illegible] విషయంకూడా ఆలోచిస్తున్నాను. కాపిటలిస్టులు సహకార సంఘాలను ఆక్రమించుకొని [illegible] నష్టము పొందే పరిస్థితిగా తీర్మానం చేస్తారనే భయం ఉండరాదని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రోహిబిషన్ విషయమై వేరే చెప్పనవసరం లేదు. అచ్చన్నగారు కొన్ని విషయాలు చెప్పారు. ఉద్రేకాన్ని కోపాన్ని [illegible] వాడిన భాషను వదలిపెడితే, వారు చేసిన సూచనలు నిర్మాణాత్మకంగానే [illegible] నిస్తున్నాను. కాని అలవాటు ప్రకారంగా ప్రభుత్వానికి threat [illegible] భాషలో మితిమీరిపోవడం జరిగింది. ఇది సరియైనది కాదేమో. వారు [illegible] వుంటే వారికే మనవిచేసేవాణ్ణి. ఆ పద్ధతిగా ప్రభుత్వాన్ని భయపెట్టి [illegible] మాట్లాడితే ప్రభుత్వం భయపడుతుందని అనుకోవడం సరియైనది కాదేమో అని వారు నిర్మాణాత్మకంగా విషయాలను ప్రభుత్వదృష్టికి తెచ్చినపుడు ప్రజలకు మేలు కలిగే పనులేమైనా చేయడానికి కలిసిమెలిసి పని చేయడానికి అవకాశం ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఎరియర్స్ విషయంలో వారు చెప్పారు. నేను ఇటీవలనే బందరులో ఫెడరేషన్ ఆఫ్ నీరా సొసైటీస్, పామ్‌గర్ సొసైటీస్ సమావేశానికి వెళ్ళాను. అక్కడ ఎడ్రస్ చేస్తూ నీరా అమ్మడాన్ని మానివేయవలసిందిగాను ప్రభుత్వం ఇకముందు నీరా అమ్మడానికి సెలవు ఇవ్వదని చెప్పానని ఆ బేసెస్‌మీద నేను ఉపన్యాసం ఇచ్చినట్లు పత్రికలలో వచ్చినదానివల్ల అల్లకల్లోలం జరిగిందని వారు సెలవిచ్చారు. నేను అక్కడ చెప్పింది ఇది- ఇకముందు నీరా సొసైటీలకు కేవలం నీరా అమ్ముకోడానికి అవకాశం ఇచ్చే బదులు వాటిని జాగరీ సొసైటీలుగా మార్చడానికి ఎంత తొందరగా అవకాశం ఉంటుందో అంత తొందరగాను చర్యలు తీసుకోబడును అని. అందరూ [illegible] ప్రతిచోట నీరా సొసైటీలు నీరా సొసైటీలుగా

తీసని అప్పుడప్పుడు నీరా అమ్మడానికి మనం లైసెన్సు ఇవ్వడం సమంజసమా కాదా అనే విషయాన్ని ఆలోచించవలసివుందని నేను స్పష్టంగా చెప్పాను. నా వ్యక్తిగత అభిప్రాయం మాత్రం నీరా అమ్మకానికి షాపులను ఇకముందు ఉంచడం సరియైనది కాదు, న్యాయం కాదు అని చెప్పడం జరిగింది. దానితో ఇదికూడా చెప్పాను- ఇది **policy matter,** ప్రభుత్వం దీనిని అంతా స్టడీచేసిన తరువాత ఆలోచించవలెను అని చెప్పాను. ఆర్థిక మంత్రిగారు సెలవిచ్చారు- పోలీసు నుంచి ఈ అధికారం తీసుకోబడుతుందని, పోలీసులతో సూచనలు వచ్చిన తరువాత నీరా షాపులు నీరా షాపులుగా **function** చేస్తాయని అందరూ అనుకుంటే ఇప్పుడున్న నీరా షాపులే కాకుండా ఇన్ని అవసరము అన్ని నీరా షాపులను ఇవ్వడానికి ఏమాత్రం ప్రభుత్వానికి అభ్యంతరం ఉండదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ నీరా షాపులని పేరుతో కల్తీని ఏదో విధంగా ఉపయోగించుకోడానికి గాను ఇంకా నీరా షాపులను పెంచాలని అనుకుంటే సరియైన పద్ధతి కాదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. **Sugar manufacture** చేయడానికి కేంద్రంనుంచి రెండు మెషీన్లు తెచ్చి **experiment** చేస్తున్నాము. 150 గ్రాముల నీరానుంచి 14 గ్రాముల షుగర్ **manufacture** అవుతుంది. దీని వల్ల 3 రూపాయిలు ఆదాయం వస్తుంది. ఒక టాపర్ ఒకదినంలో సుమారు 150 గ్రాముల నీరాను టాప్ చేయవచ్చును. అందువల్ల ఇది **economic** గా ఉంది. **Vacuum Pan, Open Pan** అని రెండు వుంటాయి. **Vacuum Pan** లో 14 గ్రాములు; **Open Pan** లో 8 గ్రాముల షుగర్ మాత్రమే **yield** అవుతుంది. అది **experimental stage** లో వుండడమే కాకుండా పెద్ద మొత్తం మీద అటువంటి మెషిన్లని అక్కడనుంచి **manufacture** చేయించి అన్ని నీరా షాపులకు అప్పగించి, నీరా అమ్మబడులు నీరాను షుగర్ గా **convert** చేస్తే నీరా అమ్మడంలో వుండే లాభంకంటె ఎక్కువలాభం వారికి కలుగుతుందనే విషయం గుర్తించిన తరువాతనే నేను ఆ విధంగా మనవి చేసాను.

అయితే ఏ విధముగా ఎక్కువగా **employment** కలిగించాలి, ఏ విధముగా **tappers** కి బలం చేకూర్చాలి అనే దృష్టి ప్రభుత్వానికి లేకపోలేదు. ఆ విషయం వారి నాయకులతో మాటలాడాను, ఇంకా మాటలాడుతున్నాను. పాం-జైగ్ ప్రాడక్ట్సు విషయంలో ప్రత్యేకశ్రద్ధవహించి అవసర ముంటే ఖాదీ బోర్డుకి ప్రభుత్వంనుంచి ప్రత్యేకంగా డబ్బు కేటాయించి వారి **activities** ను పెంపొందించడానికి ప్రయత్నించాలని పూనుకుంటువ్నానని మనవిచేస్తు న్నాను. అయితే ప్రభుత్వానికి **tappers** విషయంలో సానుభూతి లేదనే విషయం శ్రీ గౌతు లచ్చన్నగారు సెలవిచ్చారు. అది సరియైనది కాదని మనవిచేస్తు న్నాను. వారు మంత్రిగా ఉన్నప్పుడే కానీయండి, దాని తరువాత కానీయండి ప్రభుత్వ

[illegible] organization develop [illegible] tree tax, license tax [illegible] tapper [illegible] individual గా ఎందుకు trees allot [illegible] 10 trees [illegible] నేను [illegible] చెప్పాను [illegible] allot [illegible] 50 చెట్లు [illegible] 70 చెట్లు [illegible] ఎన్ని చెట్లు [illegible] ఆర్థిక పరిస్థితి [illegible] గమనించి [illegible] tap [illegible] collect [illegible] jaggery గా, palm-gur గా [illegible] ప్రభుత్వం [illegible] ఆలోచిస్తున్నట. [illegible] నేను [illegible] Tappers [illegible] నేను ఎక్కువ సమయం తీసుకోకుండా tappers [illegible] నని విశ్వసిస్తున్నాను. సాధారణంగా ఈ వైపు గవర్నమెంటు [illegible] సంగతి ఉన్నప్పటికీ, ఇంకొక వైపు tappers వృత్తిలో లాభాలు, ఎక్కువ ప్రతిఫలము వారికి కలిగించి వారి standard of life పెంచవలెనని [illegible] తో ప్రత్యేకముగా Tappers' Co-operative Societies ను తెలంగాణాలోను, నీరా కో-ఆపరేటివు సొసైటీలు, జాగరీ కో-ఆపరేటివు సొసైటీలను ఆంధ్రలోను పెట్టడము, ప్రోత్సాహము చేయడము జరుగుతున్నది. ఈ సందర్భములో మళ్లీ నేను ఇంకొకటి మనవిచేస్తున్నాను. ఎంతవరకు సమాజంలో బాధ్యతగలవారు, నీతిమంతులు శాసనసభలో ఉండే సభ్యులు సానుభూతితో అటువంటి Tappers' Co-operative Societies ను, నీరా కో ఆపరేటివు సొసైటీలను, జాగరీ కో ఆపరేటివు సొసైటీలగురించి ప్రత్యేక శ్రద్ధవహించి కార్యరూపములో వారిని నిర్మాణాత్మకముగా తోడ్పడి మార్గదర్శకం చేయరో అంతవరకు సమాజాంశాల పైన నూతన ఆర్థిక పునర్నిర్మాణం చేయడంలో ఎన్నో ఇబ్బందులు రాగలవనే విషయం గమనించి కేవలం ఖండించినంత మాత్రాన పరిస్థితులు బాగుపడవని గమనించగలరని ఆశిస్తూ ఈ excise కు సంబంధించిన డిమాండ్లపై కోత తీర్మానములను ఉపసంహరించ కోరుకుని ఏకాభిప్రాయముతో ఆమోదించు

[illegible] Tappers [illegible] Corruption [illegible] cottage and small scale industries [illegible] [illegible] కో-ఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటు [illegible] కో-ఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటు [illegible] అన్ని డిపార్టుమెంటులు [illegible] కో-ఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటు అయిపోతుంది. కాబట్టి [illegible] ఇండస్ట్రియల్ [illegible] ప్రాధాన్యము [illegible] ఇండస్ట్రియల్ కో-ఆపరేటివ్ అని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది ఇండస్ట్రియల్ డిపార్టుమెంటు మాత్రమే చూచుకోవలసి అవసరం ఉంటుంది. అయితే కొందరు మిత్రులు సూచనలు ఇచ్చారు. ఇటీవల గవర్నమెంటు ఏర్పరచిన లెదర్ కమిటీ విషయం ప్రశంస కూడా ఇచ్చారు. ముఖ్యమంత్రిగారు దీని ప్రత్యేక అవసరం గుర్తించారు. వారి ఆదేశ ప్రకారం tannery విషయంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ లో గి ఆర్గనైజు చేయడానికి కేటాయించవలసినది సుమారు 35 కోట్ల రూపాయలు. మన రాష్ట్రంలో Raw hides and skins piece goods గా 25 కోట్లరూపాయల సరుకు తయారవుతున్నది. ఇది చాల గొప్ప ఇండస్ట్రీ.

శ్రీ వి. కృష్ణాజీ నాయక్ : ఇండస్ట్రియల్ కో ఆపరేటివ్ అనేది కో ఆపరేటివ్ లా క్రిందికి వస్తుందా ? దానికి integrated law వస్తుందా ?

*శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ బాపూజీ: Co-operative Law ఎలా వేర [illegible] ఉండదు. ఒక టే Co-operative Law ఉంటుంది. [illegible] డిపార్టు మెంటుకూడ [illegible] ఉన్నది. మంత్రిగారు [illegible] ఇంకొక కమిటీని వేస్తాం అన్నారు. అయితే [illegible] యులు [illegible] మన మిత్రులు [illegible] గదరు విష యములో ఒక కమిటీ వర్పరచారు. [illegible] ఆ కమిటీ మూడు మాసములలోపల ఎక్కువ సమయము ఇవ్వాలని శ్రీ [illegible] సెలవిచ్చారు. నా అభిప్రాయంలో ఆ కమిటీవారు రెండు మాసములలో ముగిస్తే బాగుంటుంది. దేశాభివృద్ధికోరకని మనవి చేస్తున్నాను. ఎంత ఆలస్యం చేస్తే దేశానికి అంత నష్టం అవుతుంది. శాసన సభ్యులు అనేక పక్షాలవారు ఆ కమిటీలో ఉన్నారు. వారు ప్రత్యేక సమయం ఇస్తే తొందరగా రిపోర్టు సబ్మిట్ అవుతుంది. కార్యరూపంలో పనులు చేయడానికి వీలుంటుంది. [illegible] మనవి చేయదలచుకున్నాను. నా పర్సనల్ [illegible] ఏమంటే [illegible] వర్ష ప్రణాళికలో [illegible] అంటే [illegible] రూపాయలు ప్రత్యేకించారు. అయితే రాష్ట్ర [illegible]లోను ప్లానులోను అంత ఉంటుందో లేదో చెప్పలేను. కాని [illegible] అంటే [illegible] పంచవర్ష ప్రణాళికలో కేటాయించబడతాయని విశ్వాసము మాత్రం నాకు ఉన్నది. ప్రభుత్వం ఆ విధముగా ప్రయత్నము చేస్తుంది. [illegible] సూచనలు, కొత్త రకములైన కుటీర పరిశ్రమలను [illegible] వాటిని నోట్ చేసుకున్నాను. పరిశీలిస్తాను. కాని సభ్యులు [illegible] ఏవైనా Small scale and cottage industries sector లో [illegible] ప్రాము ఖ్యము దృష్టికి తీసుకువస్తే వాటి ప్రత్యేక పరిశీలన చేస్తానని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. జియ్యరుదాసు: నూతనంగా నియమించిన హైపవరు కమిటీలో terms of reference లో social aspect కూడా చేర్చవలసినదని మనవి చేశాను. దానికి సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ బాపూజీ: అదే నేను చెప్పాలనుకున్నాను. వారి నా దృష్టికి తేవడం బాగుగనే ఉన్నది. వారు social aspect మాత్రమే గాక mythological aspect కూడా చెప్పారు. కావున economic aspect గురించి ఆలోచించేటప్పుడు అవశ్యకత గురించి, Mythological importance లోకి పోవడానికి వీలుకాదు. అది Economic and Commercial point of view తో పనిచేసే కమిటీగానే ఉండాలి. సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటు పక్షంనుంచి తీసుకోబడే కార్యక్రమాలతో ఈ కమిటీకి సంబంధం ఉండదని మనవి చేస్తున్నాను. అయితే కొందరు

మిత్రులు ఇండస్ట్రియల్ కో-ఆపరేటివు సొసైటీలు ఎంత తొందరగా అర్గనైజు చేస్తే అంత తొందరగా అర్గనైజు అవడం చేస్తున్నారు. కో-ఆపరేటివు డిపార్టుమెంటుగాని ఇండస్ట్రీస్ గాని కో-ఆపరేటివు రిజిస్టరు చేసి సుమారు ఒక సంవత్సరం పైన కొద్దిగా అవుతుంది. ఒక సంవత్సరంలోగానే సుమారు 500 సొసైటీలు రిజిస్టరు అయినవి. మిత్రులు చెప్పినట్లు కో-ఆపరేటివు ఇండస్ట్రియల్ సొసైటీలు రిజిస్టరు అయినా ఎంక్వైరు అవడంలేదు, సహాయం కలగడంలేదు, సరియైన మద్దతు ఇవ్వడంలేదు అని చెప్పు అనడం, రెండవది సొసైటీలు రిజిస్టరు చేయబడడము లేదు అనడం జరిగినది. **As a matter of policy** ప్రభుత్వం ఇటీవల ఒక నిర్ణయాన్ని గారు చేసినది. **Khadi and Village Industries** తరఫున వచ్చే సొసైటీలు ఉన్నప్పటికీ ఎంతవరకైనా ఖాదీ బోర్డు పక్షంనుంచి ఎక్కడైనా స్కీము అప్రూవు చేయటం అంతవరకు అది ఏ సొసైటీ అయినా రిజిస్టరు అయినది అనే సూత్రం చేయబడ్డది. దానికిగాను ఒక పాలసీ ఇటీవల ఖాదీ బోర్డు పక్షంనుంచి నిర్ణయం చేయబడినది. **Block and Non-block areas** కు ప్రత్యేకం డబ్బు కేటాయింపు చేయబడింది. లేకపోతే బలంఉన్న ప్రాంతంనుంచి, తొందరగా వచ్చి పనిచేసే ప్రాంతంనుంచి ఎక్కువగా వచ్చి ఎక్కువ డబ్బు వారు మన ప్రాంతానికే తీసుకు పోవడం జరుగుతుంది. దానివల్ల సక్రమంగా అన్ని ప్రాంతాలు అభివృద్ధి అయ్యే అవకాశాలు కలుగవు. అందుకుగాను **block wise non-block-wise** డబ్బు కేటాయింపు చేయబడి ఆ బ్లాకుమంచి **non-block** నుంచి స్కీముల **preferential list** తెప్పించబడి ఒక్కొక్క స్కీముకు ఎంత డబ్బు అవకాశం ఉంటే, ఏ స్కీము ఏ బ్లాకులో ఏ **Non block** లో మంజూరు చెయ్యాలో బోర్డు నిర్ణయం చేసిన తరువాత "ఫలానా స్కీమును మీ ప్రాంతములో మంజూరు చేస్తున్నాము. తక్షణమే రిజిస్టరు చేయవలసినది" అని ఆదేశము ఇచ్చిన తక్షణమే ఒక మాసములోగా రిజిస్టరు కావడము, ఆ డబ్బుకూడా తక్షణమే అందజేయడం, సొసైటీ పని చేయడం ఈ విధముగా జరుగవలసిన అవసర ముందని గుర్తించే బోర్డు ఆ విధముగా నిర్ణయము చేసినది. ఖాదీ బోర్డుకు సంబంధం కానటువంటి కో ఆపరేటివు ఇండస్ట్రీస్ ఉంటే అసిస్టెంటు డైరక్టర్సుకు కూడా ఆదేశము ఇవ్వబడినది. క్రొత్త సొసైటీలను అభివృద్ధి చేసేవారు సొంతం తన శక్తితో నడిపేటటువంటి పరిస్థితిలో ఉండాలి. లేకపోతే ప్రభుత్వ సహాయం కావాలంటారు. ప్రభుత్వ సహాయం కావాలన్నప్పుడు ప్రభుత్వ సహాయం ఇచ్చే పరిస్థితి ఉన్నప్పుడు మాత్రమే సొసైటీని రిజిస్టరు చేసే పక్షాన ఆ సొసైటీకి సహాయము అందజేయండి. లేకపోతే సొసైటీని రిజిస్టరు చేయకుండా గవర్నమెంటుకి పంపించండి. ఆలస్యము అవే బాధ్యత మీపైన ఉండదు అని అసిస్టెంటు అండ్ డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారులకు తెలియజేశాము. ఉత్సాహముతో ఇండస్ట్రియల్ కో

ఆపరేటివు సొసైటీకి సహాయం ఇస్తుందా లేదా అనే విషయం [illegible] సొసైటీలను రిజిస్టరు చేయడం, [illegible] సొసైటీ ఏర్పడిందంటే దాని ప్రెసిడెంటు [illegible] చేయడం, raw material ఉందా లేదా [illegible] artisans [illegible] tools and machinery వస్తుందా లేదా అనే విషయం గమనించకుండా [illegible] టీని ఉత్సాహంతో నిర్మాణం చేస్తాం అన్నంత మాత్రాన రిజిస్టరు [illegible] సొసైటీ రిజిస్టరు అవడంతో ఆలస్యం అయితే [illegible] మనవి చేస్తున్నాను. ఆ విధముగా తొందర పడడం [illegible] మేలు [illegible] గాదు. సహకార ఉద్యమానికి నష్టం [illegible] అవుతాను. ప్రజలలో అవిశ్వాసం నిర్మాణం చేసినవాళ్ళు [illegible] అందరు ప్రజలు, ముఖ్యులు ఇందులో [illegible] తీసుకొని క్రమబద్ధంగా అవకాశం ఉన్న సొసైటీలకు సహాయం చేసి, వాటిని strengthen చేసి విజయవంతంగా నడుస్తా యని పేరుతెచ్చే సొసైటీలను అనుమతించడం న్యాయం. కాని పదో [illegible] సొసైటీ అనే [illegible] కార్పెంటరీ సొసైటీ అనే పేరుతో ఒక చోట నిర్మాణం చేసి 2000 రూపాయలు ప్రభుత్వం సహాయం చేసి, ప్రక్కనే అదే సొసైటీ నిర్మాణం చేసినదానికి ఒక వేయి రూపాయలు సహాయము చేసినందువల్ల రెండూ కూడా ఆర్థిక స్తోమతు లేనందున defunct అవడం, ఆ డబ్బు వేరే Establishment కొరకు ఖర్చయిపోవడం, మళ్ళీ తరువాత ప్రభుత్వాన్ని నిందించడం ఇది సరియైన పద్ధతి కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

ఒక ఏరియాలో ఒక సొసైటీని రిజిస్టరు చేస్తే, ఆ ఏరియాలో ఇంకో సొసైటీని రిజిస్టరు చేయకూడదని కూడా ఆదేశము ఇచ్చాము. అవిధంగా రిజి స్టరుచేసిన ఆ సొసైటీకి సాధ్యమైనంతవరకు సహాయంచేసి, దానిని స్టేబిలైజ్డ్ సొసైటీగా మార్చిన తర్వాతనే, ఆ ప్రాంతములో ఇంకో సొసైటీ అవసర ముంటే ఏర్పాటు చేయాలి. లేకపోయినట్లయితే, అవిధంగా రిజిస్టర్ చేసిన ఆ ఒక్క సొసైటీ ఏరియాను ఎక్స్‌టెండ్ చేసి, ఆ ప్రాంతంలో ఉన్న ఆర్టిజాన్సు అందరూ ఆసొసైటీలో మెంబర్సుగా అయ్యేటట్లు చూడాలని కూడా ఆదేశము ఇవ్వబడింది.

గౌరవసభ్యులు, మిత్రులు చాలా విషయాలు చెప్పారు. మన ప్రాంతం లోనివారికి ఇండస్ట్రియల్ మైండ్ లేదని అన్నారు. పెద్ద పరిశ్రమలకు సంబం ధించిన మంత్రిగారు భారత ప్రభుత్వము అనుసరిస్తున్న పాలసీనిగురించి చెప్ప గలరు. స్మాల్ స్కేల్ అండ్ కాటేజ్ ఇండస్ట్రీస్ కు సంబంధించిన కేంద్ర ప్రభు త్వపు స్కీములలో సాధ్యమైనన్ని ఎక్కువస్కీములు మనకు లభించేటట్లు యీ

[illegible]

ప్రోత్సాహము ప్రయత్నము చేయగలదని నేను గౌరవ సభ్యులకు హామీ ఇస్తున్నాను. గౌరవసభ్యులు ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్ గురించి కొంత విమర్శ చేశారు. శ్రీ . . . నరసింగరావుగారు అనుకొన్నంత చెడుస్థితి (జేపి హైదరాబాదు) ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్‌కు లేదని అభిప్రాయం నాకు ఉన్నది. నిజంగా అటువంటి పరిస్థితి ఉన్నట్లయితే, నేను స్వయంగా గౌరవసభ్యులతో చర్చించి, ఉన్నలోపాలను దూరం చేయుటకు ప్రయత్నం చేయగలను. ఇంకా వారు ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్‌కు అద్దె ఎక్కువగా ఉన్నదని అన్నారు. దానిని సబ్సిడైజ్ చేసిన మీదట ఇప్పుడు రెండింతలు ఇచ్చారు. పి. డబ్ల్యు. డి వారు దానికి అద్దె ఎంత అవుతుందో లెక్క కట్టి, ఆ రేటు నిర్ణయించారు. ఆ రేటుప్రకారం [illegible]. ఆ అద్దె ఉన్నట్లయితే, దానిని సబ్సిడైజ్ చేసి తగ్గించాలని ఇస్తున్నామని నేను డిపార్టుమెంటు వారికి కచ్చితంగా చెప్పాను.

శ్రీ పి నరసింగరావు: ఆవిధంగా సబ్సిడైజ్ చేయగానే 750 రు. అద్దెఅయినది. అంటే—సబ్సిడైజ్ చేయకపోతే 1,500 రు. అవుతుంది అన్నమాట.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి: గౌరవసభ్యులు వ్యక్తిగతంగా నాకు ఆవిషయాలు తెలియచేస్తే, వాటినిగురించి నేను తప్పకుండా పరిశీలన చేయిస్తాను. ఆవిధంగా హామీ ఇస్తున్నాను. అంతటితో గౌరవసభ్యులు తృప్తి పడవలసినది. మనకు ఇండస్ట్రియల్ మైండ్ రావాలనే కోరిక ఉన్నది. వేమారెడ్డిగారు "రాయలసీమ చాలా వెనుకబడిన పరిస్థితిలో ఉన్నది; అక్కడ ప్రత్యేకంగా ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్‌మెంట్‌కు ప్రయత్నం చేయాలి" అని అన్నారు. వారు ఆ విషయం చెప్పిన తర్వాత ఇండస్ట్రీస్ వారికి ఇంట రెస్టు ఉన్నటువంటి శేషారెడ్డి ఎం. ఎల్. ఏ గారితో మరియు వేమయ్యగారితో ఆప్రాంతంలో ఇండస్ట్రీస్ అభివృద్ధిపరచే విషయం గురించి మాట్లాడాను. ఆ ప్రాంతంలోఉన్న ప్రముఖులను సమావేశ పరచి, కొన్నిదినాలు కూర్చుని, చర్చించుకొని, ఆ ఏరియాలో ఏ ఇండస్ట్రీస్ డెవలప్ చేయటానికి అవకాశంఉంటుందో గమనించి, అందుకు ప్రత్యేకశ్రద్ధ వహించవలయునని అనుకొన్నాము. అయితే ఆప్రాంతం ప్రజలలో ఇండస్ట్రియల్ మైండ్ క్రియేట్ చేయాలి. ఇండస్ట్రియలైజేషన్‌కు ఒక లక్ష రూపాయలు ఖర్చుపెట్టాలనే ఉద్దేశ్యము యీ ప్రభుత్వానికి ఉన్నది. అదే ఉద్దేశ్యంతో ఇటీవల ఒక ఆర్డర్ ప్రభుత్వము వేసింది. ప్రభుత్వ పక్షంనుండి ఇండస్ట్రియల్ స్టడీ టూర్స్ ఆర్గనైజ్ చేయబడుతాయి అని ప్రభుత్వం తెలియచేసింది. అయితే రాను, పోను ప్రయాణం ఖర్చులు సభ్యులే భరించుకోవలసి వస్తుందేమో ప్రభుత్వంకూడ కొంత ఖర్చుభరించి, కొంతవరకు సౌకర్యాలు కలిగించే ఏర్పాట్లు చేస్తుందని హామీ ఇస్తున్నాను. మొత్తం భారతదేశానికి సంబంధించి మాత్రమే యీ ఇండస్ట్రియల్ స్టడీటూర్స్ ఉండగలవు. విదేశాలకు టూర్ చేసే అవకాశం

ఉండదు. ఇంతకుముందు చిన్నపరిశ్రమల మంత్రిగాపనిచేసిన శ్రీ గణపతి రావుగారు పంజాబ్ ప్రాంతానికి వెళ్ళి, అక్కడి పరిశ్రమలను చూసివచ్చారు. వారు ఇచ్చిన రిపోర్టు గవర్నమెంట్ దగ్గర ఉన్నది. దానిని పరిశీలిస్తున్నాను. చాలా మంచి రిపోర్టు అందచేశారు. దానిని ఎంతవరకు ఉపయోగపెట్టుకోవాలి?— అన్నది ఆలోచిస్తున్నాను. ఇండస్ట్రీస్ ఎడల శ్రద్ధ, ఇంటరెస్టు ఉన్నవారు, ఆర్థిక స్థోమత ఉన్నవారు ప్రతి జిల్లా నుండి కొందరు వచ్చి యీ "ఇండస్ట్రియల్ టూర్సులో పాల్గొని, దేశంలోని ఇతర ప్రాంతాలలోని ఇండస్ట్రీస్‌ను చూసి వస్తే— వారు తిరిగివచ్చిన తరువాత తమ తమ ఇండస్ట్రియల్ యాక్టివిటీస్ లో ఇంకా ఉత్సాహంగా పాల్గొనటానికి ప్రోత్సాహము కలుగుతుంది అనే ఆశతో యీ కార్యక్రమము ఏర్పాటుచేశాము. మన దేశాన్ని నాలుగు జోన్సుగా (నార్త్, సౌత్, ఈస్ట్, వెస్ట్ జోన్సుగా) చేసి, ఒక్కొక్క జోన్ లో ఒక పదిరోజుల యీ ఇండస్ట్రియల్ స్టడీ టూర్స్ ఏర్పాటుచేసుకొంటే బాగుంటుంది అనుకొన్నాము. ఆ యా ప్రాంతాలలో ఉన్న ఆర్థిక స్థోమత కలిగినవారు, ఇండస్ట్రీస్ ఎడల శ్రద్ధ ఉన్నవారు యీ స్టడీటూర్సులో పాల్గొంటే, వారు తిరిగి వచ్చిన తర్వాత ఇంకా ఉత్సాహంతో వారు ఇండస్ట్రియల్ యాక్టివిటీస్ లో పాల్గొనటానికి అవకాశం కలుగుతుంది. పార్లమెంటరీ లైఫ్ ఉన్నటువంటి ఎం. ఎల్. ఏలు, ఎం. ఎల్. సి. లు కూడ యీ స్టడీ టూర్స్‌లో పాల్గొని, తమ తమ ప్రాంతాలలోఉన్న ఆర్థిక స్థోమత కలిగినవారిని యీ టూర్స్‌లో పాల్గొనటానికి ప్రోత్సాహము కలిగించాలని కోరుతున్నాను. వారు తమ యొక్క ప్రాంతాలలో ఉన్న ఆర్థిక స్థోమత కలిగినవారిని యీ స్టడీటూర్సులో పాల్గొనటానికి ప్రోత్సాహము కలిగిస్తే, యీ ఇండస్ట్రియల్ అభివృద్ధికి చాలా అవకాశము ఉంటుందనే ఆశ ప్రభుత్వానికి ఉన్నది. కొందరు "ప్రయివేట్ సెక్టార్ — పబ్లిక్ సెక్టార్" అంటూ కొన్ని విషయాలు చెప్పటము జరిగింది. స్మాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్‌కు సంబంధించినంతవరకు పబ్లిక్ సెక్టార్ అన్న పాయింట్ రాదు. గౌరవ సభ్యులు నాయక్ గారు "మొదట ప్రభుత్వము వారే ఇండస్ట్రీస్‌ను డెవలప్ చేసి, ప్రభుత్వ పక్షం నుండే పరిశ్రమలను అభివృద్ధి పరచి, తరువాత ఆ పరిశ్రమలను ప్రయివేట్ ఎంటర్ ప్రినర్స్‌కు ఇస్తే, తొందరగా డెవలప్ అవుతాయి" అని అన్నారు. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని, ఇదివరకే ప్రభుత్వము స్మాల్ స్కేల్ లో ఇండస్ట్రియల్ యూనిట్స్‌ను స్వంతంగా ఎస్టాబ్లిష్ చేసింది. వాటిని సహకార పద్ధతులపైన గాని లేక వ్యక్తిగతంగా గాని ఎవరైనా నడపటానికి సిద్ధంగా ఉంటే, తగు షరతులపైన అటువంటి యూనిట్స్‌ని వారికి అప్పగించాలి అనేటటువంటి అభిప్రాయము కూడ ప్రభుత్వానికి ఉన్నది. ఆ విషయంలో తగు నిర్ణయాలు తీసుకోబడతాయని హామీ ఇస్తున్నాను.

శ్రీ వాసుదేవ కృష్ణాజీనాయక్ : ఇట్లాంటి విషయాలు గురించి హైదరాబాదు సిటీకి సంబంధించి కూడ ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ బాపూజీ : మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్ అంతటికీ సంబంధించి ఆలోచిస్తున్నాను అని చెప్పాను. మొత్తము ఆంధ్రప్రదేశ్ అన్నప్పుడు అందులో హైదరాబాదు సిటీ కూడ ఉన్నది. ఇండస్ట్రియల్ యూనిట్స్ చక్కగా నడుస్తున్నవా లేదా అనే విషయంలో తగు శ్రద్ధవహించాలి అన్నారు. అందుకు గాను ప్రత్యేక స్టాఫ్ అవసరం ఉంటుంది. దానిని గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది. టెక్నిషియన్స్‌ను ప్రత్యేకంగా ఎపాయింట్ చేయాలని, అవసరమైతే ప్రత్యేక కేడర ను క్రియేట్ చేసి, ఎక్కువ జీతాలు ఇచ్చి, ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్‌మెంట్ కొరకు ప్రత్యేక నిపుణులను ప్రత్యేకంగా ఎపాయింట్ చేయాలనే విషయాన్ని ఈ ప్రభుత్వము తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నది. ఇండస్ట్రియల్ యూనిట్స్ చక్కగా పనిచేసేటట్లు, చెక్కింగ్ సూపర్‌విజన్ జరపవలసిన అవసరం కూడ ఉంటుంది. అందుకు టెక్నికల్ ఎసిస్టెన్స్ అవసరం కూడ ఉంటుంది. ప్రస్తుతం ఈ డిపార్ట్‌మెంట్‌లో స్టాఫ్ ఎక్కువగా లేదు. స్టాఫ్ పెంచవలసిన అవసరాన్ని ప్రభుత్వం గుర్తించింది. ఆ విషయంలో పరిశీలనలు జరుపుతోంది.

ఎలక్ట్రిసిటీ ఛార్జెస్ గురించి కూడ కొందరు చెప్పారు. పెద్ద పరిశ్రమలు ఒకవైపున ఉన్నప్పటికీ, చిన్న పరిశ్రమలకు కూడ ఎంతో ఎలక్ట్రిసిటీ ఖర్చు అవుతున్నది. నిజానికి మన ప్రాంతంలో చాలా ఎక్కువగా పవర్ (ఎలక్ట్రిసిటీ) ఛార్జెస్ ఉన్నవి. అవసరమైతే కొంత డబ్బు సబ్సిడైజ్ చేసి, చిన్న పరిశ్రమలకు చాలా తక్కువ రేటుకు ఎలక్ట్రిసిటీ ఇవ్వాలనే విషయం ప్రభుత్వ ఆలోచనలో ఉన్నది. ఇటీవల ఒక కమిటీని ఏర్పరచి, కొన్ని విషయాలు సేకరించారు. పవర్ రేట్ త్వరగా తగ్గించే విషయాన్ని ప్రభుత్వం తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నట్లు, మా డిపార్ట్‌మెంట్ వారు ఇచ్చిన నోట్ ప్రకారం తెలుస్తున్నది. నేను కూడ ప్రభుత్వ పక్షంనుంచి హామీ ఇస్తున్నాను. స్మాల్ స్కేల్ అండ్ కాటేజ్ ఇండస్ట్రీస్‌కు అవసరమైన ఎలక్ట్రిసిటీని మొత్తం భారతదేశంలో ఉన్న రేటుకంటే తక్కువ రేటుకు సప్లయి చేయటానికి ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తున్నది. ఎలక్ట్రిసిటీ ఛార్జెస్ తగ్గించే విషయాన్ని ప్రభుత్వము సానుభూతితో ఆలోచించగలదని హామీ ఇస్తున్నాను.

స్మాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్‌కు ఆర్థిక సహాయము చేయుటకు గాను ఇండస్ట్రియల్ బ్యాంక్స్ ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుందని నాయక్ గారు చెప్పారు. ఇండస్ట్రియల్ బ్యాంక్స్ గురించి ప్రభుత్వం ఎప్పుడో డిసైడ్ చేసింది. స్మాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్ కొరకు ఒక బ్యాంక్ ఏర్పాటుచేయాలి ; హాండ్‌లూమ్

ఇండస్ట్రీస్ కొరకు ఒక బ్యాంక్ ఏర్పరచాలి;—అని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. [illegible]ంది. దానిని రిజర్వు బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియావారు ఒప్పుకోలేదు. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. భారత ప్రభుత్వంవారు "మేము [illegible] స్తున్నాము;" అని అన్నారు. ఇటీవల [illegible] [illegible] నుండి ఒక డెలిగేషన్ వచ్చింది. మన దేశంలోని స్మాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్ [illegible] స్టడీ చేసి, వాటి అభివృద్ధికి అవసరమైన రికమెండేషన్స్ [illegible] కోరుతూ, మన భారత ప్రభుత్వంవారు వారిని ఆహ్వానించారు. [illegible] భారత ప్రభుత్వంవారు ఆహ్వానించగా వచ్చిన డెలిగేషను అది. ఆ డెలిగేషన్ వారు ఒక నివేదికను మన ప్రభుత్వానికి సమర్పించారు. ఇండస్ట్రియల్ బ్యాంక్స్‌ను, ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్స్‌ను ఏర్పరచవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నదనే విషయాన్ని వారు తమ నివేదికలో సూచించారు. ఇండస్ట్రియల్ బ్యాంక్స్‌ను, ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్స్‌ను ఏర్పరచవలసిన అవసరాన్ని మన ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. [illegible] మీడియం ఇండస్ట్రీస్‌కే కాకుండా, స్మాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్‌కు కూడా [illegible] [illegible] ఇండస్ట్రీస్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్స్ ఉండాలి అనే అభిప్రాయాన్ని కూడా తెలిపారు. దానిని గమనించి, ప్రభుత్వము ఇటీవల, మీడియం ఇండస్ట్రీస్ కొరకు ఒక ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ ఏర్పాటు చేయాలని తీర్మానము చేసింది. స్మాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రియల్ కార్పొరేషను ఏర్పరచడానికి ప్రభుత్వము ఒక స్కీమును శాంక్షన్ చేయుటకు ఆలోచిస్తున్నది. అది ప్రస్తుతము ప్రభుత్వ కన్సిడరేషన్‌లో ఉన్నది. కేవలం ఇండస్ట్రియల్ బ్యాంక్ ద్వారా, ఫైనాన్షియల్ కార్పొరేషన్ ద్వారా డబ్బు ఇచ్చినంత మాత్రమున సరిపోదు; దానివల్ల ఇండస్ట్రీస్ డెవలప్ కావు అని ఒక మిత్రులు చెప్పారు. ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ ఉద్దేశ్యము కేవలం పరిశ్రమలకు డబ్బు ఇవ్వటమే కాదు. ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్—అని పేరు పెట్టాము. ఆ పేరుతో డెవలప్‌మెంట్ అన్న వర్డ్‌ను చేర్చటం ఒక గొప్పవిషయంగా అర్థం చేసుకోవాలి. ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ స్వయంగా ఒక యూనిట్‌ను ఎస్టాబ్లిష్ చేసి, దానికి అవసరమైన మెషినరీ సమకూర్చి, అవసరమైన లైసెన్సు పొంది, అవసరమైన రా మెటీరియల్స్ సంపాదించుకొనుటకు కూడ తగు మార్గాలు ఏర్పాటుచేసి—అవసరం ఉంటే, దానిని కొన్ని దినాలు రన్ చేసి, అభివృద్ధిలోకి తీసుకువచ్చి, దానిని ఇండస్ట్రీస్ ఎడల ఇంటరెస్టు ఉన్న ప్రయివేట్ ఎంటర్‌ప్రినర్‌కు అప్పగించాలి—అనేటటువంటి ఉద్దేశ్యము ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్‌కు ఉన్నదని తెలియజేస్తున్నాను. ఇండస్ట్రియల్ కార్పొరేషన్ కొంత మార్కెటింగ్ సైడ్ కూడ ప్రయోజనకరమైన కార్యక్రమమును నిర్వహిస్తుంది. కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలకు రా మెటీరి

[illegible] మరియు, నియోగించిన వస్తువులను మార్కెటింగు [illegible] ఉంటాయి. అటువంటి [illegible] సప్లయి చేయడం, తయారైన వస్తువులను అమ్మించటం— మొదలైన పనులను చేయటానికి అవకాశం ఉంటుంది. అటువంటి అన్ని (కాంప్రెహెన్సివ్) [illegible] కొన్నటువంటి ఇండస్ట్రియల్ [illegible] విషయంలో ప్రభుత్వం [illegible] [illegible] ఉన్నది. [illegible] సభ్యులు [illegible] సూచనలు చాలావరకు [illegible] ఉన్నవి. [illegible] సభ్యులు ఇచ్చిన [illegible] సలహాలను నేను నోట్ చేసుకొన్నాను, [illegible] ఇచ్చిన సూచనలు పరిశీలించి—అవసరమైతే వారిని స్వయంగా కలుసుకొని మాట్లాడి—వారి సూచనలను ఎంతవరకు అమలులో పెట్టవచ్చునో అంతవరకు అమలులో పెట్టగలను. గౌరవ సభ్యులు ఇచ్చిన సూచనలు చాలా గంభీరమైనవి. ఇరుపక్షాలకు చెందిన గౌరవ సభ్యులు చాలా నిర్మాణాత్మకమైన సూచనలు చేశారు. వాటిని తప్పక ప్రభుత్వం గమనిస్తూ, సాధ్యమైనంతవరకు అమలులో పెట్టగలదని గౌరవ సభ్యులకు వాగ్దానం చేస్తూ, [illegible] స్మాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్‌కు సంబంధించిన అన్ని డిమాండ్లను ఏకగ్రీవంగా బలపర్చి, ఏకాభిప్రాయంతో అంగీకరించవలసిందిగా కోరుతూ, ఈ అవకాశం ఇచ్చిన అధ్యక్షులవారికి నా హృదయపూర్వకమైన ధన్యవాదాలు అర్పిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : అధ్యక్షా! నేను పొడుగుపాటి ఉపన్యాసాన్ని చేయదలచుకోలేదు. మిత్రులు చాలామంది మాట్లాడారు. ఈ శాఖకు సంబంధించి అంతా ఒకే అభిప్రాయముతో వున్నారు. ఇండస్ట్రీస్‌లో మనం చాలా వెనుకబడి వున్నామని, దానిని అభివృద్ధి పరచాలనే విషయంలో అంతా ఒకే అభిప్రాయాన్ని వెలిబుచ్చారు. దానిని ఏవిధంగా ఏవిధంగా అభివృద్ధి పరచాలనే విషయంలో అంతా ఏకాభిప్రాయానికి వచ్చి వుండక పోవచ్చు కాని industries ను వృద్ధిపరచవలసిన అవసరం వుందని అందరూ చెప్పారు. అసలు యావరేజ్ ఇన్‌కమ్ 20% వుంటే మనకు 8% వస్తున్నది. దానిని ఎక్కువ చేసుకోవాల్సి వుంది. ఇప్పుడు రైతులమీద ఎక్కువ భారం వేయటంవల్ల వారు బాధపడుతున్నారు. వారిపై బాధను తగ్గించాలంటే industries ను develop చేసుకోవాలి. అనే అంతా చెప్పారు. వారు చెప్పినది నిజమే. Industries లో మనము చాలా వెనుకబడి వున్నాము, ముందుకు పోవలసి వున్నదని నిన్ననే నేను చెప్పాను. Public sector అటుంచి private sector లో మనదేశము ఎందుకు deve-

lop కావటం లేదని మనం ఆలోచించాలి. Public sector లో 16 షుగర్ ఫ్యాక్టరీలు, 5 సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీలు, 16 టెక్స్టయిల్ ఫ్యాక్టరీలు, A.C.S.R కండక్టర్సు ఫ్యాక్టరీలు ఒకటి, ఎలక్ట్రిక్ ఎప్లయిన్సెస్, స్పన్ పైప్స్, సిగరెట్టు ఫ్యాక్టరీలు వున్నాయి. మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో డబ్బు లేకపోయినా ఇతర ప్రాంతాలలో డబ్బుగలవారు చాలమంది వున్నారు. వారికి Public sector లో మన state లో ఎందుకు అవకాశం ఇవ్వరాదని నేను ఆలోచిస్తున్నాను. ఇతర ప్రాంతాలలోని ప్రైవేటు ఇండస్ట్రియలిస్ట్సును ఆకర్షించటానికి మనము ఏమి చేయాలనే విషయాన్ని నేను వచ్చిన రెండు నెలల నుండి ఆలోచిస్తున్నాను. కొంతమంది వల్ల ఇక్కడ electric charges చాలా ఎక్కువగా ఉన్నాయని నాకు తెలిసింది. మైసూరులో చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. అందుచేత మన ప్రాంతాలలో ఉండే వారు, బళ్ళారిలో వుండేవారు మైసూరు వెళ్ళి అక్కడ పెట్టుకొంటున్నారు. అని నేను తెలుసుకొన్నాను. ఇటీవలనే ఎలక్ట్రిక్ ఇంజనీర్లను పిలచి ఇతర ప్రాంతాలలో charges ఎలా వున్నాయి? మన ప్రాంతంలో తగ్గించి ప్రైవేటు ఇండస్ట్రియలిస్ట్సును ఇతర ప్రాంతాలనుండి తీసుకురావటానికి ప్రయత్నము చేయకూడదా? అని అడిగాను. అలా వారిని ఇక్కడకు రప్పించాలంటే కొంత కన్సెషన్ చూపించనిదే వారు రాలేరు! అందుచేత కొంత కన్సెషన్ చూపించి ప్రైవేటు ఇండస్ట్రియలిస్ట్సును తీసుకువచ్చే విధంగా వ్యవహరించాలని ఉద్దేశిస్తున్నాం.

ఇందులో ఇంతకు ముందు ఇక్కడ హైదరాబాదు తెలంగాణాలలో కొన్ని industries ఉన్నవి. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడేటప్పటికే కొన్ని పనిచేస్తున్నవి. అవిఅన్నీ కూడా బాగా పనిచేస్తున్నవని నేను చెప్పజాలను. కాని ఒకమాదిరిగా పనిచేస్తున్నవని చెప్పగలను అవికూడా ఈ మూడు ఫ్యాక్టరీలేనని అనుకుంటాను. మొదటిది సింగరేణి కాలరీసు, రెండవది అజంజాహీ మిల్సు, మూడవది బోధన్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ. ఈ మూడు కూడ కొంత లాభములతోనే పనిచేస్తున్నవి కాని, నష్టము మాత్రము రావడములేదు అని చెప్పవచ్చు. ఇక తక్కినవి అన్నీ కొంచెము ఇంచుమించుగా చెప్పాలంటే, బాగా పనిచేయడములేదనే చెప్పాలి. ఇవి బాగా పనిచేయడము లేదంటే, ఏమి చేయాలి? ఎట్లా చేయాలి? అని consider చేస్తున్నాము. ఏమి మార్పులుచేస్తే, ఇవి revise అవుతాయి అని ఆలోచిస్తున్నాము. ఇందులో కొన్ని కోర్టులలో ఉన్నవి. ఇక కోర్టులకు వెళ్ళినవి మాత్రము dispose of అయేటప్పటికి 10-15 సంవత్సరములో పట్టుతుంది. అంతకాలం ఆగవలసివస్తే, వాటిలో ఉన్న machinery అంతా తుప్పుపట్టిపోదా అని ఆలోచనకూడ వస్తున్నది, తరువాతనైనా ఉపయోగిస్తుందో లేదో అనే అనుమానము కలుగుతున్నది. ఇది నేను ఊరకనే ఉదాహరణగా చెబుతున్నాము.

తరువాత glass factory విషయము చెబుతాను. ఇదికూడ కోర్టులోనే ఉన్నది. ఇది తీర్మానము ఎప్పటికి అవుతుంది? దీనికివున్న machinery చాలా మంచిదే. కోర్టులో వ్యవహారము పూర్తి అయిన తరువాత మరల start చేస్తే పనిబాగానే చేస్తుందన్నట్లుగా ఉన్నది. దానిని అట్లాగే ఒక managing agency కి ఇచ్చి నడపటానికి అనేక అవస్థలు పడుతున్నాము. పోనీ, ఎన్నో సంవత్సరములు కోర్టులో pending గా ఉండే దానికంటే, ఏదో రాజీగా కొంత వారికి యిచ్చి వేసి, వీళ్ళతో వ్యవహారము ముగించుకుని, ఆ ఫ్యాక్టరీని అక్కడినుంచి తీసుకుని వచ్చి ఒక expert సలహాతో మనము దానిని నడపగలమా అనేది ఆలోచించుకుని, ఒక నిర్ణయానికి వస్తే, దానికి compensation ఎంత యివ్వవచ్చును అనేది కూడ చూసుకోవాలి. ఇంత అని నేను అంటే, ఈ మంత్రి వాళ్ళు ఒకటై, వాళ్ళకు జాస్తిగా యివ్వమంటున్నారు అని నా మీదను ఆరోపణ రావచ్చు. అందువల్ల opposition party leader ను కూడ కలుపుకుని ఆలోచనచేస్తే, ఏదైనా ఆరోపణవస్తే, ఆయనను కూడ అందులో భాగస్వామిగా చేయవచ్చును అని అనుకుంటున్నాను. కాబట్టి ఇలాంటి చిక్కు ఒకటి ఉన్నది. ఇప్పుడు ఏదోవిధముగ ఈ factories ను revise చేసి పనిచేసేటట్లుగా చేస్తే బాగా ఉంటుందేమోననే impression నాకు కలుగుతున్నది. Revise చేయదలస్తే, కోర్టుకు వెళ్ళక ముందే చేయాలి. అటు తరువాత చేయలేము. బహుశ IV, V, VI plants కూడ వారికి పోతాయేమోనని అనుకున్నాను. ఈ విషయమును గురించి Industries Department Secretary గారితో చెప్పాను. అది ఏదోవిధముగ రాజీగా పరిష్కారము చేయండి అని అన్నాను. వారు రాజీకి వస్తే మనము కూడ ఏదైనా కొంత ఉపయోగకరముగ ఉంటే, వాటిని తీసుకుని revise చేయటానికి ప్రయత్నము చేద్దాము అని అన్నాను. నేనుకూడ దీనిని గురించి ఆలోచిస్తున్నాను. ఏమైనప్పటికీ, నేను మొన్ననే మంత్రిగా వచ్చాను. నాకు యింకా ఈ విషయాలను గురించి తూర్పు పడమర తెలియదు. నాకు యింకా దీని లోతులు అంతుపట్టలేదు. Industries Department ను గురించి పూర్తిగా తెలుసుకోటానికి, ఈ బడ్జెటు వచ్చేలోపల నాకు టైము లేక, పరిశీలన మాత్రమే చేస్తున్నాను. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ఈ Industries ను గురించి ఏమి చేయాలి అనేది అర్థము కావడములేదు. కాని ఒక్కొక్క విషయమును గురించి తెలుసుకుని వీలు అయినంతవరకు notes మాత్రము వ్రాసుకున్నాను. ఇదిగాక యింకను opposition వారితో consult చేయవలసి యున్నది. దీని విషయములో వారితో discuss చేసి, వీలుగాఉంటే వారిదికూడ తీసుకునిపోయి చూపించడము మంచిదని అనుకుంటున్నాను. ఉత్తరోత్తరా ఇలాంటి అనుమానాలు, అపోహలు రాకుండా చేసుకోవాలని నా అభిప్రాయము. [illegible]

దాలు స్పష్టం అని ఎందుకు [illegible] ప్రాయముగా [illegible] చేయుచున్నాను.

శ్రీ కల్లూరు సుబ్బారావు: మీరు ఆ విధముగా [illegible] రాదేమో!

శ్రీ పి. సుందరయ్య: మంత్రిగారు ఆ విధముగా [illegible] మీ అభ్యంతరము లేదు.

శ్రీ ఎ. పి. సుబ్బారెడ్డి: ఇవే ఇందులో ఉన్న విషయములు. కొందరు సభ్యులు మాట్లాడుతూ కేంద్రప్రభుత్వాన్ని అడగడములేదు, మనకు ఈ **factories, plants** కావాలని మీరు వారిమీద తగినంత **pressure** తీసుకురావడములేదు అన్నట్లుగా ఆరోపించారు. కేంద్రప్రభుత్వము వారిని **fertilizer factory** కావాలని అడిగియున్నాము. తరువాత **Electrical Equipment factory** కావాలని అన్నాము. **Iron and steel plant** ను కూడ అడిగాము. **Low Temperature Carbonization plant** అడిగాము. **Diesel Engine factory** అడిగాము. తరువాత **Aorchings and Structural Carbon Block Plant** అడిగాము. **News Print Factory** అడిగాము. ఇంకను **Pharmaceutical Plant** అడిగాము. ఇవి అన్నీ కావాలని అడుగుతూ వస్తూంటే, "మీ విషయము మేము మనస్సులో పెట్టుకున్నాము. సమయము వచ్చినప్పుడు మీరు కోరినవి అన్నీకూడ మేము **consider** చేస్తాము" అని చెబుతూ వస్తున్నారు. తీరా అన్నీ **settle** చేసేటప్పటికి మనము పోతే "ఆ యిది అంతా అయిపోయినదే! ఇంకా కొంచెము ముందుగా రాకపోయినారు? అంతాకూడ ఏ బెంగాల్‌లోనో, ఏ బీహార్‌లోనో ఇంకా ఎక్కడనో **fix up** చేసి ఉంటారు. మనము వెళ్ళేటప్పటికి అంతా అయిపోయింది. ముందుముందు ఆలోచిస్తాము" అని అంటున్నారు. ఈలాంటి సమాధానములు చెప్పడము మనము చూస్తున్నాము. ఏమైనప్పటికీ **Iron and steel plant** మరియు **IV plant** కోసము ప్రయత్నిస్తున్నాము. దానికి జవాబు వస్తుందని అనుకుంటాము. మనకు వచ్చిన **latest information** ను బట్టి బహుశః ఈ రెండు అయినా మనకు వస్తాయని అనుకుంటాను. డబ్బు అడిగితే ఇదివరకే ఖర్చు అయిపోయినది ప్రస్తుతము డబ్బు లేదు. డబ్బు వచ్చినప్పుడు విచారిస్తాము అని చెప్పడము కనబడుతున్నది. ప్రతి ఒక్క **plant** విషయములో కూడ ఇదేమాదిరి జవాబులు ఇస్తున్నారు. కాబట్టి ఈ **Industries** ను గురించి ఒక **Non-Official day** నాడు ఇక్కడ ఎసెంబ్లీలో చర్చల ద్వారా మనము ఆందోళన చేస్తున్నాము. ఇక్కడ ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో కూడ మనము వీటిని కోరుతున్నాము అనేటట్లుగా [illegible] అనుకుంటాను. మనము కేంద్రమువారిని అడిగినప్పుడల్లా,

South Zone లో వున్నట్లు చెప్పనుని అంటారు. Zone అనేది వచ్చినప్పుడు మన ఆంధ్రప్రదేశ్, South, North, East, West, ఈ నాలుగు Zones లో ఏ Zone లో వుంటుందో నాకు అర్థము కావడము లేదు. అందువల్ల ఈ Industries విషయములో మనము అందరము, అన్ని ఎంక్వైరీలు చేసి, ఒక్కొక్కటిగా ప్రయత్నించవలసి యుంటుంది. ఈ Industries మన రాష్ట్రమునకు సంబంధించినంతవరకు కావలసినవి యిగడా. కాబట్టి అందరియొక్క ప్రయత్నము అవసరము. మనము అందరము కలిసి develop చేసుకోవడము అవసరము.

శ్రీ పి. సుందరయ్య: మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి Plan కోసము 152 కోట్లు అయితే, వారు 140 కోట్లదాకా ఖర్చు చేశారు. అదిగాక State Sector లోనిదే. వారు ప్రత్యక్షముగా 80 కోట్లు పరిశ్రమలకోసము ఎక్కువగ ఖర్చు చేశారంటే, మనము ఎందుకు అనుకోవాలి? Electricity కోసము, Electric Projects కోసము కూడా ఎక్కువగ యివ్వమని అంటే, అల్లరి చేస్తారు. అలాంటప్పుడు మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు ఏ విధముగ ఖర్చు చేయగలిగారు? ఈ విషయమును కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని అడగండి. ఏమి చెబుతారో చూద్దాము.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి: వారిని అడిగితే మాత్రము, మనకు వస్తుందా? వారిని అడిగే విధముగ అడిగాలి. కాని, గట్టిగా అడిగితే, గట్టిగా ఎదురు తిరుగుతారేమోనని నా అభిప్రాయము. కాబట్టి గట్టిగా అడగకుండా, మనస్సుకు నొప్పి కలగకుండా వారికి నచ్చచెప్పాలి. కార్యము సఫలము చేసుకోవాలి కాని గట్టిగా దెబ్బలాడితే, గట్టిగా జవాబుచెప్పి పంపుతారు. మనము వారివద్దకు పోయే అవకాశము లేకుండా చేసుకొంటాము. కాబట్టి అది మంచిది కాదని అనుకుంటాను.

శ్రీ వాసుదేవ కృష్ణాజీ నాయక్: ఢిల్లీలో లయసాన్ ఆఫీసరు ఉన్నారు. వారు ఈ విషయములో కొంత శ్రద్ధ తీసుకుని మనకు సాధించగలుగుతారేమో ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి: Liaison Officer ఉన్నారు. నిజమే. ఇంతవరకు వారు మనకోసము చెబుతూ ఉండడమువల్లనే, మనము ఈ మాత్రము ఢిల్లీ దాకా పోవడము, అక్కడ మనకు కావలసిన Industries ను గురించి మాట్లాడడము జరిగింది. కాని జరిగేది అంతా చూస్తే, కేంద్రమువారు ఎక్కడెక్కడో ఇతర stations fix up చేసిన తరువాత మనకు information పంపిస్తున్నట్లు కనబడుతున్నది. అదేమాదిరి Synthetic factory విషయములోకూడ జరిగినదనుకుంటాను. మొదట్లో వారి experts వచ్చారు. చూచారు. మనకు ఉన్న నదులు చూశారు. తీరా మన నదులనీరు పనికిరాదని వంక పెట్టారు. ఇది

ఐతే ఇక్కడ మనకు యిచ్చినందుకు ఒప్పించుకోటానికే యిట్టి Technical Objections raise చేశారనుకుంటాను. పైగా నేను ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఎక్కడ పెట్టడానికి కూడ పనికి రాదని అన్నారంటే ఆ సంగతి తెలిసిన వెంటనే నేను ఢిల్లీ దాకా వెళ్లాను. చాలామందితో ప్రయత్నిస్తూ అడిగాను. మా State లో పెట్టాలంటే మీకు ఏ conditions కావాలని మీరు అడిగాను. మీకు ఎంత water, ఎలాంటి water కావాలని, మీకు ఎలాంటి temperature కావాలని, ఈ విధముగ పలువిధములుగ అడిగాను. మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కావలసినంత ఎండ, నీరు ఉన్నది. నీరు కావాలంటే, నీరు ఉన్నది. ఎండ కావాలంటే, ఎంత ఎండ ఐనా ఉండే ప్రదేశము ఉన్నది. అని కూడ చెప్పాను, ఇది అంతా చెప్పిన మీదట వారు కమిటీవారిని పంపించారు. వారు వచ్చారు. చిట్టచివరికి మేము చెప్పింది వారికి నచ్చింది. సనత్ నగర్ లో ఏర్పాటు చేశారు. ఐతే ఈ Synthetic Drug factory కూడ ఇక్కడనే పెట్టాలని ఒప్పుకున్నారు గనుక అది కూడ వస్తుందనుకుంటాను. అక్కడ ఢిల్లీలో ఉన్న Liosan officer మన పరిస్థితులు అన్నీ తెలుసుకున్న మీదటనే ఇక్కడ పెడుతున్నారు. ఇందులో మనదే కొంతలోపము ఉంటే ఉండవచ్చు. ప్రభుత్వము దానికోసము కొన్ని resolutions పెట్టి, pass చేసి, central government కు పంపితే కూడ మంచిదే ననుకుంటాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య : ఈ Budget Session అయ్యేలోపునే ఏదో ఒక రోజున సాయంకాల సమయంలో ఈ తీర్మానాలను తీసుకుని రావాలని కోరుతున్నాను. దానిని మనము అందరము ఏకగ్రీవముగ అంగీకరించాలి. పైగా మన State-Government మీద ఏలాంటి నిర్లక్ష్యభావం Central Government వారు కనబరచుచున్నారో కూడ చర్చలద్వారా తెలియచేయాలి. Pass చేసిన తీర్మానాలను పంపుదామని అంటున్నాను. ఆ తీర్మానాలను ప్రభుత్వము తరఫున అని కాకుండా, ఈ ఎసెంబ్లీ తరఫుననే పంపుతున్నట్లుగా చేద్దాము. ఇదివరకు కూడ సంజీవరెడ్డిగారు కూడ ఇలాంటి ఆందోళన ఇక్కడనుంచి పోవడము అవసరమని కూడ చెప్పారు. అందువల్ల ఆ తీర్మానాలను త్వరగా తయారుచేయించి తీసుకుని వచ్చి ప్రవేశ పెట్టవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. పి. సుబ్బారెడ్డి : ఈ తీర్మానాలను పంపించే విషయములో నా కేమి అభ్యంతరము లేదు. Opposition వారు అందరి సహాయముకూడ కావలసినదే. Madras State కు machine tools plant కావాలని అనుకున్నప్పుడు వారు కూడ ఇట్లాగే resolution pass చేసి పంపిస్తే వస్తుందని అనుకున్నారు. ఈ resolution pass చేసి పంపే విషయములో మనమే defaulters గా ఉన్నా అందువల్ల ఇలాంటి resolutions ద్వారా మనకు

విధేపి కాపాలగా, అంతర్భ ఎట్టి, క్రింద ఏ సంస్థలో pass చేయడము, తరువాత papers లో ప్రచురించడము జరుగుతుంది. ఈ విధముగ చేసి వారి దృష్టికి తీసుకొని వెళ్ళాలి. ఇది ఈ రీతిన చేయాలని అనుకుంటున్నాను. కాని మన ముఖ్యమంత్రిగారు ? అని అంటున్నారు. ఈ విధముగ చేయడము hunger strike చేస్తున్నట్లుగా అవుతుంది Papers లో కూడ పెద్ద పెద్ద అక్షరాలతో heading వస్తాయి. ఈ విషయములో మా Leader of the opposition తో ఏకీభవిస్తున్నాను. కాని ముఖ్యమంత్రి గారిని సలహా అడిగితే ఇలాంటి విధముగ మనము చేయకూడదు, కేంద్ర ప్రభుత్వముపైన సంపత్తిరావాలని సలహా యిచ్చారు. ఆ ప వారు చెప్పి అన్నారని నేను అనుకుంటున్నాను. వారు ఇచ్చిన సలహా కూడ మంచిదే గనుక మనము వారి సలహా కూడ పాటించాలి. ఇలాంటివి ఇంకా చాలా ఉన్నవి. అందువల్ల ఆలోచించటమైనా చేయగలము అంటే leader గారు ఏమీ చేయకూడదన్నారు కాబట్టి నేను leader గారి అభిప్రాయంతో ఏకీభవిస్తున్నాను. మనకు industries చాలా కావాలి. ఎవరైనా pressure on our land తగ్గించాలి అనుకొన్నా, industries develop చేయాలి.

(Mr. Speaker in the Chair)

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : Air Craft Factory ఇక్కడ పెట్టాలని అనుకొన్నది పూనాకు తీసుకొనిపోయారనేది నిజమేనా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : ఎవరో అమెరికన్ కంపెనీవారు వచ్చి చూచి పోయారు. ఆ కంపెనీని ఇండియాలో allow చేద్దామా వద్దా అనే విషయంలో Central Government ఇంకా తీర్మానానికి రాలేదు. బహుశా ఆ కంపెనీ వాళ్లు private sector గా ఇక్కడ వాళ్ల factory పెట్టుకోవాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నట్లు ఉన్నది. తరువాత Singareni Collieries దగ్గర Low Temprature Plant ఒకటి పెట్టాలని హైదరాబాదు గవర్నమెంటు చాలా దినాలనుంచి అనుకొంటూ ఉండినది. Research Laboratories అవన్నీ అక్కడ ఉండాలని వాళ్లు recommend చేశారు. దాన్ని Central Government వారు ఒప్పుకొన్నారు. దాన్ని develop చేయడానికి కొన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నాము. దానికి ఖర్చుపెట్టేదాంట్లో ఈ Capital కూడా అప్పుడే develop చేయవలసిందని వాళ్లు అడగబట్టి, అది కూడా వస్తున్నది. ఈ forges గురించి ఒక అమెరికన్ కంపెనీకి ఇటీవలనే licence ఇచ్చినారు. ఆ కంపెనీవాళ్లు హైదరాబాద్‌లో factory పెట్టాలని చాలా దినాల నుంచి ప్రయత్నం చేశారు. తరువాత బొంబాయిలో కొంతమంది అక్కడ పెట్టితే

వాళ్లకు shares ఇస్తామని వ్యవహారం చేస్తూఉండినారు. హైదరాబాదులో పెట్టినట్లయితే మన గవర్నమెంటు కూడా కొన్ని shares తీసుకోవాలని ప్రయత్నంచేస్తున్నది. అది విచారణలో ఉన్నది. బహుశా అది ఇక్కడే పెట్టే దానికి ఏమి చేయవలసియుంటుందో అది చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. చేతనైనదంతా చేయడానికి ప్రయత్నంచేస్తాము. దీని విషయం నిన్న మాట్లాడిన మిత్రులలో చాలామంది మాట్లాడారు. మొట్టమొదట సత్యనారాయణగారు మాట్లాడారు. వారు మా మీద చాలా కఠినంగా ఉన్నట్లున్నది. పైనుంచి క్రింది వరకు ఒకటే సంగీతమున్నారు. మా దగ్గర పైనుంచి క్రింద వరకు ఒకటే సంగీతము ఉండనే ఉండదు. పైన ఒక సంగీతం ఉంటే, క్రింద ఒక సంగీతం, మధ్యలో ఇంకొక సంగీతం ఉంటుంది గాని ఒకే సంగీతం ఉండనే ఉండదు అని చెపుతున్నాను. మేము ఏదో 4 కుంటిసాకులు చెప్పుతామని, Center సహాయం చేయడంలేదు అనో, లేక Finance Corporation సహాయం చేయడం లేదనో అంటున్నామని అన్నారు. తరువాత ఈ నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు, ఇది ఒక white elephant, మన plan డబ్బు అంతా తినివేస్తుందని అన్నారు. అది నిజమే. తరువాత ఇతర దేశాల నుంచి సహాయం తీసుకోడానికి constitution అడ్డము రాదు అన్నారు. నిజమే. జర్మనీ గానీ, అమెరికా గానీ, రష్యా గానీ, ఎవరు తక్కువ రేటుకు ఇవ్వగలిగితే, వారి వద్ద తీసుకోడానికి ఏదేశము కూడా కాదనదు. కాని Provincial Government వారు అడిగితే, వారు జవాబు చెప్పరు, మీ Central Government ను అడిగి వారిని ఒప్పించుకొని మా దగ్గరకు రండి అని అంటారు. ఏదో కొత్తవిద్యగాని మాదిరిగా అటువంటివి కొన్నికొన్ని చేసినాను. అలాంటివి కొన్నికొన్ని చేసినప్పుడు, ఏమీ జరగలేదని ఒకవైపు చెపుతూ, నేను చేసినానని మరొకవైపు చెప్పుతున్నారు.

శ్రీ పి. సత్యనారాయణ : Survey జరిగి పలానిది ఉన్నదో లేదో, దాని availability తెలుసుకోవడం వరకే నేను చెప్పాను. Arrangement చేయడమనేది ఆశీర్వచనముతోటే జరుగుతుంది. Arrangement చేయించుకోడానికి పరవాలేదు. ఊరికే enquire చేయడానికి పరవాలేదు.

శ్రీ ఎ. వి. మల్లారెడ్డి : Enquiry చేసినప్పటికీ, Central Government ఒప్పుకోవాలి. దానికి అందుకే ఈ trade వాళ్ళందరిని కనుగొన్నాను. కొంతమంది వాళ్ళ దేశాలనుంచివచ్చి ఇక్కడ డబ్బుపెట్టి ఇక్కడ industries develop చేయడానికి సిద్ధంగానే ఉన్నారు. అయితే Industrial policy ఒకటి ఉన్నది. (Interruption).

Mr. Speaker: Let there be no disturbance. It is a reply but not discussion.

శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి : Private individuals విషయంలో కూడా Central Government licence ఇస్తేనే వాళ్లు industries పెట్టగలరు కాని లేకపోతే వీలులేదు. నేను ఒక industry పెట్టదలచుకొంటె, వెంటనే పెట్టడానికి వీలులేదు. licence తీసుకోవాలి, ఆ licence ప్రకారం చేసుకోవలసిందే గాని ఇష్టంవచ్చినట్లు చేయడానికి వీలులేదు. కనుక అందరు కూడా, మేము కూడా మన industries ను develop చేసుకోవాలనే ఉద్దేశంతోనే ఉన్నాము. Industries ఎట్లా develop చేస్తే బాగుంటుందో, ఆ విధంగా ప్రయత్నం చేయడానికి నేను సిద్ధముగా ఉన్నానని చెప్పుతున్నాను. తరువాత చెన్నారెడ్డిగారు, బోధన్ Sugar Factory గురించి, గురుంచి రెండవ plan లో మూడవ plan లో మనకు రావలసినంత డబ్బు రావడంలేదని చెప్పుతున్నారు. బోధన్ Sugar Factory లో మొన్న ఒక break down వచ్చింది, దాన్ని గురించి విచారణ చేస్తున్నట్లు లేదన్నారు. ఆ break down గురించి కూడా విచారణ చేస్తున్నాము, అయితే ఆ విచారణకు ఎవరినో కాకుండా, వెంకట క్రిష్ణయ్యగారు లాంటి experts ను, పెద్దవాళ్ళను వేసి enquiry చేయించవలెను. Break down వస్తే, దానిని దాచిపెట్టుకొంటే లాభములేదు. "తప్పకుండా దానిని విచారణచేసి, మరల అటువంటిది జరుగకుండా చూస్తాము. ఆ విషయంలో enquiry చేయించడానికి ఒక కమిటీ వేయాలని ఉన్నాము. మరల అటువంటి break down జరగకుండా ఏమిచేయాలో ఆ విధంగా చేసుకోటానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. అందువల్ల ఏమి విచారణ చేయడంలేదు అని చెప్పడం ధర్మంకాదు." తప్పకుండా ఆ విచారణచేసి, ఎవరు break down కు కారకులో ఎవరిది లోపమో, వారిని punish చేయడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాము అని మీకు మనవి చేస్తున్నాను. బోధన్ Sugar Factory లో sugar cane crushing తగ్గిపోయిందని దాని efficiency తగ్గిపోయిందని చాలా మంది చెప్పారు. private factories కంటె మన factory మూడింతలు పెద్దది, అయినప్పటికి కూడా private factories లో 40 లక్షలు వస్తూఉంటే, మన Government Factory లో 35 లక్షలే వస్తుందని చాలామంది చెప్పారు. దానిని గురించి పరిశీలన చేస్తాను. Private factory కంటె మన factory లో జాస్తివచ్చేటట్లు తప్పకుండా ప్రయత్నం చేస్తాము. ఇంకా కొంతమంది మిత్రులు private industries అంటె సర్వనాశనమిట్లు, సర్వనాయుడు షుగర్ ఫ్యాక్టరీ ఇవి చాలా త్వరగా పైకి వస్తున్నాయి. Co-operative Factories ఆ విధంగా రావడంలేదు, దీనికి కారణం ఏమిటి అని అన్నారు. Co-operative Factories విషయంలో, అయ్యా మీరు ఇంత share capital ఉండాలంటె, 10 వేలో, 10 లక్షలో ఉండాలి అంటే, అది జరగదు. ఎవరు దానికి ముందుకురారు, అదే private factory లో అయితే indust-

rial అయితే, ఏదో సంట్రాలుపడి ఎక్కడో 10 లక్షలు తెస్తారు, తరువాత **finance corporation** నుంచో గవర్నమెంటు నుంచో కొంత డబ్బు ఎంత రాగలదో అంత తెచ్చుకొంటారు. **Rule** ప్రకారం, ప్రయివేటు వ్యక్తులు ఇంత పెట్టుకోవాలి అని ప్రభుత్వము అంటుంది. దానికి ఒక లక్ష తక్కువైనా గాని ఒప్పుకోము. **Co-operative factories** లో వ్యక్తులు **share capital** పెట్టుకోవడానికి అంత ముందుకు రారు కాబట్టి, దానిని ప్రోత్సహించడానికి ఈ సంవత్సరం వాటిలో కొంత తక్కువగా వారు ఉండినప్పటికినీ, వాళ్ళకు రావలసింది ఇచ్చేసి వాళ్ళను **encourage** చేస్తున్నాము. అందువల్ల ప్రైవేటు ఫ్యాక్టరీవారికి ఎట్లా వచ్చింది అంటే డబ్బు ఉంటే అన్ని వస్తాయి. కో-ఆపరేటివ్ సంస్థలు షేర్ కేపిటల్ వసూలు చేయగలిగితే యిస్తారు.

శ్రీ పి. సత్యనారాయణ : అల్లాట్‌మెంట్ చేసిన తరువాతకూడ నాలుగు ఏండ్లు ఆలస్యమయింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : **Speaker** అనుమతి స్తేనే మాట్లాడాలి. ఏదైనా మాట్లాడవలసి ఉంటే నాతో చెప్పండి.

శ్రీ రాజా యస్. సూర్యనారాయణ రాజు : అధ్యక్షా, ఒక చిన్నవిషయం తమ సెలవు అయితే మాట్లాడతాను. 10 లక్షల రూపాయలు షేరు ధనంతో కో-ఆపరేటివ్ సొసయిటీ **float** చేస్తే ఫ్యాక్టరీ యిస్తామన్నారు. ఈ సంవత్సరం **Sugar factories** నాలుగు యివ్వడానికి **decide** చేశారు. కాని ఆ నలుగురు **float** చేయలేదు. మేము విశాఖపట్టణం జిల్లాలో కొత్తకోటలో ఒక ఫ్యాక్టరీ పెట్టడానికి 10 లక్షలతో ఒక సొసయిటీ **float** చేస్తాము, మీరు ఆర్డర్సు యివ్వండి, ఇప్పుడు ఆ నాలుగు సొసయిటీలు ముందు ఫ్లోట్ చేస్తే మాకువద్దు, మూడవ ప్రణాళిక మొదటి సంవత్సరంలో మాకు **preference** యివ్వండి అని అడిగితే మాకు యింకా అనుజ్ఞ యివ్వలేదు. దయయుంచి మాకు ఆ **chance** యిస్తారా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : మా ఆఫీసుకువచ్చి కనుక్కుంటే ఆఫీసరును పిలిపించి **rules and regulations** చూస్తాము. ఇంకా నాలుగు ఫ్యాక్టరీస్ యివ్వడానికి అవకాశం ఉన్నా, యివ్వాలనే ఉద్దేశం ఉన్నదాదిని. వీలుంటే తప్పకుండ యిస్తామని చెబుతున్నాను.

కో-ఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ అంటే పదిమంది కలిసి చేయాలి. పది మంది కలిసేటందుకు కొంత ఆలస్యం అవుతుంది. నిజామాబాదులో కో-ఆప [illegible] ఫ్యాక్టరీ [illegible] దాసర్ [illegible], అను

కుంటాం, చెప్పినారు. సహాయంచేసి యిస్తున్నాము. ఒకప్పుడు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు కొన్ని ఫాక్టరీస్ యిచ్చిన తరువాత అవి ఎక్కువైనవని ఇకముందు ఇవ్వటలేదని అంటే మేము రికమెండు చేయలేకపోయాము. తరువాత దానిని సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ రిలాక్సు చేశారు. **Co-operative** కే కాదు, **individuals** కు కూడ యిస్తామని చెప్పిన తరువాత మావద్ద ఉన్న అప్లికేషన్సు రికమెండు చేసి పంపాము. నిజామాబాదు ఫాక్టరీకే కాదు, చంద్రగిరిలో ఒక ప్రైవేటు ఫాక్టరీ పెడతామంటే దానినికూడ పంపిస్తున్నాము. కేంద్రంవారు మళ్ళీ ఇస్తామంటున్నారు కాబట్టి ఎవరైనా సరే ప్రైవేటయినా సరే, కో-ఆపరేటివ్ సంస్థ అయినాసరే **encourage** చేయడానికి ప్రభుత్వము సిద్ధముగా ఉన్నది. ప్రాంతీయ విభేదము లేకుండ, ఇండస్ట్రీస్ డెవలప్ చేయుటకు ఏ ప్రాంతంనుంచి వచ్చినాసరే ప్రభుత్వం సహాయం చేయుటకు సిద్ధముగా ఉన్నది. ఇండస్ట్రీస్ డెవలప్ చేసుకోవాలి. ప్రాంతీయంగా డబ్బు దొరకనప్పుడు ఇతర ప్రాంతాలనుంచి డబ్బు తెచ్చుకొని చేసుకోవాలిగాని ప్రాంతీయం అనే ప్రశ్న లేదు. కొందరు చెప్పారు. డైరెక్టర్సును వేసేటప్పుడు యితర ప్రాంతాల నుంచి కూడ తీసుకువచ్చి వేస్తున్నారు, అది మంచిదికాదు అని అన్నారు. ఇతర ప్రాంతాలనుంచి అయినప్పటికీ **experts** గా ఉన్నవారిని డైరెక్టర్సుగా తెచ్చుకుంటే తప్పు అవుతుందా? తప్పకుండ అటువంటి వారిని తెచ్చుకొని పరిశ్రమలను ఎక్కువ నైపుణ్యంతో నడుపుకోవాలి. I. A. S. వారిని వేస్తే **administrative** గా, ఇన్ని గంటలు పనిచేస్తున్నారా, లేదా, రూల్సుప్రకారం జరుగుతోందా, లేదా అనేది చూస్తారు. కాని ఎవరు లోటుగా పనిచేస్తున్నారు, ఎవరు పని చేయుటలేదు అనే **technical aspect** వారికి తెలియదు. అందువల్ల తప్పకుండ **experts** ను వేసుకోవాలి.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు: ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి ఇంజనీర్సు తెచ్చుకోకూడదని కాదు, I. A. S వారినే వేయాలని కాదు. కొత్తగా ఎరువులఫ్యాక్టరీ పెట్టుకుంటూ డైరెక్టర్సుగా మెజారిటీ సంఖ్యలో **non-Andhras** ను తెచ్చారు. డైరెక్టర్సును వేసేటప్పుడు మెజారిటీ యితరులకు యిస్తే ఏమవుతుంది?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి: ఫెర్టిలైజర్సు ఫ్యాక్టరీకి రామస్వామి మొదలియార్ గారు డైరెక్టరుగా రావడానికి ఒప్పుకొన్నారు. అటువంటి **economists** విదేశాలన్నీ తిరిగినవారు, అటువంటి పెద్దపెద్ద ఫ్యాక్టరీల నిర్వహణలో అనుభవం కలిగినవారి సలహా **beginning stages** లో మనకు కావాలి. అటువంటివారిని తెచ్చుకొనుటలో తప్పు ఉన్నదని అనుకొనుటలేదు. 25 కోట్లు కేపిటల్‌తో ఫ్యాక్టరీ పెట్టుకొంటున్నా మనము కొంతడబ్బు పెట్టాలి. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుంచి కొంత తెచ్చుకోవాలి. **Shares call for** చేయాలి.

హైకోర్టుల్లో పెద్ద వ్యవహారం [illegible] తో [illegible] ఉంటుంది. [illegible] రంగా [illegible] సదుపాయం అనే హైదరాబాదు ప్రాంతంలో ఉండదు [illegible]. [illegible] వసూలు [illegible]. [illegible] వారిని [illegible] ప్రా, [illegible] కాని పట్టుకోవాలి గాని సుబ్బారెడ్డిని, పట్టాభిరామారావు గారిని [illegible] నలుగురు మంత్రులను [illegible] అర్థం లేదు. అందువల్ల [illegible]. మనకు **Industrial Development Corporation** [illegible]. [illegible] పరిశ్రమలను ఎట్లా **develop** చేసుకోవాలో **concrete** గా **suggestions** ఇచ్చి ఫలాన మాదిరిగా **develop** చేయాలని చెప్పకుండ మిత్రులందరూ [illegible] శక్తి పరిశ్రమలు డెవలప్ కావాలి, మనకు **industries** లేవు, [illegible] మెంటు మనమీద సవతితల్లి ప్రేమ చూపిస్తున్నట్లు అని చెబుతున్నారు. [illegible] విమర్శలు కాకుండా **concrete suggestions** ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ప్రైవేట్ సెక్టారులో పరిశ్రమలు ఎందుకు రావడం లేదు? మన దేశంలో ఉన్న ఆ లోటుపాటులో కనుక్కొనుటకు నిపుణులను [illegible] బాగుంటుంది. ప్రైవేటు ఇండస్ట్రియలిస్టులు [illegible] వారు [illegible] బాయినుంచి గాని, [illegible] గాని [illegible]. [illegible] మిగిలిన **industrialists** [illegible] కలుగుతాయి అనేది ఆలోచిస్తున్నాము. (**Interruption**). అందువల్ల మన రాష్ట్రంలో పరిశ్రమాభివృద్ధికి [illegible] విధంగా [illegible] బాగుంటుందో [illegible] ఆలోచించి ఏకముఖంగా పని చేస్తే తప్ప లాభం లేదు. [illegible] మిగిలిన [illegible] వారు చేస్తారు, మనము వూరుకోగా ఉండవచ్చును అని చెప్పకుండా మనమం [illegible] రము ప్రయత్నము చేయాలి. గౌరవ సభ్యులు ఎవరైనా సరే ఒక ప్లాన్ గాని, ఒక సూచన గాని, ఏదైనా నాకు ఇస్తే వెంటనే విచారణ చేయిస్తాను. అది బాగుండకపోతే దానిమీద డిపార్టుమెంటువారి **views** ఇచ్చి అని తెలుపుతాము. బాగుంటే దానిని గురించి ప్రయత్నము చేస్తామని చెబుతున్నాను. [illegible] గారు చెప్పిన **proportion** బాగానే ఉన్నది. శాసనసభలో పరిశ్రమలమీద ఒక తీర్మానం పెట్టి ఒక గంట సేపు చర్చించి దానిని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపితే బాగుంటుందని చెప్పారు. నాకు అభ్యంతరం లేదని చెప్పాను. అధ్యక్షులవారితో మాట్లాడి ఒక గంట సేపు దానికి **allot** చేసి **discussion** జరిపి అందరం [illegible] ఏకగ్రీవంగా **pass** చేసి పంపిద్దాము.

[illegible] ఆంధ్ర పేపరు మిల్లును గురించి చెప్పారు. జపానువారికి [illegible] ఇచ్చారు. కొందరు పెట్టలేకపోయినా వారికే ఇచ్చారు అన్నారు. వారు [illegible] పెట్టినారు. ఆ కొందరును [illegible] చేసినది మన గవర్నమెంటు [illegible] గవర్నమెంటు. వారు వారి నిపుణులతో పరిశీలించి పంపిన

[illegible] యిస్తా మని [illegible] గవర్నమెంటు యిచ్చింది [illegible] finalise [illegible]. ఆ [illegible] సమాచా రము [illegible] గవర్నమెంటువారు [illegible] lowest quotation [illegible] గాని [illegible].

Newsprint [illegible] ఫ్యాక్టరీ [illegible] ఫ్యాక్టరీ [illegible] ప్రయత్నం [illegible]. [illegible] పంపించినాము. [illegible] paper నుంచి newsprint చేయడానికి [illegible] report వచ్చినది. ఆ report ను [illegible] పంపించాము. ఆ report రాగానే quotations పిలిచి, ఎవరిది మంచిగా ఉంటే, ఎవరిది సరిసగా ఉంటే వాళ్ళది accept చేసి తొందరగా [illegible] చేసు తీసుకున్నాను. Andhra Paper Mills లో యిప్పుడు 60 టన్నులు తయారు చేస్తున్నారు. Third five year plan లో 100 టన్నులు చేయడానికి provide చేసి ఉన్నదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. Caustic soda plant గురించి చెప్పారు. ఇంతకుముందు extension of Andhra Paper Mills లో అది combined subject గా ఉన్నది. దానికి సంబంధించి Central Government నుంచి ఒక communication వచ్చింది. "ఈ small plant లో నష్టం వస్తుంది. లాభం లేదు. దీనికంటె chemicals తయారు చేసేవాళ్ళ దగ్గర కొనుక్కుంటేనే cheap గా ఉంటుంది. ఇందువల్ల యిది మానివేసి అది పెట్టమని" records లో ఉన్నది. ఆ records నేను చూశాను. ఇది పెట్టకూడదని కాదు. పెద్ద plant ఎక్కడైన పెడదామంటే వాకు ఆ [illegible] లేదు. "Attached plant for the use of the paper mills" అని ఇంతకుముందు ఆ estimates లోనే combined గా ఉన్నది. "అది మనకు గిట్టదు. మంచిది కాదు" అని Central Government కూడ ఉద్దేశించింది. దానిని కూడ నేను చూశాను. అందువల్లనే దానిలోనుంచి తీసి private sector కు allow చేసినారు. అది చిన్న plant గిట్టదు అని Central Government advice యిచ్చినందువల్లనే మన గవర్నమెంటువారు చేశారు గాని ఎవరో ఒక private individual ను encourage చేసే దానికోసం మన licence వదులుకొని ఆయనకు యిచ్చాము అనే ధోరణి లేదు. జరిగినది యిది.

ఇది లాభం లేదు. నష్టం వస్తుందని వారు definite గా చెప్పిన దానివల్ల యిది జరిగింది గాని——

శ్రీ పి. సుందరయ్య : రాష్ట్రమంత్రులు private వ్యక్తికి యిచ్చారా, లేదా అనే సమస్య కాదు. Caustic soda factory రాజమండ్రి పేపరు మిల్లులో integrate అయివుండి, state Government sector లోనే దానిని continue చేసినట్లయితే అదనంగా లాభంవచ్చే అవకాశాలు ఉన్నప్పుడు private గా ఇవ్వమని కేంద్రప్రభుత్వం advice ఇవ్వడం తప్పు. ఆ advice ను ఈ ప్రభుత్వము అంగీకరించి ఉండాల్సినది కాదు. దానికోసం fight చేసి ఉండాల్సినదని మా point.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : అది గిట్టదు. నష్టము అని చెప్పితే మనవాళ్ళు చేసినారు గాని ...

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు : Future లో 100 టన్నులవరకు పెంచుకు పోయే అవకాశం ఉన్నది. ఇక్కడ Paper mill ను కావలసి ఉన్నది. ఇన్ని ఉన్నప్పుడు అది economic గానే run చేసి ఉండేవాళ్ళం Public Sector లోనే అట్లే పెట్టిఉంటే, అలా కాకుండా State Government కు ఉండే ఏవిధమైన వరతులు వీరికి లేకుండా మీరు తయారుచేసినవి మేము కొంటాం అని ముందు హామీయిచ్చి చేయడం అనేది సరియైనది కాదు. The reasons given are not correct.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : అప్పుడు ఉండే మంత్రివర్గం తీసుకున్నారు ఆ view. అందువల్ల ఆ view correct అనే నేనుకూడ అనుకుంటాను. Public Sector లో పెద్ద machine పెట్టి లాభం వచ్చేటట్లుగా ఉంటే Public Sector లోనే తెచ్చుకుందామని చెప్తున్నాను, కలకత్తాలో ఏమిటో అయింది. బొంబాయిలో ఏమిటో అయింది. మద్రాసులో ఏమిటో అయింది అంటారు. Irrigation Plans వాళ్ళకు జాస్తిగా ఉండవేమో (interruption) అంత జాస్తిగా ఉండవు. కొద్దిగా ఉంటాయి, అధికంగా amounts కూడ industries కే ఖర్చు పెడుతూ ఉంటారు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య : కలకత్తాలోను, బొంబాయిలోను ఆంధ్రప్రదేశ్ లో Irrigation కోసం State Sector లో పెట్టిన దాని కన్నా కూడ అదనంగానే D. V. C. Corporation కోయినా మొదలగు అన్నింటిలోను ఖర్చు పెడుతున్నారు. కాని తక్కువ ఏమి కాదు.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : Plan amount లో రావడం లేదు. ఏదో Company కి add అయిందని అనుకుంటాము. Madras లో కూడ అదే

అనుకుంటాను. Plan amount లో కాకుండా some Russian Companies American Companies constructing one...

శ్రీ పి. సుందరయ్య : కాదు. Plan amount లోనే, State sector లో మాత్రమే అవనంగా ఖర్చు పెట్టినసంగతి నేను చెప్పుతున్నాను. Private sector గురించి కాదు.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : వారు చెప్పినంతవరకు యిటువంటివన్నీ State Sector లోనే తీసుకున్నారు వారు. మనంకూడ నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టును State Sector లో తీసుకుంటే యిటువంటివన్నీ improve చేసుకోవచ్చు. అది ఎంతవరకు succeed అవుతామో ప్రయత్నం చేయుమని మంత్రులందరికీ అధ్యక్షుల వారి ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

Central Sector లో చాలా డబ్బు industries కు గాను కేటాయించుకుని ఉన్నారు. Central Industries ఏదీ మనకు రావడంలేదు. ఢిల్లీలో ఆ map లో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉన్నదో, లేదో. Northern India లో మాదిరిగానే Hyderabad చుట్టూ కొండలు కొండలుగా అగుపడుతున్నదేమో. Central State Sector లో ఒక tools plant గాని, లేక ఒక మంచి ఫ్యాక్టరీ పెట్టడానికి ఎప్పుడూ ఆలోచించినట్లులేదు. మనవాళ్ళు వెళ్ళి అడిగితే next time ఆలోచిస్తాము. రెండవది పెట్టేటప్పుడు ఆలోచిస్తాము. మూడవది పెట్టేటప్పుడు ఆలోచిస్తాము అని చెప్పి ఆ సమయం వచ్చినప్పుడు బీహార్ కో, బెంగాల్ కో యివ్వడం జరుగుతున్నది. ఈ దఫా అందరం కలిసి గట్టిగా ప్రయత్నం చేస్తే Third Five Year Plan లో నయినా cent percent కాకపోయినా 90% అయినా succeed అవుతామని ఆశిస్తున్నాను. తెలిసి తెలియని ఉపన్యాసం యిచ్చినప్పటికీ సభవారందరు నా ఉపన్యాసాన్ని ఓపికతో విన్నారు. అందరికీ తెలుసు develop కాలేదని. దానికి నేను కూడ ఒప్పుకుంటూ ఉంటే, యింకా cutmotions ఎందుకు? కనుక cutmotions ను withdraw చేయమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ బాపూజీ : Discussion లో ఒక ముఖ్యమైన point వాసుదేవ నాయక్ గారు, కేశవరెడ్డిగారు, సుదర్శనరావుగారు raise చేశారు. అది price freference. Small Industries విషయంలో small sector, big sector మధ్యన Government consumption కొరకు ఏదైన వస్తువు అవసరం ఉన్నట్లు ఉంటే ఆ వస్తువు supply చేయడంలో small scale industries లో produce అయినటువంటి goods కు 10% preference యిస్తారు. Government price విషయంలో policy decide చేసినది. Small scale

industries లోనే co-operative and other sector లలో కూడా ఇప్పుడు 5% preference price యిస్తారు. Account Committee, Estimates Committee లలో ఈ విషయమై objection raise చేసిన దానిని చూడవలసి ఉంటుంది. Small Scale Industries development and Cottage Industries development and co-operative sector ను గురించి విషయంలో ప్రత్యేక శ్రద్ధ ఉన్నప్పుడు price difference ను గురించి కూడా సానుభూతిగానే ఉండవలసి ఉంటుంది. గవర్నమెంటు policy ని strengthen చేయవలసింది అని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : Cut motions కు replies ప్రాసి అందులో మంత్రులు members కు యిస్తున్నారు. That is a very good thing. That procedure may be adopted. It will be very useful. That is better.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : మేము కూడా యిస్తాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ : అది యిదివరకు అనుకుంటున్న దానికంటే బాగానే ఉన్నది.

Questions కు answers వస్తున్నాయి కొత్తగా. అన్ని ప్రశ్నలు రావాలి అని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. మీరంతా co-operate చేస్తున్నారు. I am thankful to the ministers. ఆ answers అన్నీ press కు పోవాలి. కనుక minister గారు ఆ information అంతా సేకరించి ఇస్తున్నారు అయినా ఆ answers press కు పంపించేటట్లు చేయాలి, press కు పోయేటట్లు లాభం లేదుగదా! I draw your attention to this. Press వాళ్లు మీతో చెప్తున్నారు. I think that can be done.

ప్లానింగ్ శాఖమంత్రి (శ్రీ కె. రంగారెడ్డి) : Press Correspondents కు అంటారా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఆ. Press Correspondents కు.

శ్రీ కె. రంగారెడ్డి : ఇదివరకు ఎట్లా పోతున్నది ?

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇదివరకు ఇక్కడ బల్లమీద పెడుతున్నారు. వారి దగ్గరకు copy వస్తున్నది. ఇప్పుడు తమకు time లేనందువలన...

విద్యాశాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావు) : నేను answer చేసే questions కు యిచ్చాక మేము sign చేస్తున్నాము. మా శాఖలోని కాగితం ... time చాలడంలేదు, Distribution of work లో కూడా కొంత ... ready అయిన ప్రశ్నలే తమరు చేయిస్తే సులువుగా ఉంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : [illegible]

శ్రీ ఎస్. బి. పి. పట్టాభి రామారావు : [illegible] యున్నాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరు answer [illegible] press [illegible] (interruption) [illegible] office కు యుస్తే [illegible] press కు యిస్తారు.

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి : [illegible]

మిస్టర్ స్పీకర్ : Evening కు యిప్పించవలసి [illegible].

శ్రీ పి. సుందరయ్య : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చెప్పారు [illegible] పంపించాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : [illegible] లేదు.

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ డి. సంజీవయ్య) : అధ్యక్షా, జరుగుతున్న విషయం మీకు మనవిచేస్తాను. [illegible] answers receive కాకపోయినా యిన్ని దినాలుగా ఆలస్యము జరుగుతున్నదని సభ్యులు ప్రశ్నలు వేస్తున్నారు. మేము ఎట్లాగో బాధపడి, files తెప్పించుకొని ఎప్పటి [illegible] పంపిస్తున్నాం.

మిస్టర్ స్పీకర్ : Answer పంపినా, [illegible] వారు co-operate చేస్తున్నారు [illegible] పని జరుగుతున్నది. [illegible] ముఖ్యమంత్రికి గాని, [illegible] మంత్రికి గాని, [illegible] యిస్తే బాగుంటుంది. ఎందుకంటే అవి [illegible] పోవాలి గదా! [illegible] వారు వ్రాసుకోలేరు. మీరు కూడా [illegible] ఉండదు. మనకు సాధ్యమైనంత త్వరగా ఆ విధంగా చేయండి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యక్షా, మీ అనుమతితో ఒక విషయం మనవిచేస్తాను. [illegible] సమాచారం Table మీద వుంచామని ఒక ప్రశ్నకు సమాధానంగా చెప్పారు. కాని, ఆ కాగితాలు యింకా అసెంబ్లీ ఆఫీసుకు కూడా రాలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : అవన్నీ వస్తాయి.

శ్రీ పి. సుందరయ్య : అధ్యక్షా, మీ అనుమతితో ఒక విషయం చెబుతాను. పరిశ్రమల మంత్రిగారు కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్రానికి పరిశ్రమల స్థాపన విషయంలో చేయవలసినంత సహాయం చేయలేదని, ప్రతిపక్షాల తరఫునుండే గాక, ప్రభుత్వం తరఫునుండి కూడా—మాకన్నా గట్టిగా—ఏ పరిశ్రమల

గురించి [illegible] చేయవలయునని, అవసరమైతే ఈ విషయంలో [illegible] లోపలనే శాసనసభా అధ్యక్షులతో సంప్రదించి, [illegible] ఆంధ్రప్రదేశ్ కు [illegible] పరిశ్రమలను [illegible] ఈ తీర్మానం ద్వారా తెలియజేస్తున్నామని చెప్పారు. [illegible] పరిశ్రమల [illegible] దృష్ట్యా ఉన్న కోత తీర్మానము లన్నిటిని, మేము, [illegible] ఉపసంహరించుకుంటున్నామని మనవిచేస్తున్నాను. (హర్షం)

శ్రీ ఎన్. వెంకయ్య : అధ్యక్షా, పారిశ్రామికంగా మన రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందవలయుననే ఆవేదన, అందుకు అధికంగా కృషి చేస్తామని మంత్రిగారు గట్టిగా చెప్పారు గనుక పరిశ్రమల దృష్ట్యా ఉన్న మా కోత తీర్మానములను కూడా ఉపసంహరించుకుంటున్నామని మనవి చేస్తున్నాను. (హర్షం)

DEMAND No. II—Excise Department Rs. 68,80,000

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for Excise by Re. 1

(Non-removing of Tadi shop from inside the Jogipet village, Andole taluq, which is newly established.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for Excise Department by Re. 1

(For non-implementing of prohibition in Telangana region.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for Excise Department by Rs. 100

(For not reducing the Tadi shops in Telangana area.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for Excise Department by Re. 1

(Non-allotting the contracts to tapper associations.)

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for Excise Department by Rs. 100

(To criticise the Government for not having started a public scheme to manufacture sugar from

neera in Kasiralla in Chittoor taluk to provide employment to the unemployed ex-tappers.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for Excise Department by Rs. 100

(To criticise the Department in having stock witness to give false witness in prohibition cases.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for Excise Department by Rs. 100

(For discussing the failure of the Government in implementing prohibition in the State.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for Excise Department by Rs. 100

(To criticise the Government regarding its failure to eradicate corruption in the Excise Department.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for Excise Department by Rs. 100

(To criticise the Government for harassing the poor people and filing false cases upon them.)

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for Excise Department by Rs. 100

(To criticise the Government for collecting tree tax at the rate of Rs. 3 per tree from the tappers.)

The motion was declared to have been negatived.

Sri P. Rajagopala Naidu pressed for a division.

The House divided.

Ayes : 17 Noes : 65

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for Excise Department by Rs. 100

(మునగాల పరగణా బృందావనపురం దిగా నాప్తిటలో భాగమైన దేశాల, దానిలోవార్లము గాప్తిటనుండి విడదీసి నవోదయ సంఘ రిజిస్టరు పాట్యను భంగపరచిన విషయం గురించి.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 100

(బృందావనపురం నీరా సొసైటీ ప్రాంత గ్రామములనుండి షాపు ఇచ్చుటకు నిరాకరించి కంట్రాక్టర్లు చేతిలో ఉన్న దుకాణములను ఆ షాపులను ఇచ్చుట ద్వారా సహకార పాలసీని నీరసపరచినందుకు.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 100

(మునగాల పరగణాలో కల్లుగీతకు అనుమతి ఇవ్వక ఆలస్యం చేయుచున్నందుకుగాను.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 100

(నల్లగొండజిల్లాలో గీత సహకార సంఘము ఉన్న గ్రామములను సహకార పద్ధతిని దుకాణములు ఇవ్వవలెనని మూడుసంవత్సరములుగా కోరుచున్నప్పటికి వేరే ప్రదేశములకే అవి ఇస్తూన్న సహకార వ్యతిరేక పాలసీని ఖండించుటకు.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 100

(తెలంగాణాలో అబ్కారీ దుకాణములు గీత పారిశ్రామికులకే ఇవ్వకుండ ముస్తాజర్ల దోపిడీనుండి కాపాడుటకు బదులు వేలంపాటలు వేయుచున్నందువల్ల జరుగుచున్న అన్యాయమును గురించి.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 100

(అబ్కారీశాఖలో లంచగొండి విధానమును, అబ్కారీశాఖవారి దౌర్జన్యములను అరికట్టని విషయమును గురించి.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 100

(కలాలీవృత్తికి చెందని కంట్రాక్టర్ల(ముస్తాజర్లు) వసూలు చేయకపోవడమును గురించి.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for
Excise Department by Rs. 100

(కలాలీ వృత్తిమీద ఆధారపడి బ్రతికే గీత పారిశ్రామికుల బకాయిలన్నీ రద్దుచేయనందుకు, వీరిమీదనే అతికఠినముగా బకాయిలు వసూలుచేస్తున్నందుకు.)

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is:

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for Excise Department by Rs. 100

(తెలంగాణాలో ఆబ్కారీ నామిలాను వేరుగా గీత పారిశ్రామికులకు ఇవ్వక బజారున వేలం పెట్టి గీత పారిశ్రామికులను దోచుకునే మధ్య దళారీలకు ఇచ్చే ప్రభుత్వ విధానం గురించి.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for Excise Department by Rs. 100

(ఆబ్కారీ దోస్తుటీలను కొన్ని గ్రామాలను కలిపి సేవనంపులకు వేరుగా గీత పారిశ్రామికులకు లాభము కాకుండ మధ్య దళారీలకు అవకాశం కలిగించే ప్రభుత్వ పద్ధతి గురించి చర్చించుటకు.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for Excise Department by Rs. 100

(కరీంనగరం గీత పారిశ్రామిక సొసైటీ గత సంవత్సరం ఎలాంటి లెక్కలు సక్రమమైన పద్ధతిలో చూపించనప్పటికీ దానిపై యింతవరకు ఏలాటి చర్య తీసుకోనందులకు.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for Excise Department by Rs. 100

(ఆబ్కారీ ఏప్రాజులను బహిరంగ వేలముగా పెట్టి, గీత పారిశ్రామికులకు వేరుగా యివ్వకుండా వారిని దోచుకునే మధ్య దళారీలకు ఇచ్చే ప్రభుత్వ విధానాన్ని చర్చించుటకుగాను.)

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is:

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for Excise Department by Rs. 100

(For not scrapping prohibition altogether since it had completely failed in its aims and purposes.)

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is:

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for Excise Department by Rs. 100

(To impress upon the Government to expedite the collection of the arrears of excise in Telangana and

caution the Government in not drastically taking steps to eliminate corruption in the Excise Department in the whole of the State.)

The motion was negatived.

Mr. Speaker: The question is:

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for Excise Department by Rs. 100

(తెలంగాణాలో రైతుల పట్టా భూములలో గల ఈతచెట్లకు పన్ను [illegible] మాఫీ కాని గత 3, 4 సంవత్సరాలనుండి ప్రభుత్వ మండి [illegible] ఉండి కూడ ప్రభుత్వం అమలుపరచకుండుట).

The motion was negatived.

Mr. Speaker: The question is:

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for Excise Department by Rs. 100

(తెలంగాణాలో కల్లుగీత వృత్తియగల పేద కుటుంబాలకు అబ్కారి మామిలాలను ఇవ్వక పోవుటగురించి పెద్ద అబ్కారి [illegible] సంఘముల పేరుతో వారికి ఇచ్చుట గురించి చర్చించుటకు.)

The motion was negatived.

Mr. Speaker: The question is:

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for Excise Department by Rs. 100

(తెలంగాణాలోగల చిన్నచిన్న అబ్కారి ముస్తాజర్లు బాకీపడియున్న అబ్కారి బకాయిలను ఇండ్లు, పశువులను స్వాధీనపరచుకొని నిర్బంధ వసూళ్లకు ప్రభుత్వం పూనుకొనుటగురించి చర్చించుటకు.)

The motion was negatived.

Mr. Speaker: The question is:

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for Excise Department by Rs. 100

(తెలంగాణాలో అబ్కారి మామిలాలను వేలముమీద యిచ్చే విధానమును రద్దుపరచి గీసేవారికే చెట్టు అనే పద్ధతిని ప్రభుత్వం అనుసరించనందుకు.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for Excise Department by Rs. 100

(ఆంధ్రప్రాంతంలో మద్యపాన నిషేధమును తొలగించి ప్రస్తుతము యీనాటి రాష్ట్రీ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు అవసరమైన ధనమును సంపాదించడంలో విఫలత చెందినందుకు.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for . Excise Department by Rs. 100

(నల్లగొండ జిల్లాలో హుజూరునగరు తాలూకాకు చెందిన గ్రామాలను దిన రంగాపురం, ఎర్రందుపాడు, వంగపల్లి, రామాపురం పేట మొదలగు గ్రామాలలో తాటిచెట్లకు పురుగుపడి వేలాదిచెట్లు ఎండిపోవడంవలన ఆ వృత్తిగలవారికి నష్టం. ప్రధానంగా ప్రభుత్వానికివచ్చే ఆదాయం తగ్గడం, పేదవారికి కష్టాలు వ్యాపించాయని, అట్లాగా అక్కరవచ్చే తాటివనంను నష్టపడకుండ ప్రభుత్వం పరిశీలించి తాటివనమును కాపాడలేక పోయినందుకు.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for Excise Department by Rs. 100

(తెలంగాణాలో అబ్కారీ గుత్తదారులకు కొందరికి 6 సంవత్సరాలపై తీర్చుకునే అవకాశం యివ్వబడింది, కొందరికి ప్రభుత్వం ప్రకటించిన జి. ఓ. ప్రకారం నిర్ణీతసమయంలో ప్రభుత్వానికి దరఖాస్తులు పెట్టాలనేది తెలియక పెట్టనందుకు కిస్తుబంది అవకాశం యివ్వబడదని ప్రభుత్వ విధానం ఉన్నందున.)

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for Excise Department by Rs. 100

(For the failure of the Government in enforcing the Prohibition Act in the State effectively.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for Excise Department by Rs. 100

(1959-60 లో 2872 ఉద్యోగస్థులకుగాను
1960-61 లో 2714 గలరు.
158 మందిని తీసివేసి నిరుద్యోగులుగా చేసినదానికి అసమ్మతిని తెల్పుటకు.)

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for Excise Department by Rs. 100

(ఎక్సైజు బకాయిలు లక్షలాది, వేలాది రూపాయలు చెల్లించని పెద్ద కంట్రాక్టర్లకు తిరిగి మామూలుగా ఇవ్వటం, బకాయిలు వసూలు చేయక ప్రభుత్వం వెనుక వేసుకొను ప్రభుత్వ విధానమును చర్చించుటకుగాను)

The motion was declared to have been negatived.

Sri Dharmabhiksham pressed for a division.

The House divided.

Ayes: 17; Noes: 68;

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for Excise Department by Rs. 100

(కల్లుగీత పారిశ్రామిక సహకార సంఘముల నెలకొల్పుటకు గాను ఇప్పుడున్న గ్రూపులను రద్దుపరచి గ్రామాలను యూనిట్లుగ సహకార సంఘాలు నెలకొల్పుటకు బదులు, గ్రూపులకు సహకార సంఘాలనిచ్చి పెద్ద కంట్రాక్టర్లకు సహాయపడుతున్న ప్రభుత్వ విధానమును చర్చించుటకుగాను)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for Excise Department by Rs. 100

(1948 నుండి 1951 వరకు అనగా మొదట జరిగిన జనరల్ ఎన్నికలనాటి వరకున్న అబ్కారి బకాయిలన్ని రద్దుపరచవలెనంటూ గత హైదరాబాదు ప్రభుత్వ నిర్ణయం ప్రకారంగా 1956–57 సంవత్సరాల అబ్కారి బకాయిదారుల బకాయిలను రద్దుపరచి వారి డిపాజిట్లు వడ్డీతో యుక్తంగా వారికి అప్పజెప్పనందులకు చర్చించుటకుగాను.)

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for Excise Department by Rs. 100

(సహకార కల్లుగీత పారిశ్రామిక సంఘాలు, ఇప్పుడున్న గ్రూపులను రద్దుపరచి, గ్రామ సహకార సంఘాలకు మామిలా ఇవ్వాలన్న సూత్రాన్ని అమలు పెట్టకపోవటంగురించి చర్చించుటకుగాను.)

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for Excise Department by Rs. 100

(ఆబ్కారి ఉద్యోగుల ప్రమోషన్ల సందర్భంలో చిన్న ఉద్యోగుల విషయములో వివక్షత చూపడం - పెద్ద అధికారులనే చేరటము, వారి అందరినీ ఉద్యోగులను కాలానుగుణముగా మార్చి [illegible] యుంచుట [illegible] నిరసన తెలుపుటకు)

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 68,80,000 for Excise Department by Rs. 100

(ఆబ్కారీ [illegible] పద్ధతిని పూర్తిగ ద్వారా రద్దుపరచి సర్వత్రా గీత కార్మిక సంఘాలను అన్నిచోట్ల సహకారంతో ఏర్పాటుచేసే పద్ధతి అమలు పరచనందుకు విచారం తెలుపుటకు.)

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 68,80,000 under Demand No. II Excise Department."

The motion was adopted and grant made.

Mr. Speaker : The question is :

That leave be granted to withdraw all the cut-motions under Demand No. XXIV, Industries.

The motion was adopted and the leave granted.

Mr. Speaker : The question is :

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,98,15,900 under Demand No. XXIV-Industries."

The motion was adopted and the grant made.

Mr. Speaker : The question is :

That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 3,39,63,400 under Demand No. XLII, Capital Outlay on Industrial Development.

The motion was adopted and the grant made.

మిస్టర్ స్పీకర్ : [illegible] Electricity Demand [illegible] Education Demand [illegible] Demands [illegible]

నీటిపారుదలం, విద్యుచ్ఛక్తిశాఖమంత్రి (శ్రీ ఎ. సత్యనారాయణరాజు). [illegible] 1960-61 [illegible] 2,45,36,600 [illegible] 45 వ [illegible] 5,64,13,800 [illegible]

BUDGET FOR 1960-61
VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS

DEMAND No. XXVIII - Electricity—Rs. 2,45,36,600

DEMAND No. XLV - Capital Outlay on Electricity Schemes—Rs. 5,64,13,800

Sri A. Satyanarayana Raju: Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 2,45,36,600 under Demand No. XXVIII—Electricity."

Mr. Speaker: Motion moved.

Sri A. Satyanarayana Raju: Sir, On the recommendation of the Governor, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 5,64,13,800 under Demand No. XLV—Capital Outlay on Electricity Schemes."

Mr. Speaker: Motion moved.

మిస్టర్ స్పీకర్ : Notes అందరికీ పంపించారు కనుక చదువుకొని రావచ్చు. రేపు ఉదయం 8½ గంటలకు మళ్ళీ సమావేశ మవుదాము.

The House then adjourned till Half Past Eight of the clock On Thursday, the 17th March, 1960.